BULATSA
РЪКОВОДСТВО НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ

Годишен доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Финансов отчет

ДП Ръководство на въздушното движение

31 декември 2013 г.

Grant Thornton

Държавно предприятие "Ръководство на въздушното движение"
София 1540, бул. "Брюксел" №1, Тел.: 02 937 11 11, Факс: 02 980 0043
www.bulatsa.com

Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността	-
Доклад на независимия одитор	-
Отчет за финансовото състояние	1
Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	3
Отчет за промените в собствения капитал	4
Отчет за паричните потоци	6
Пояснения към финансовия отчет	7

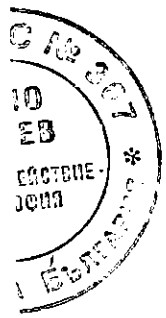

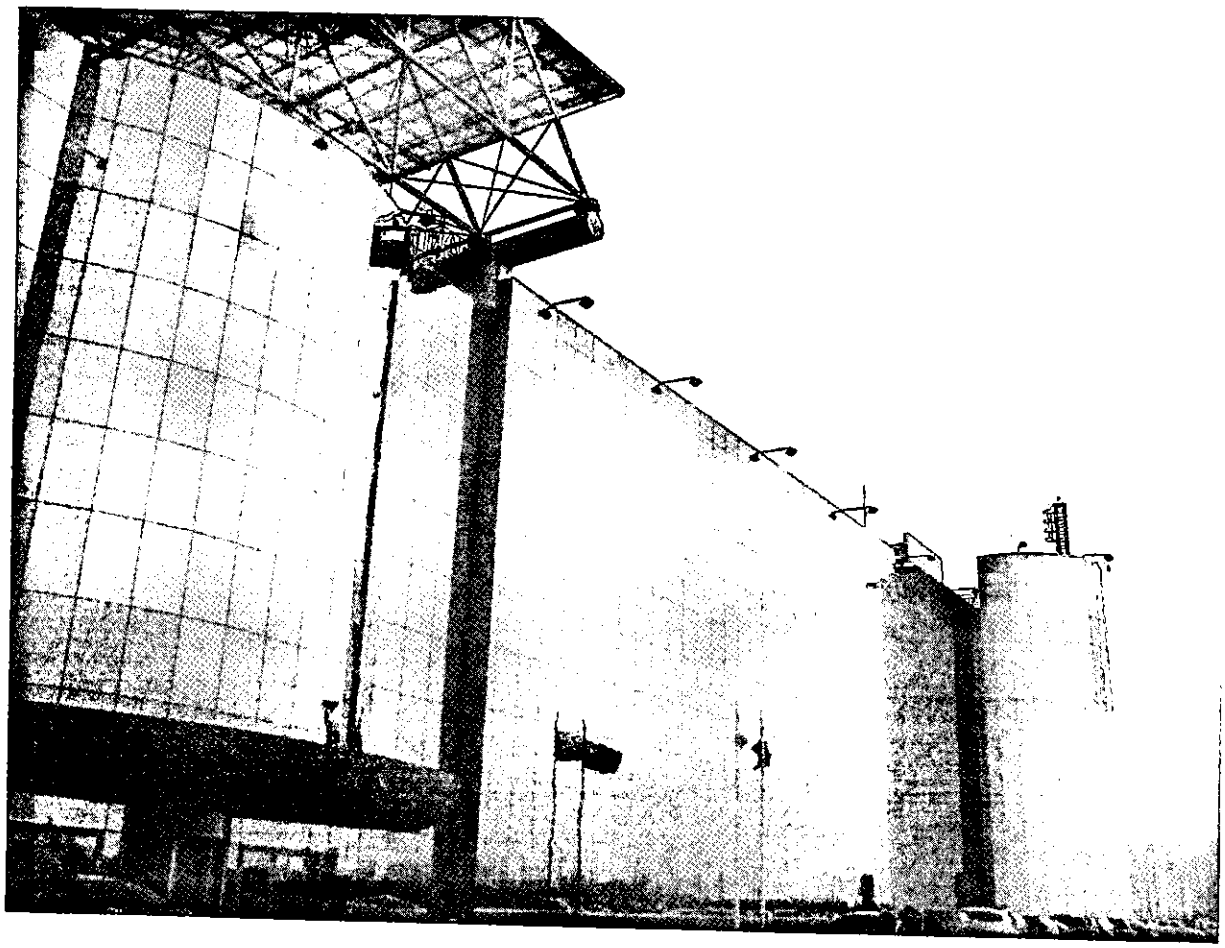

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА

АП РВД ПРЕЗ 2013 г.

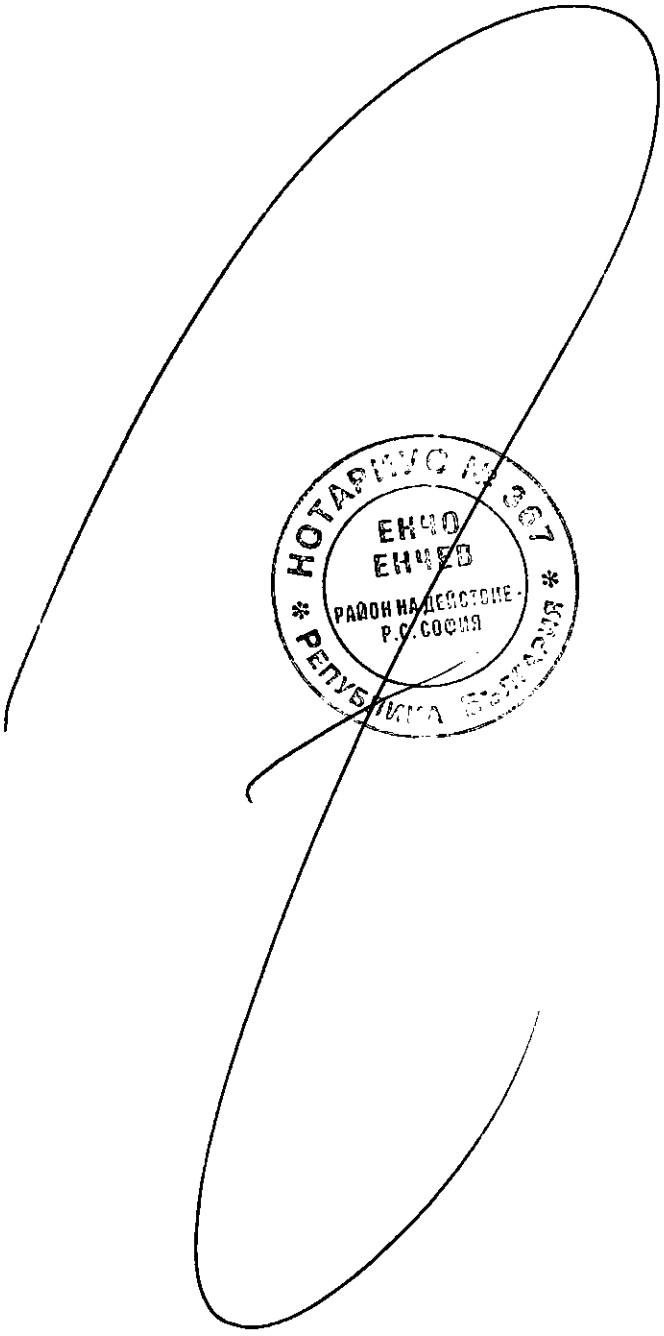
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ -
Р.С.СОФИЯ
* РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ *

Съгласувано с:

Зам. генерален директор ОД	Зам. генерален директор ТД	Зам. генерален директор АД	Финансов директор и главен счетоводител	Директор на дирекция „Безопасност"
Иван Дяксов	Владимир Гочев	Илия Манолев	Витан Тодоров	Пламен Христов

Съставили:

Директор на дирекция УВД	Директор на дирекция РНС за УВД	Директор на дирекция КНО	Директор на дирекция СПС	Директор на дирекция ПООПУС	Директор на дирекция ЧР
Георги Пеев	Веселин Стоянов	Стойчо Аданов	Евгени Бекярски	Венцислав Марков	Денислав Йорданов

Ръководител сектор ЦПК	Началник отдел ОБ	Началник отдел „Качество"	и.д.Началник отдел ПА
Цеко Къкрински	Веселин Марков	Марин Петров	Цвета Георгиева

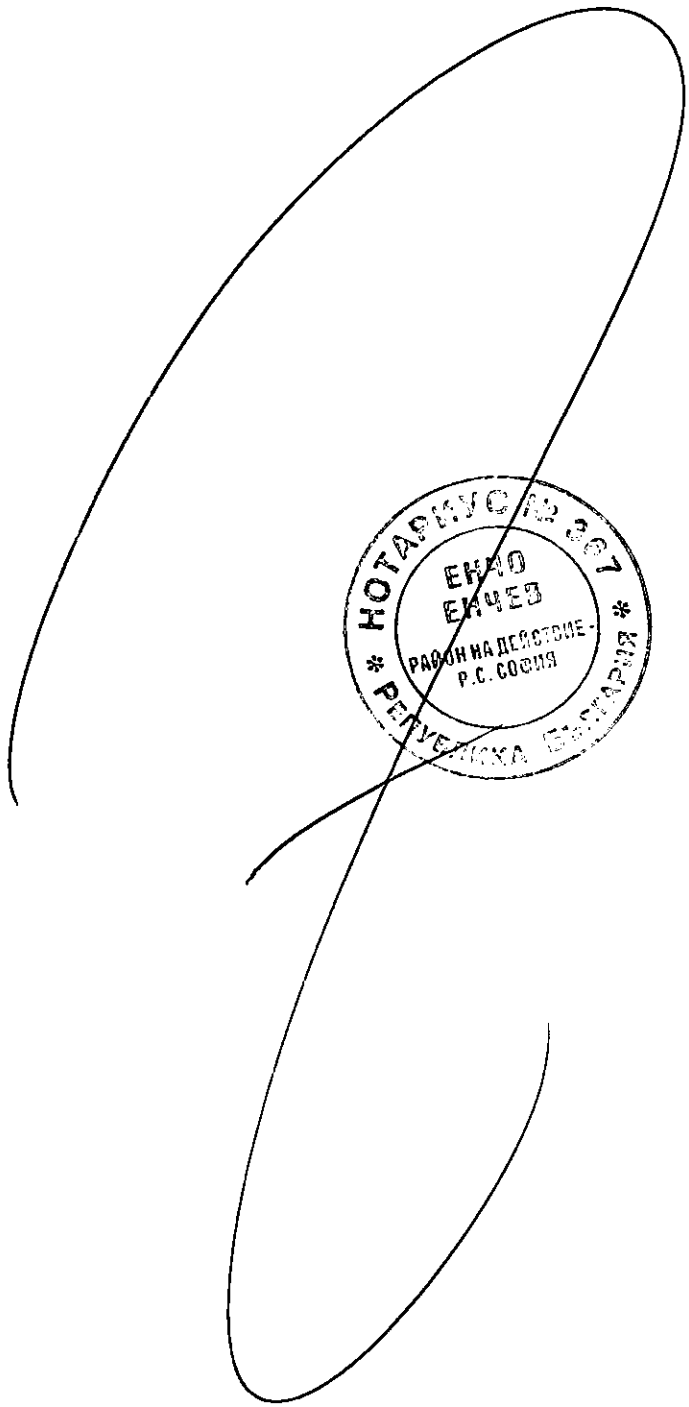
НОТАРИУС № 367
ЕНЮ
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЛОСТОЯНИЕ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. МИСИЯ, ВИЗИЯ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

II. ФУНКЦИИ И УПРАВЛЕНИЕ

III. ОСНОВНИ СЪБИТИЯ И ПРИОРИТЕТИ

VI. ОТНОШЕНИЯ С КЛИЕНТИТЕ И КОНСУЛТАЦИИ С ПОЛЗВАТЕЛИТЕ НА УСЛУГИТЕ

V. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ

VI. ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ

VII. ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ НА ОПЕРАТИВНАТА ДЕЙНОСТ

VIII. УПРАВЛЕНИЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА И КАЧЕСТВОТО

IX. АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ НА ДЕЙНОСТТА И УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

X. ФИНАНСОВО – СЧЕТОВОДНА ДЕЙНОСТ

XI. ОЦЕНКА НА НИВОТО НА ЕФЕКТИВНОСТ НА ИЗВЪРШЕНОТО АЕРОНАВИГАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ И ДОСТИГНАТО НИВО НА БЕЗОПАСНОСТ. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ

XII. ИНВЕСТИЦИИ

XIII. РИСКОВЕ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

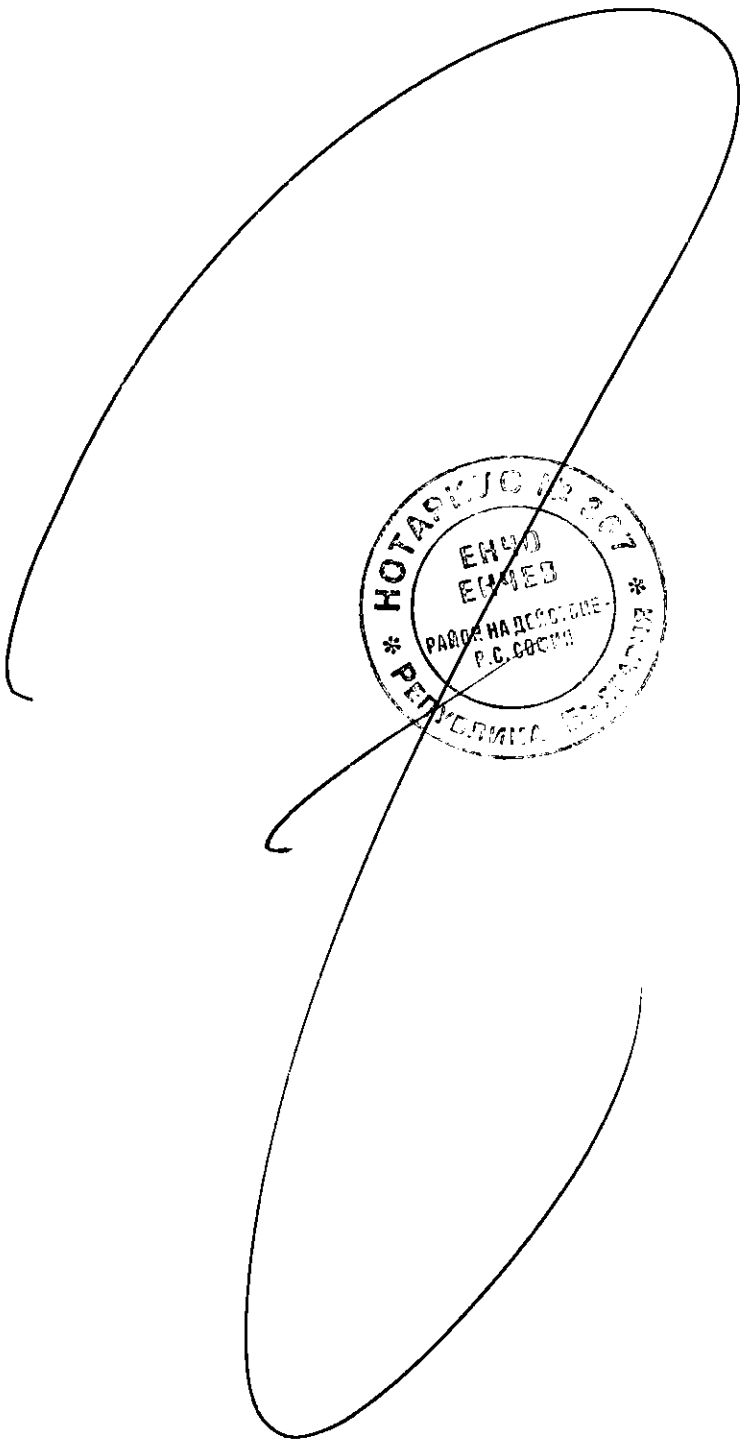

I. МИСИЯ, ВИЗИЯ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

Мисия - Предоставяне на висококачествено аеронавигационно обслужване (АНО) чрез надеждно и ефективно управление на дейността, поддържайки най-високи нива на безопасност и намалявайки влиянието върху околната среда.

Визия - Визията на ДП РВД е да бъде сред лидерите в системата на АНО в Европа. ДП РВД ще се развива като ефективно, гъвкаво и ориентирано към своите клиенти предприятие, успешно ще се справя с предизвикателствата поставени пред нас от новите реалности в Единното европейско небе, чрез квалифицирани човешки ресурси и нови пазарни възможности.

Стратегически цели на ДП РВД

- Конкурентноспособно предприятие от авиационната общност в Европа, самостоятелно и в рамките на DANUBE FAB;
- Ключовата роля на ДП РВД и DANUBE FAB при осигуряване на АНО в Югоизточна Европа;
- Подобряване на показателите за безопасност, околна среда, ефикасност и ефективност на АНО;
- Запазване или повишаване на пазарния дял в обслужването на въздушното движение в региона;
- Активното участие в дейностите по внедряване на програмата SESAR и въвеждането на технологично оборудване, което отговаря на най-високите европейските и световни стандарти, съобразено с анализ на разходите и ползите;
- Обществена роля на предприятието;
- Защита на интересите и осигуряване на добро представяне на ДП РВД пред сродни организации, националните и европейски институции.

II. ФУНКЦИИ И УПРАВЛЕНИЕ

ДП РВД е юридическо лице, което притежава свидетелство за извършване на АНО и изпълнява държавни функции по предоставяне на аеронавигационни услуги в обслужваното гражданско въздушно пространство (ВП) на Република България. Основният предмет на дейност на ДП РВД е:

- управление на въздушното движение за постигане на безопасност, ефективност и редовност на полетите в обслужваното гражданско ВП;
- планиране, осигуряване, внедряване, експлоатация и поддържане на съоръжения, системи и оборудване за комуникационно, навигационно, обзорно, енергийно, метеорологично обслужване и аеронавигационно осигуряване на обслужваното въздушно движение и съпътстващата инфраструктура;
- комуникационно обслужване, навигационно обслужване и обслужване по обзора;
- метеорологично обслужване;
- аеронавигационно информационно обслужване;
- метрологично обслужване;
- информационно обслужване на дейностите по търсене и спасяване на ВС;

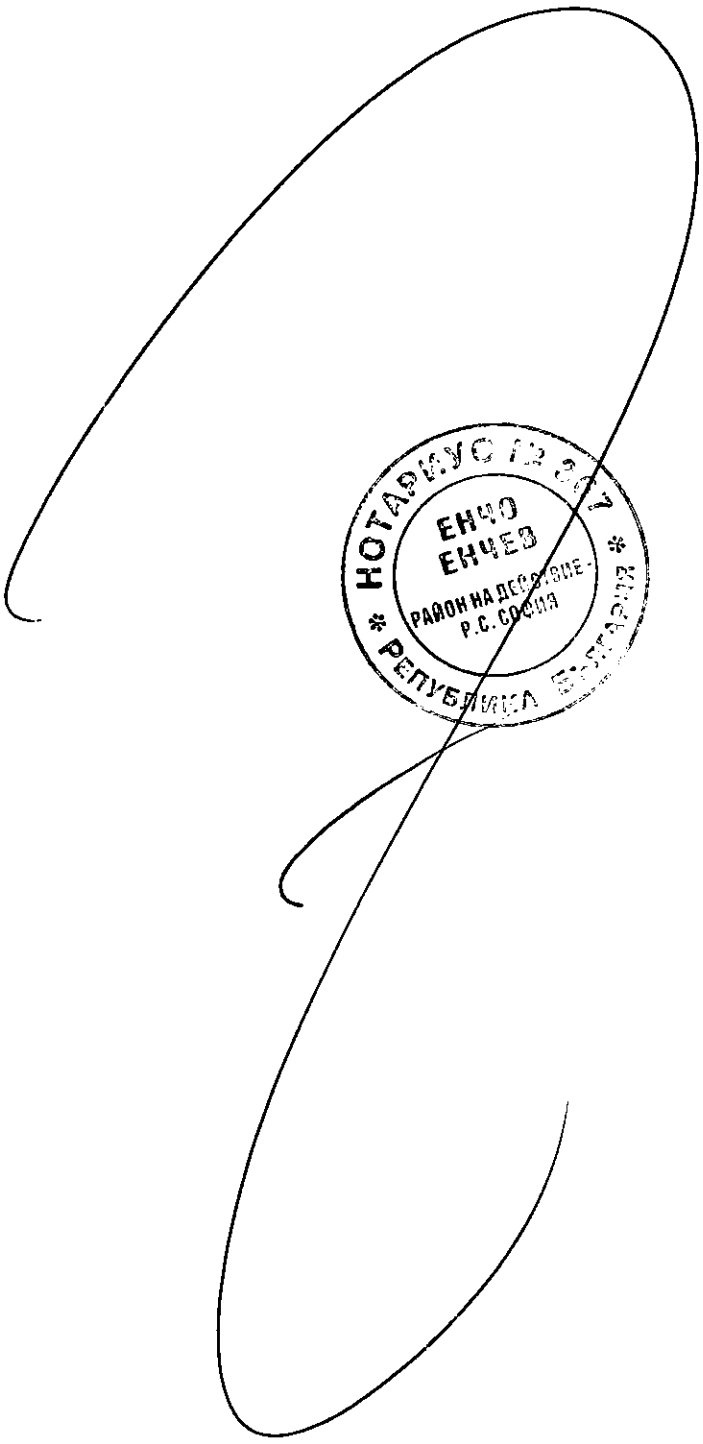
НОТАРИУС
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕСЕТОТО
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

- управление на системата за безопасност на въздушното движение в рамките на предоставената му компетентност;
- изпълнение на задълженията на Република България, произтичащи от международни договори в областта на управлението на въздушното движение, по които Република България е страна;
- събиране на такси за аеронавигационно обслужване.

Оперативното управление на ДП РВД през 2013 г. се осъществява на база система за управление чрез основни цели и задачи, дефиниране, отчитане и контрол на дейностите, извършвани от отделните териториално и/или функционално обособени звена на предприятието.

III. ОСНОВНИ СЪБИТИЯ И ПРИОРИТЕТИ

III.1. Разширение и модернизация на системата SATCAS

През 2013 г. продължи работата по внедряване на два работни пакета по договор 13072011 с фирма SELEX ES. В рамките на първия бяха проведени и завършени тестове за внедряване на възможността на SATCAS за работа с радарна информация в режим на транспондера „Mode S". Това ще позволи изобразяване на различни параметри на полета, получени от борда на ВС и визуализирането им на работните позиции на РП, подобрявайки безопасността и повишавайки капацитета на ВП. В рамките на втория пакет бяха проведени и завършени тестове за внедряване на възможността за актуализиране на информацията в базите данни между оперативната и резервираща системи SATCAS. Това ще позволи автоматизирано синхронизиране на цялата налична информация за полетите в двете системи без необходимост от човешка намеса, в резултат на което ще се подобри безопасността.

През изминалата година са проведени тестове за OLDI FMTP с Румъния и Сърбия. С Румъния са проведени и тестове с разширен формат OLDI съобщения, като тестовете включват съобщения от Dialog Procedure – Co-ordination and Transfer of Communication. Внедряването на тези съобщения значително ще намали гласовата координация между РП на двете страни, ще подобри безопасността и ще повиши капацитета на ВП.

III.2. Развитие на Функционален блок от въздушно пространство (ФБВП) - DANUBE FAB. Инициативата на Европейската комисия (ЕК) за Единно европейско небе (ЕЕН)

III.2.1. Развитие на DANUBE FAB

Основен приоритет в дейността на предприятието и през 2013 г. беше развитието на функционален блок от въздушно пространство във ВП на Република България и Румъния - DANUBE FAB.

Споразумението, влязло в сила на 16 ноември 2012 г., установи нови ръководни структури на DANUBE FAB: Управителен съвет, съвет на Доставчиците на аеронавигационно обслужване (ДАНО) и съвет на Националните надзорни органи (ННО). За да изпълняват своите задачи, ръководните органи създададоха през 2013 г. специализирани постоянни комитети - Постоянен комитет по стратегия и планиране, Постоянен комитет по оперативна дейност и Постоянен комитет по безопасност, качеството, сигурността и околната среда. Новата структура, създадена след 4 декември 2012 г. гарантира успешното реализиране на DANUBE FAB.

Управителните органи проведоха своите редовни заседания в съответствие с устава и правомощията си. През юни и декември 2013 г. бяха проведени 2 заседания на Социалния консултативен форум на DANUBE FAB под домакинството съответно на ROMATSA и на

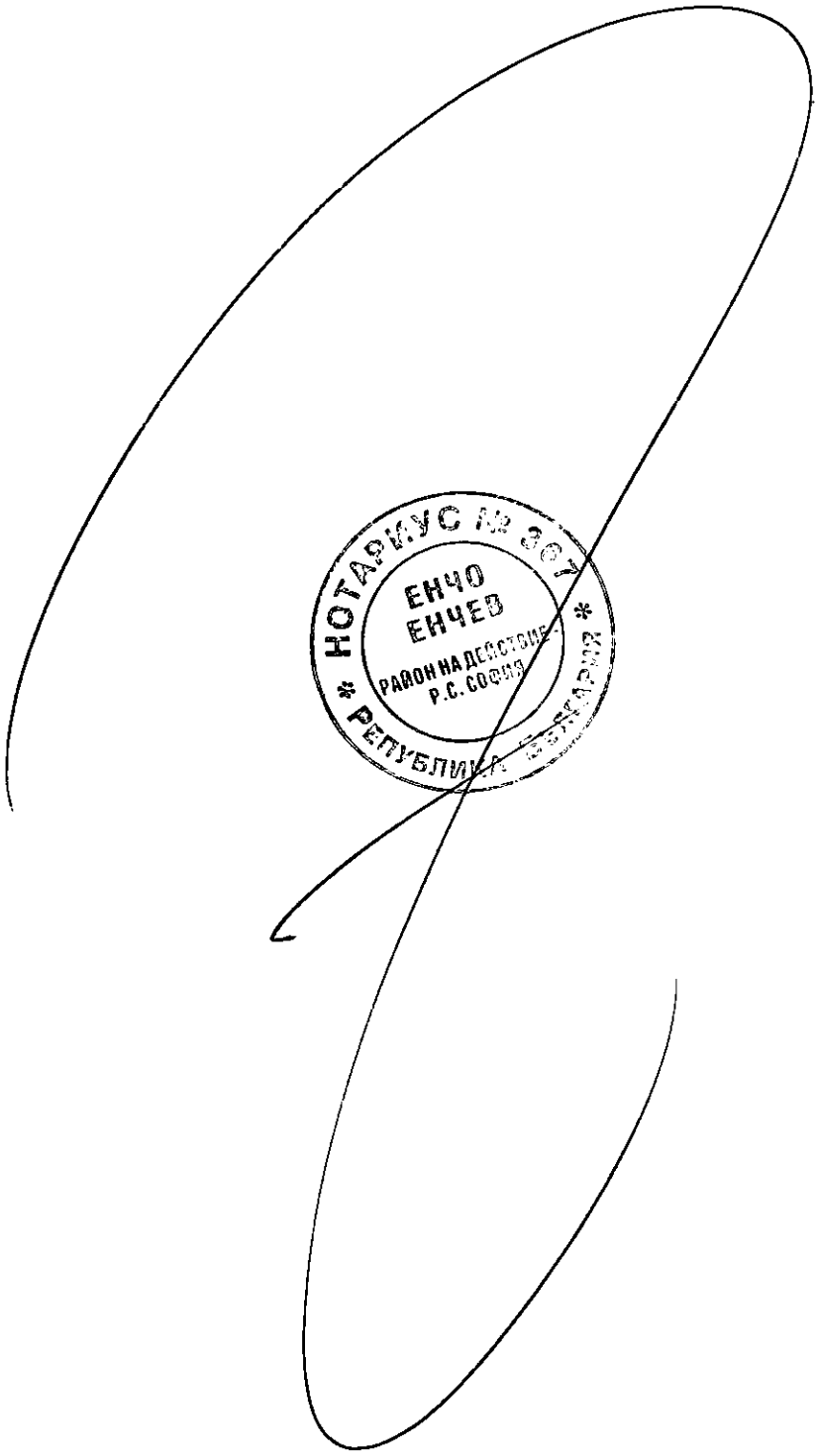

НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЕЛГАРИЯ

ДП РВД. На тях бяха представени и обсъдени със социалните партньори постигнатия напредък и предстоящите събития и дейности по DANUBE FAB: новата организационна структура, резултатите от заседанията на управителните органи, новото финансиране от TEN-T, подготовката за въвеждане на трансграничии сектори, схемата за ефективност за втори референтен период, подготовката за провеждане на симулации в реално време за Datalink и Free routes, Стратегическата програма и годишния план на DANUBE FAB за 2014 г.

След влизането в сила на междудържавното споразумение за DANUBE FAB, управлението на функционалния блок се извършва под надзора на Управителния съвет, подкрепен от споразумения за сътрудничество на ниво ДАНО и НИО като елементи от регулаторната рамка за установяване. Тези споразумения гарантират продължаване на сътрудничеството в областта на предоставянето на аеронавигационно обслужване във въздушното пространство на DANUBE FAB.

През 2013 г. проектът на DANUBE FAB „Дейности, насочени към изпълнение на Междинната програма за внедряване (Interim Deployment Program) в рамките на DANUBE FAB" получи финансова помощ от Европейската комисия (ЕК) с Решение С (2013)7573 в рамките на многогодишната програма в областта на транс-европейските транспортни мрежи (TEN-T). Целта на Проекта е внедряването на първоначалния набор от функционалности на SESAR на равнище функционален блок и по-конкретно линии за предаване на данни въздух-земя (Air–Ground Data Link) и концепцията „Въздушно пространство за свободно планиране" (Free Route Airspace). Общият размер на безвъзмездната финансова помощ е € 1,394 милиона, което представлява 50% от общите допустими разходи, планирани за реализация на Проекта.

ДП РВД взе активно участие, в координация с МТИТС, ГД ГВА, ROMATSA, румънското министерство на транспорта и румънския НИО, при изготвянето на съвместен отговор от България и Румъния до ЕК по системата EU Pilot. През 2013 г. е разработена „Стратегическа програма на DANUBE FAB за периода 2013-2017 г. и след този период" и съответстващия й годишен план. Целта на тази програма е да определи намеренията и стратегическите цели на DANUBE FAB и да даде представа как и кога тези цели трябва да бъдат постигнати от заинтересованите страни – ДАНО, НИО, военни власти.

В Стратегическата програма са заложени девет стратегически цели в съответствие с утвърдената схема за ефективност в Европейския съюз и принципите на международната организация за гражданска авиация – ИКАО.

Изпълнението на кратко- и средносрочните цели, залегнали в Стратегическата програма, осигурява съгласуван и последователен подход, който не дублира съществуващите процеси на планиране на отделните заинтересовани страни. Изпълнението гарантира съответствие с изискванията на Европейския съюз, приложими за предоставянето на услуги, и оперативната съвместимост на ВП в рамките на FAB - отразени в процеса на планиране внедряването на Единното Европейско Небе (ESSIP/LSSIP).

През 2013 г. са реализирани редица ключови дейности на ниво DANUBE FAB:

• Разработена е и одобрена процедурата за създаване на трансграничии сектори на ниво DANUBE FAB;

• Договорени са два варианта за трансграничии сектори и последващ план за оперативно внедряване през декември 2014 г. Като първа стъпка от изпълнението на плана бе проведена и симулация в ускорено време за първоначална оценка на приложимостта на отделните варианти на секторизация;

• Въведено е въздушно пространство за свободно планиране (период на активиране- 01:00-07:00 местно време) в рамките на националните граници и предприети дейности за разгръщане на Free route като част от проекта „Дейности, насочени към изпълнение на Междинната програма за внедряване в рамките на DANUBE FAB";

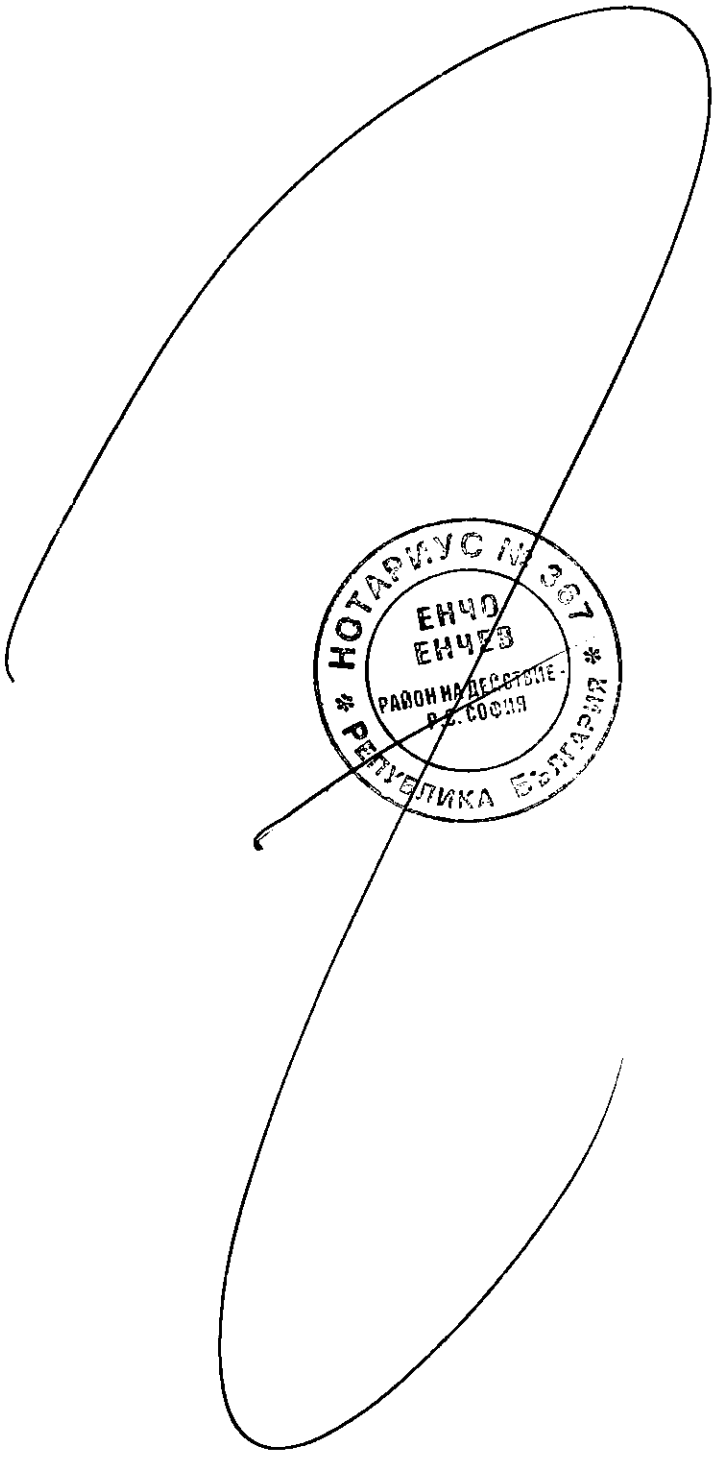
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕСЕТОМЕ -
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

• Анализирани са възможностите за сътрудничество със съседните на DANUBE FAB функционални блокове - BLUEMED FAB и FAB CE. Акцентът се поставя върху проблемите на оперативната координация между съседните ДАНО въз основа на принципите за намаляване на административната тежест;

• Изготвени и утвърдени са План за управление на DANUBE FAB, Оперативна концепция за DLS в DANUBE FAB, документи в областта на сигурността, качеството, околната среда и др. Утвърдено е третото издание на Оперативната концепция на DANUBE FAB, Процедурата за актуализиране на Оперативната концепция, както и на документи в областта на обучението;

• Съгласувани и утвърдени са общи политики и цели по качество и околна среда на ниво DANUBE FAB.

III.2.2. Инициативата на Европейската комисия (ЕК) за ЕЕН.

С цел опростяване, изясняване и модернизиране на законодателството за Единното европейско небе, Европейската комисия стартира процеса по промяна и актуализация на правната рамка на ЕЕН през 2012 г. Тази актуализация трябва по-специално да определи решения за подобряване на работата на аеронавигационното обслужване и да коригира, когато това е възможно и необходимо, институционалното устройство. През 2013 г. ДП РВД участва активно в процесите по формиране на позиции като самостоятелна организация, както и чрез своите канали за комуникация чрез партньорските организации.

III.3. Социален диалог

Основен акцент на социалната политика през 2013 г. беше активният диалог със социалните партньори, свързан с въпроси, относно подобряване условията на труд и реализацията на стратегическите цели на предприятието, които имат отражение върху човешките ресурси.

ДП РВД ежегодно отделя средства за осигуряване на широк кръг от социални дейности, ориентирани към здравето и пълноценния отдих на служителите на предприятието и на техните семейства.

Като израз на социалната отговорност на работодателя, съгласно постигнатите договорености по КТД и в изпълнение на решенията на Събранието на пълномощниците през 2013 г. бяха осигурени допълнителни придобивки за служителите в предприятието като: допълнително доброволно пенсионно осигуряване, застраховка „Живот", социални надбавки, поддържане на социални бази и ведомствени жилища, профилактични прегледи и др.

Основните проекти, реализирани през 2013 г. в областта на социалната политика са насочени към предприемане на коригиращи мерки за ограничаване на съществуващите рискове в съответствие с оценката на риска на работните места, поддържане на получения сертификат за системата за здраве и безопасност при работа в ДП РВД по стандарта OHSAS 18001/2007.

III.4. Идентифициране на допълнителни възможности за подобряване на ефективността при осъществяване на дейностите на ДП РВД

ДП РВД отчита устойчива тенденция за повишаване на ефективността на дейността при осигуряване на АНО. Предприятието е набелязало набор от мерки за оптимизиране на разходите за АНО и за повишаване на ефективността на дейността в краткосрочен и дългосрочен план. За провеждането им се търси и необходимото съдействие от ГД ГВА и от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

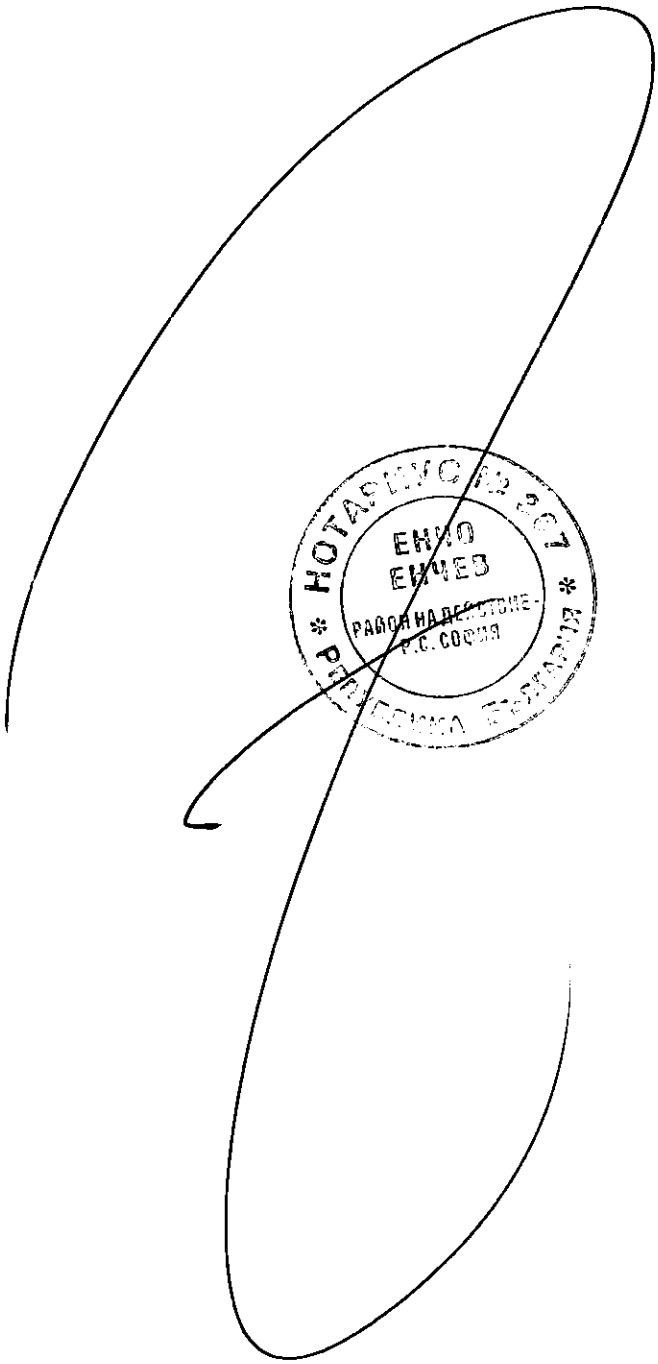
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОНЕН СЪДИЯ
Р.С. СОФИЯ
НОТАРИУС
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

В последните няколко години се наблюдава тенденция за намаление на разходите на ДП РВД, независимо от нарастването на цените на стоките и услугите в страната. Това, съчетано с нарастването на трафика и плавното намаляване на състава, доведе до повишаване на ефективността на дейността.

Като едни от основните цели на бизнес-плана на предприятието са заложени запазването на стойност по-ниска от 400 евро на показателя „евро на съставен контролиран час" и задържането на таксовата единица „прелитане" под 40 евро в следващите 3 години. Повече информация относно повишаването на ефективността на дейността има в докладите на Комисията за преглед на дейността (PRC) на EUROCONTROL. Подобряването на ефективността на дейността е постоянен процес, който ще продължи и през следващите години. До края на 2014 г. ще бъде следвана разходната рамка, заложена в Националния план за ефективност на Република България за периода 2012-2014 г., приет с решение на Европейската комисия в средата на 2012 г. Стартиран е процес по разработване на план за ефективност за период 2015-2019 г., както на национално, така и на ниво DANUBE FAB.

IV. ОТНОШЕНИЯ С КЛИЕНТИТЕ И КОНСУЛТАЦИИ С ПОЛЗВАТЕЛИТЕ НА УСЛУГИТЕ

В рамките на дейностите по управление на отношенията с клиентите, ДП РВД организира и проведе редица мероприятия в съответствие с утвърдения годишен план.

През 2013 г. в гр. Варна се проведе консултативна среща между представители на клиентите, летищните оператори и ДП РВД, във връзка с обслужването на въздушното движение от летищата Варна и Бургас през летния сезон. На срещата присъстваха представители на ЛЦ за ОВД Варна, ЛЦ за ОВД Бургас, ГД ГВА, „ФТСЕМ" АД летище Варна и летище Бургас, летище „Чайка".

Проведена е среща между представители на авиокомпании, които провеждат полети на летище София, представители на летищния оператор, наземни оператори, ГД ГВА, ДП РВД, представители на авиокомпании и наземните оператори.

Проведена бе двустранна консултативна среща с ползвателите на въздушното пространство – Международна асоциация по въздушен транспорт (IATA). На срещата са обсъдени предоставянето на АНО, формирането на разходната база и таксовите единици, изпълнението на плана за ефективност за първия референтен период и определени аспекти във връзка с втория референтен период. Представителите на IATA високо оцениха дългогодишната тенденция при ДП РВД за повишаване на ефективността, и изразиха желание да се продължи постигането на нови успехи в тази област.

V. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ

През 2013 г. ДП РВД продължи своята дейност като активен член и партньор в работата на международните организации в сферата на гражданската авиация – ICAO, EUROCONTROL, CANSO и съответните структури на ЕК. Международната дейност на ДП РВД през 2013 г. се характеризира с интензивно участие на ръководството и представители на предприятието в сесии на Временния съвет и последващи сесии на Комисията на EUROCONTROL, в заседанията на Съвета за управление на мрежата за УВД (Network Management Board), в съвещания на управителните органи на организацията за аеронавигационни услуги CANSO (ЕСЗ и годишните събрания на изпълнителните директори на CANSO), както и във форуми на ЕК, ICAO и регионални инициативи.

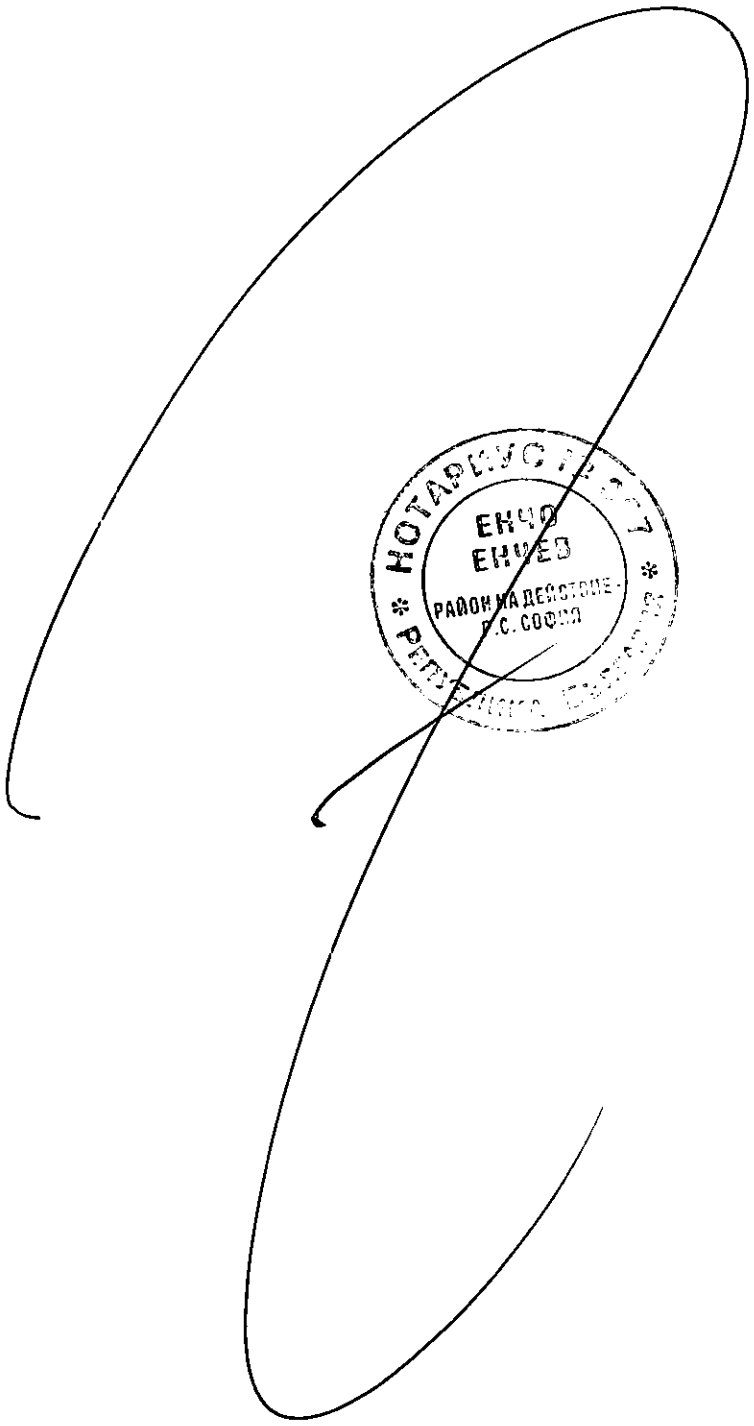
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ-
Р.С. СОФИЯ

Основни акценти в международната дейност на ДП РВД през 2013 г. са задълбочаване и разширяване на регионалното сътрудничество в областта на предоставянето на АНО.

На 06 ноември 2013 г. в София бе подписано споразумение за създаване на платформа за регионално сътрудничество (GATE ONE) от генералните директори на ДАНО на Австрия, България, Чешката република, Хърватия, Полша, Литва, Унгария, Румъния, Словакия и Словения. Предвижда се ДАНО на Босна и Херцеговина да стане страна по това споразумение на следващо заседание през 2014 г. Целта на стратегическия алианс GATE ONE, обхващащ три функционални блока въздушно пространство (Baltic FAB, DANUBE FAB и преобладаващата част от FAB CE), е да насърчава ефективността на управлението на европейския въздушен трафик чрез засилено сътрудничество между участващите доставчици на услуги и да се осигури координирана комуникация на съвместни позиции по водещи теми в областта на АНО, за да се гарантира водещата роля на страните от региона в процесите на вземане на решения на европейско ниво.

VI. ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ

През 2013 г. бяха обслужени общо на брой 559,275 полети, което е с 1.97 % повече от 2012 г. В сравнение с 2012 г. общият брой прелитащи ВС се е увеличил с 2.81 %, достигайки до 482,440. Броят на полетите от и на територията на българските летища е 76,835, което представлява понижение от 3.03 % в сравнение с 2012 г. Това намаление показва ефекта от световната финансово-икономическа криза и нейното отражение върху авиационния пазар най-вече в Европа. Като цяло общият брой обслужени полети следва възходяща тенденция, като през 2013 г. има увеличение на темпа на нарастване в сравнение с този от предишните години. До известна степен по-високият темп на ръст на трафика през 2013 г. се дължи на устойчивата тенденция на нарастване на потока трафик от/за Турция, което се обуславя от редица фактори, като:

- най-кратките маршрути, свързващи Турция с Европа, преминават през въздушното пространство на Република България;
- силно развитата туристическа индустрия на Турция и нарастващия обем на чартърните превози;
- многомилионната турска диаспора в западноевропейските страни, обуславяща значителен обем на редовните полети между тези страни и Турция;
- силно развития авиационен отрасъл и модерния граждански въздушен флот на Турция.

Очакванията са през 2014 г. да продължи тенденцията за увеличаване на броя на обслужени полети.

През 2013 г. броят на общо обслужените единици е нараснал до 2,057,979, което представлява увеличение с 1.87% спрямо 2012 г. и с 0.69% спрямо заложената за 2013 г. прогноза в Националния план за ефективност.

През летния период на 2013 г. не е регистрирано закъснение на ВС поради причини, свързани с ограничения на потоците въздушно движение. Това се дължи на добрата организация и непрекъснато подобряване технологията на работа, изразена в норми и процедури за обслужване на въздушното движение.

Предприятието в качеството му на ДАНО в обслужваното гражданско ВП на Република България има необходимата застраховка за отговорността за причинени на трети лица вреди - форма „АРИЕЛ".

През 2013 г. ДП РВД се включи активно в проекта „Координация на Доставчици на Аеронавигационно обслужване в рамките на Междинното звено за управление на

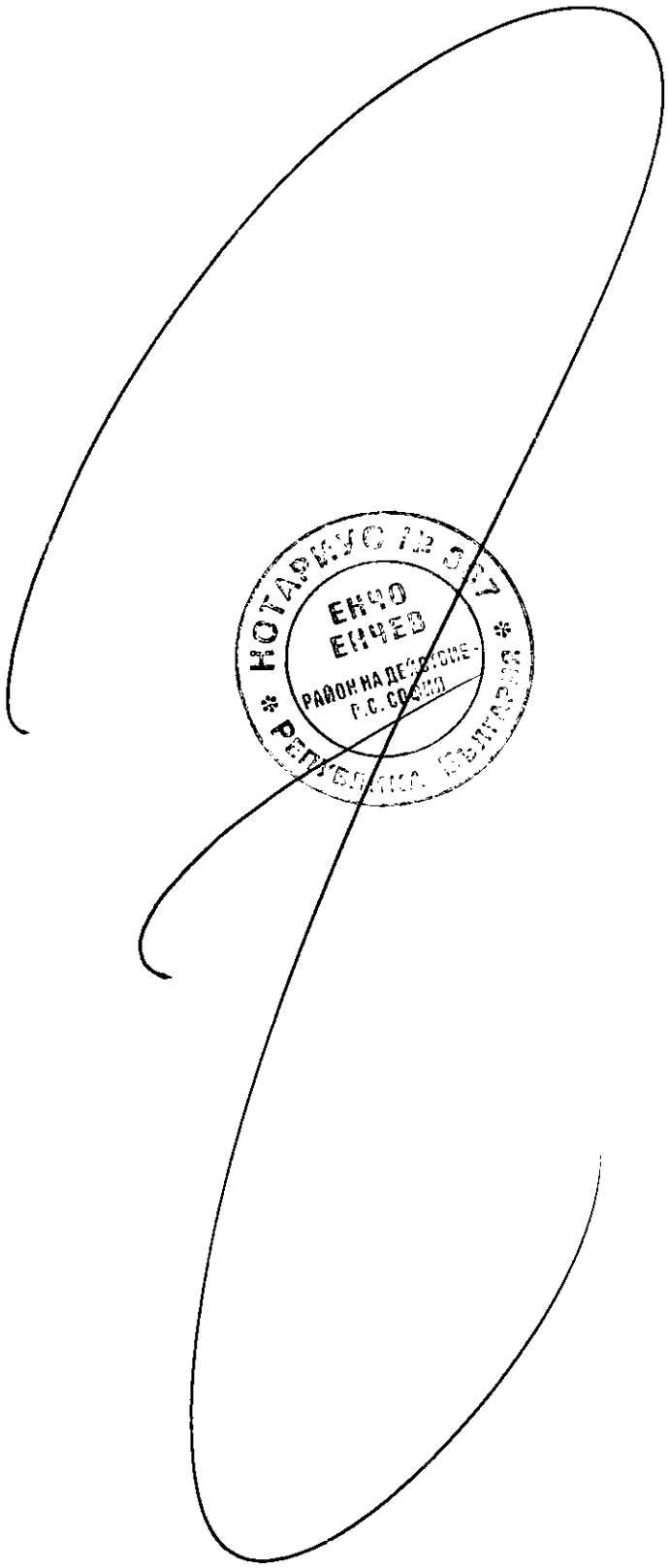
НОТАРИУС
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ -
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

внедряването (IDSG) на програмата SESAR" („Air Navigation Service Providers (ANSPs) coordination within Interim Deployment Steering Group (IDSG)"). Целта на проекта е да подпомага IDSG в дейностите по управление на SESAR за внедряването на всички технологични елементи на Междинната програма за внедряване, в изпълнение на Европейския генерален план за УВД.

VI.1. Обслужване на въздушното движение

Един от основните приоритети в дейността на отдел ОВД е поддържане и актуализиране на оперативните наръчници за ОВД. През 2013 г. беше издадено трето издание на Наръчник за ОВД, част втора в РЦ за ОВД София.

Отчитайки важността на гражданско-военната координация при ОВД и осигуряване на безопасността на ВД при съвместното използване на обслужваното ВП на Република България, продължи разработването на споразумения за взаимодействие между гражданските и военните органи за ОВД, като в сила влязоха споразуменията с авиобаза „Граф Игнатиево", „Крумово" и „Чайка". Финализиран е проектът на споразумение при изпълнение на задачи за контрол над въздухоплаването при охрана на въздушното пространство на Република България (Air Policing). С това споразумение са установени минимални норми за сепарация между въздухоплавателни средства (ВС), извършващи полети като общо въздушно движение (ОбВД) и оперативно въздушно движение (ОпВД) в мирно време, като предстои неговото подписване в началото на 2014 г.

Изготвени са поправки и допълнения в договорите за взаимодействие със съседни органи за ОВД.

Нарастването на прелитащия трафик през обслужваното ВП, динамичното откриване и закриване на работни сектори, наложи въвеждането на гъвкаво планиране и разпределение на РП по работните места. С цел улесняване на цялостния процес по запознаване на РП с работната обстановка преди застъпване на работно дежурство, е въведена система за електронен инструктаж на РП (E-Briefing).

Във връзка с допълнителната допълнителна функционалност „Mode S" е изготвен план за въвеждането й, разработени са ОВД процедури и е проведено обучение на РП.

С цел актуализиране на националналната нормативна база са изготвени проекти за изменение на Наредба №11 за обслужване на въздушното движение във въздушното пространство на Република България, Наредба №2 за правилата за полети, Наредба №1, Наредба № 22 на МТ.

Отчитайки задължението на страната за въвеждане на разпоредбите на Регламент 923/2012 (SERA) до края на 2014 г., е разработен подробен план за неговото въвеждане, като са дефинирани областите в УВД, в които са необходими допълнителни разработки на национално ниво.

За предстоящото въвеждане на усъвършенствана система за контрол на наземното движение „A-SMGCS" на летище София са разработени оперативни процедури за използване на функционалностите на A-SMGCS, както и на описание на оперативната среда (OSED) за нуждите на съпътстващите дейности по безопасност.

Активното поддържане на отношенията с клиентите на ДП РВД е от изключителна важност за съвместните дейности при ОВД. В тази връзка е проведена презентация за въвеждането на ILS CAT III B на летище София. Състоя се работна среща, относно подготовката за работа при есенно-зимни условия и организацията на антиобледенителната обработка на летище София, както и консултации за необходимостта от модернизацията на ILS ПИК 09 на летище София.

Държавно предприятие РВД активно участва в координирането на дейностите по ОВД на международно ниво, осъществявано главно чрез срещи и съвещания на различни групи и подгрупи, на които основно се дискутират предложения за предстоящи промени в

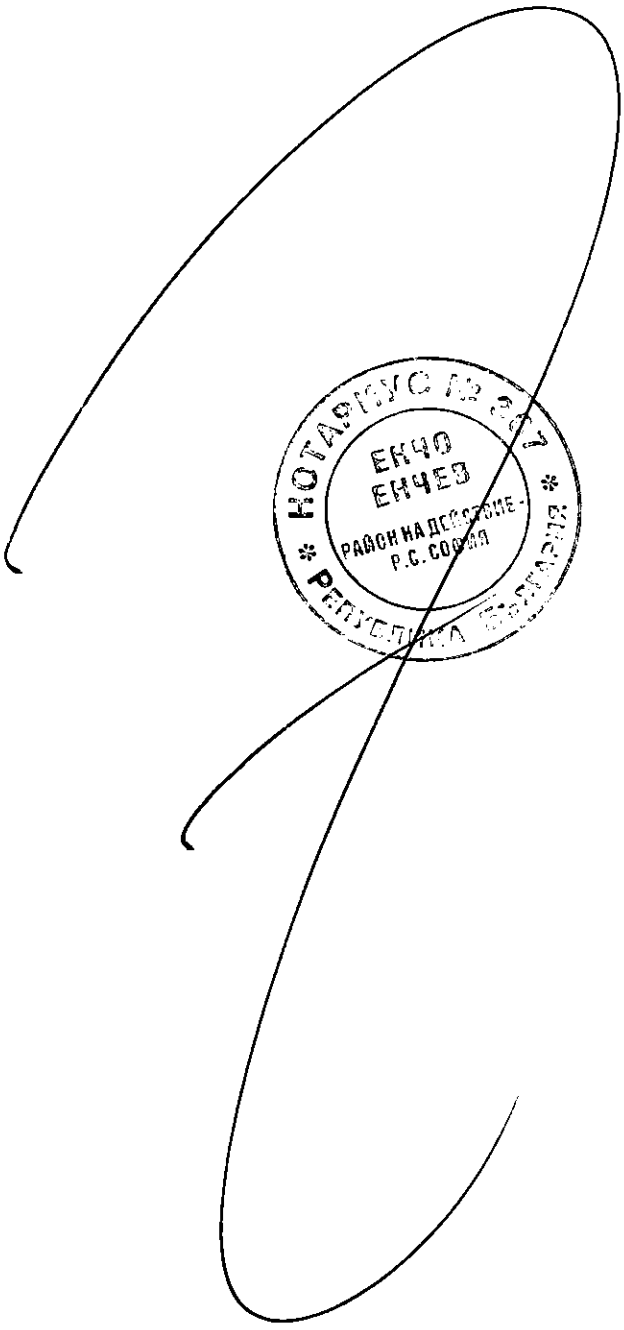
НОТАРИУС
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НАДЕЖДА
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ОВД процедурите, залегнали в документите на ICAO. Предприятието участва съвместно с представители на Евроконтрол в проекта „Regional Spacing Value Project" (RSVP) в рамките, на който се разглежда възможността за въвеждане на 10 NM хоризонтално сепариране при предаване на контрола на ВС между София ACC и Скопие ACC.

VI.2. Организация на въздушното пространство

Организацията на въздушното пространство (ОВП) е ключов фактор за предоставянето на качествено и ефективно обслужване на въздушното движение. През 2013 г. ДП РВД продължи да подобрява ОВП в контролираните райони на летищата и активно да съдейства за развитието му в национален и международен план.

От съществено значение за реализиране на проектите за промяна в ОВП е подготовката на качествени и своевременни публикации в Сборник AIP на Република България.

Проектът за въвеждане на въздушно пространство за свободно планиране (ВПСП) е един от най-значимите от гледна точка на въздухоплаването у нас. Същият е успешно реализиран от 16 ноември 2013 г.

Променени са процедурите за полети по правилата за полети по прибори и са въведени нови маршрути за полети по правилата за визуални полети на летище Бургас с дата за публикация 2 май 2013 г.

Изготвена е публикация на нова трасова мрежа, която да се използва от въздухоплавателните средства за заобикаляне в периода на провеждане на учението „Шабла 2013" при активиране на зони LBD 312, LBD 313 и LBD 314.

Значителен принос за облекчаване на условията за провеждане на полетите по правилата за визуални полети (ПВП) е успешното приключване на работата по третото актуализирано издание на Аеронавигационна карта на Република България в мащаб 1:500 000.

През 2013 г. са предприети редица важни стъпки за промени в съществуващата нормативна уредба с цел подобряване на гражданско военната координация. С участието на експерти от ДП РВД е изготвен проект и обнародвана в „Държавен вестник" „Инструкция № 24 за работа на Центъра за планиране и разпределение на въздушното пространство на Република България". В оперативен план разпределението на въздушното пространство беше координирано за осигуряване на различни тренировки и учения на ВВС.

Подготвено и проведено е първото заседание на Съвета за управление на въздушното пространство в изпълнение на изискванията на Наредба № 19 за функциониране на единната система за гражданско и военно управление на въздушното пространство

Извършени са дейности, свързани с въвеждане на системата на EUROCONTROL за управление на въздушното пространство Local and Sub-regional airspace management system (LARA) в редовна експлоатация. Изготвен е и е съгласуван с Командването на ВВС „План за въвеждане на система LARA в редовна експлоатация". Проведено е обучение на служители от двете организации за работа със системата.

Държавно предприятие РВД активно участва в координирането на дейностите по ОВП на международно ниво, осъществявано чрез съвещания на различни групи и подгрупи на ICAO (RDGE, ICAO EUR PBN Task Force), ЕВРОКОНТРОЛ (RNDSG, RAD Management Group, RAISG, Capacity Planning Sub-Group) и семинари (EGNOS Service Provision", „EGNOS Service ProvisionWorkshop 2013"). Проведени са координационни срещи с органи на съседни държави за обсъждане на оперативни и стратегически въпроси по отношение на граничните интерфейси и организацията на въздушното пространство в региона. През 2013 г. е проведена десетата годишна среща на потребителите на математическия симулатор RAMS Plus.

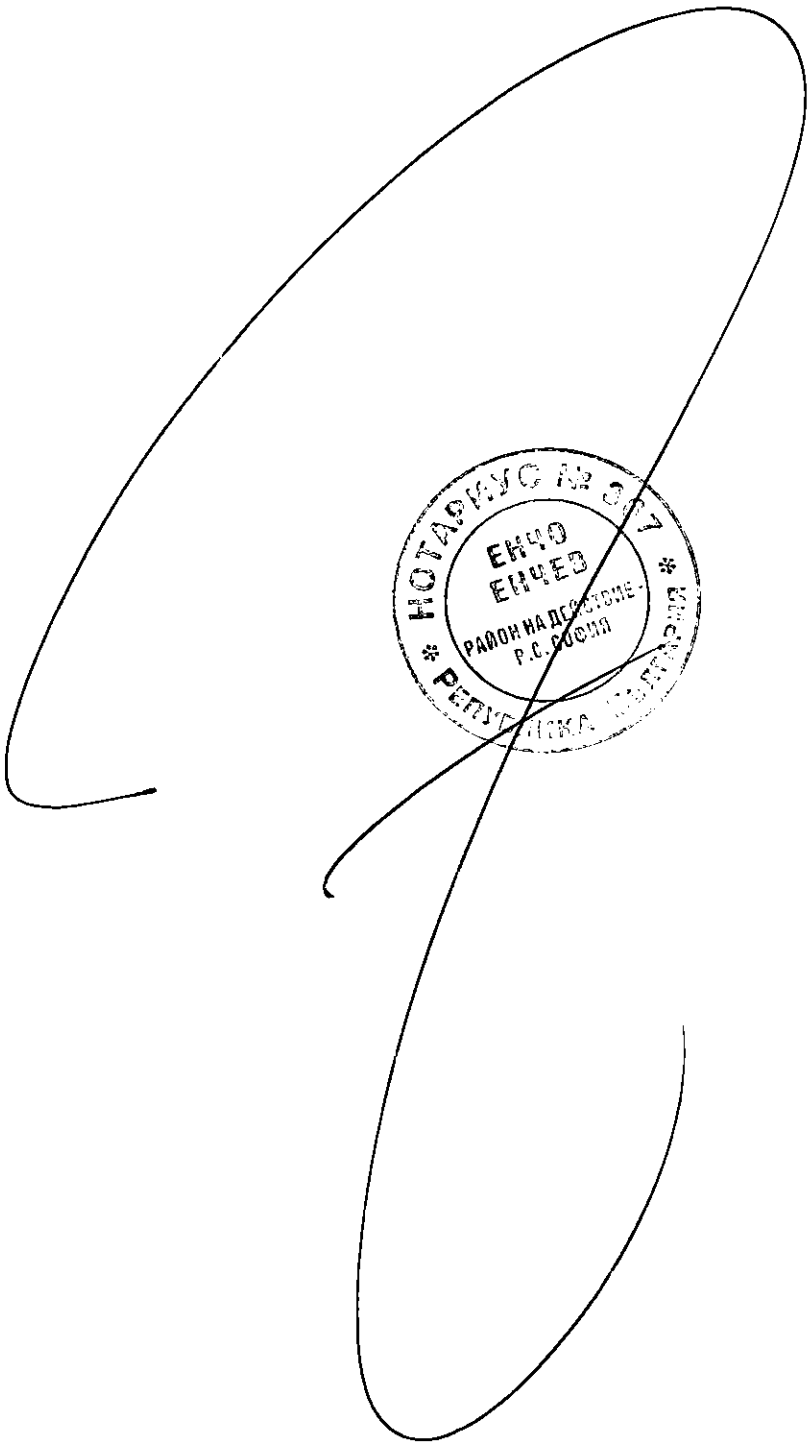
НОТАРИУС № 0127
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДОСТОВЕР
Р.С. СОФИЯ

Пподобрен е анализът на различни параметри на въздушното пространство чрез прилагането на разнообразни средства и методи за симулация, включително и в реално време. Предложенията за нови трасета се разработват въз основа на реалните данни за потоците на въздушното движение. Завършени са редица изследвания за нивата на трафика, комплексността и оптималните секторни конфигурации за 2014 г.

Изготвен е анализ и проведена презентация по отношение на ефекта от отварянето на въздушното пространство на Косово върху броя обслужваните въздухоплавателни средства от ДП РВД. Данните и информацията са представени на среща на генералните директори на ДП РВД и SMATSA.

Държавно предприятие РВД активно работи за въвеждане на сателитна навигация в районите на летищата. Разработени са процедури за подходи по сателитна навигация за летище Бургас, финансирано по проекта SHERPA (Support ad-Hoc to Eastern Region with Pre-operational Actions on GNSS), към 7-та рамкова програма на Европейската комисия. Работата по проекта е завършена успешно. Предвижда се изготвените процедури да бъдат въведени в летищен контролиран район Бургас от 01 май 2014 г.

С разрешение на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията в съответствие с чл. 53б, т. 4 от ЗГВ, ДП РВД участва в проект „Navigation SESAR Concepts Involving Operations" (NASCIO). Проектът NASCIO е финансиран от ЕК, при което ще бъде извършена задължителната летателната инспекция на посочените процедури за полети.

VI.3. Развитие и лицензиране на ръководителите на полети

Правилното планиране и навременно осигуряване на необходимия брой оперативен персонал – ръководители на полети (РП) за различните центрове по ОВД в страната е необходимо условие за ефективно и безопасно осигуряване на дейностите по ОВД. През м. декември 2013 г. са утвърдени петгодишни планове на органите за ОВД за периода 2014-2018 г.

Провеждането на вътрешни подбори за придобиване на нови квалификационни класове за РП, разрешения за инструктори, началници на смени, се явява част от повишаването на квалификацията на РП.

През 2013 г. бяха продължени дейностите по стартиралия през 2012 г. външен подбор за РП и подбрани 12 РП-ученици.

През 2013 г. бяха проведени допълнително 3 нови подбора - един външен за органа за ОВД „КОНТРОЛ" - подбрани 9 РП-ученици, и 3 вътрешни подбора: за ЛЦ за ОВД Бургас, РЦ за ОВД София: за органа ОВД „ПОДХОД" и за органа ОВД „КОНТРОЛ".

Поддържането на компетентността на оперативния персонал, притежаващ свидетелства за РП е едно от основните задължения на самите РП и на РП-инструктори, членове на изпитващите бордове (ИБ) в ДП РВД, следящи за изпълнението на тези изисквания, които са част от изискванията на Регламент 805/2011/ЕС. Във връзка с тези общи европейски изисквания, в ГД ГВА бяха изпратени за актуализиране два регламентиращи документа: Наредба №1, за свидетелствата за правоспособност на авиационния персонал и схеми за компетентност в органите за ОВД.

Извършен е контрол на дейността на ИБ, като са проведени проверки на членовете им.

Поддържането на ниво на владеене на английски език от РП, което е част от изискването за тяхната компетентност, в съответствие с ANNEX 1 на ICAO и Регламент 805/2011/ЕС, се осъществява чрез провеждане на курсове по специализиран авиационен английски. Стартира и процеса по оценяване на езиковото ниво на РП за владеене на български език, съгласно изискванията на Наредба №1.

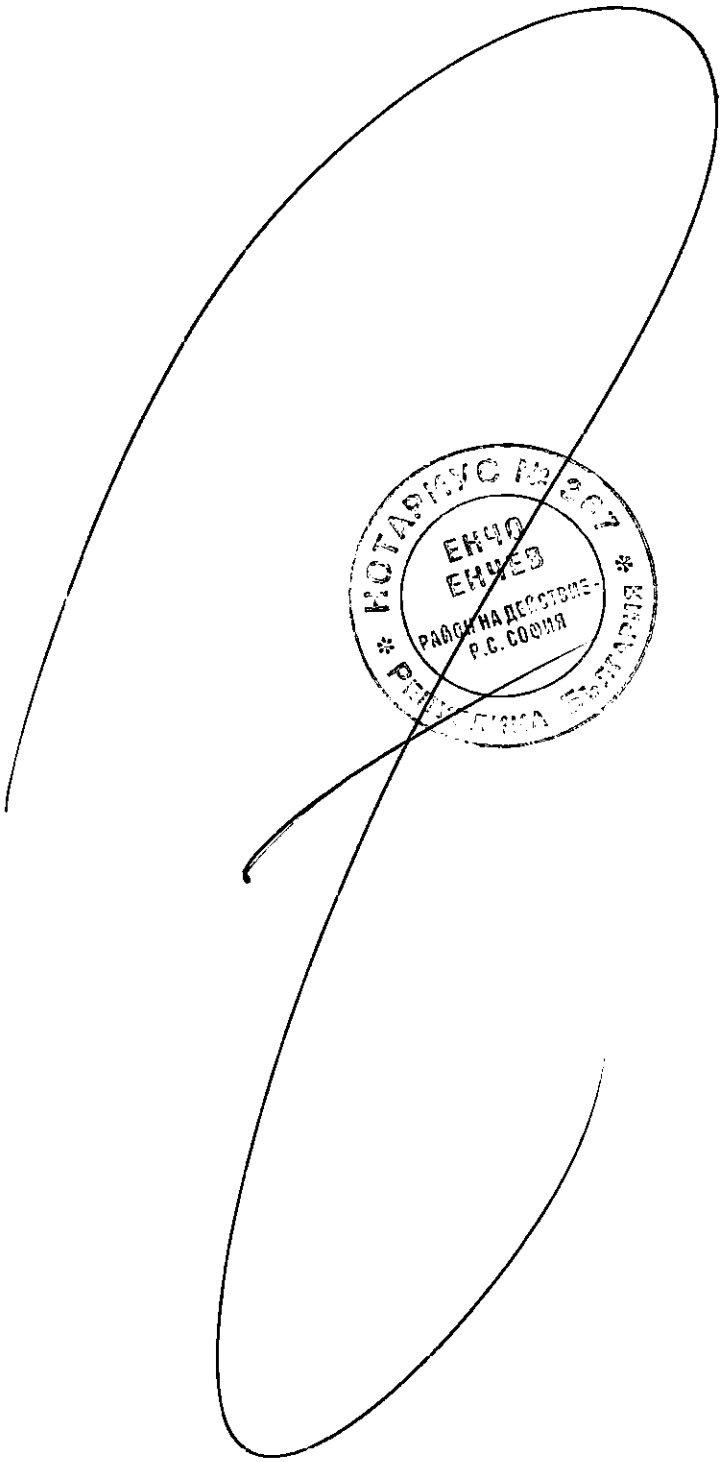
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЛОВОДИТЕ
Р.С. СОФИЯ

VI.4. Аеронавигационно информационно обслужване

Отдел АИО поддържа статичната база данни на ДП РВД в EAD, като се актуализира с данните от издадените български аеронавигационни публикации за годината. С цел своевременно актуализиране на сборник AIP, през 2013 г. са изготвени, публикувани и разпространени 26 аеронавигационни публикации.

През 2013 г. в ДП РВД са извършени редица дейности, свързани с въвеждане на Регламент (ЕО) 73/2010 на Европейската Комисия. Регламентът поставя нови изисквания към всички лица, органи и институции, които са част от процеса на създаване и обработка на първични аеронавигационни данни и информация.

Изготвени, съгласувани и официално одобрени са „Договори за взаимодействие", касаещи реда, процедурите и условията за предоставяне на аеронавигационна информация от оторизираните лица от летище София, летище Бургас, летище Варна, Летище Пловдив и летище Горна Оряховица до отдел АИО, дирекция УВД, ДП РВД и последващата обработка, подготовка и публикуване на предоставената информация.

Изготвени са проекти за актуализация на Наредба №15 за аеронавигационното информационно обслужване, включващи промени съгласно AMDT 37 на Annex 15 и с участието на експерти от ДП РВД Наредба №4 за аеронавигационните карти, относно изменения 54, 55 и 56 на Annex 4.

Изготвени са нови програми за обучение на кандидати за специалисти в сектор НОТАМ, за ръководител сектор НОТАМ и експерти в отдел АИО.

В ДП РВД е разработена нова стратегия за преход от AIS към AIM, с цел повишаване на качеството на аеронавигационните данни, навременното им разпространение, повишаване нивата на безопасност и обслужване, което да отговори на потребностите на ползвателите на аеронавигационна информация.

Финализирани са дейностите по прехвърляне функциите на публикуване на SNOWTAM съобщения от сектори ЛАС към сектор НОТАМ.

VI.5. Авиометеорологично осигуряване

По отношение на намаляване на преките разходи за метеорологично обслужване са изготвени:

- План-програма за стартиране реализацията на преструктуриране на АМО.
- Концепция за „Дистанционно наблюдение и излъчване на TREND прогнози.

Въведени са Локални редовни сведения (MET REPORT) и локални специални сведения (SPECIAL REPORT) в ЛЦ за ОВД Варна.

Стартиран е проект за модернизация на автоматизирани метеорологични наблюдателни системи (AWOS) в ЛЦ за ОВД Пловдив и Горна Оряховица.

Актуализиран е Наръчника за „Аеронавигационно метеорологично обслужване" (АМО), в сила от 15.03.2013 г., като са въведени три нови секции: „Регионални прогнози", „Ръководство за работа с автоматизирани системи – модул BULLETIN" и „Европейски регламенти в АМО".

Периодично изготвяне на климатични справки за ползватели на аеронавигационно метеорологично обслужване и поддържане на климатичната база данни.

Изготвени са схеми на визуалните ориентири за определяне на видимостта за летищата София, Пловдив, Варна, Бургас и Горна Оряховица.

Проведен е семинар с авиационни оператори, летищни оператори, представители от ГД ГВА, авиацията с общо предназначение (General Aviation) и дирекция „Звено за

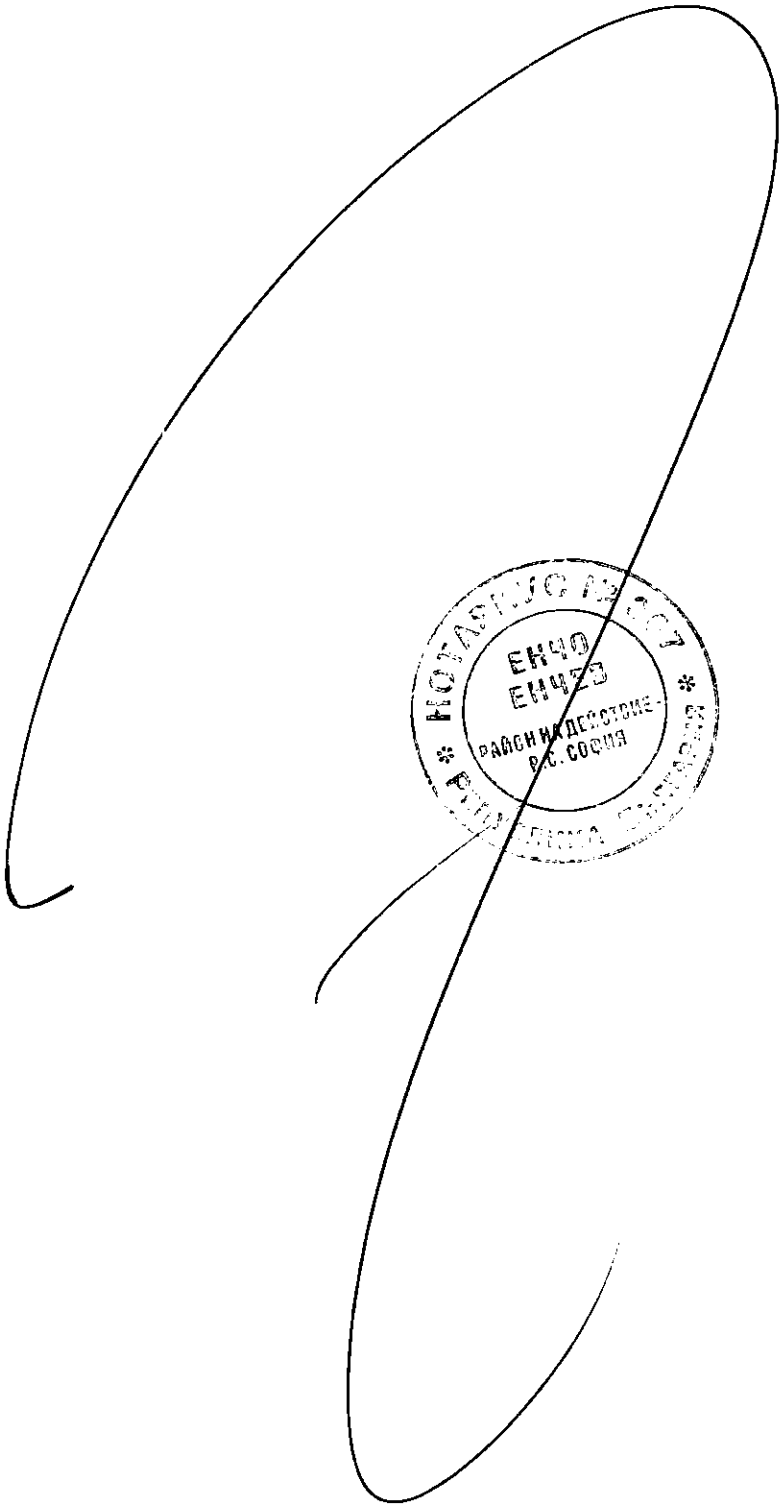

разследване на произшествия във въздушния, водния и железопътния транспорт", МТИТС относно въвеждане на поправка 76 на Annex 3 на ICAO.

Изготвени и утвърдени от ГД ГВА са две програми за обучение на авиометеоролози, свързани с „Аеронавигационни прогнози и предупреждения".

С цел подобряване на метеорологичното обслужване предоставено от ДП РВД, беше организиран и проведен курс по „Аеронавигационни прогнози и предупреждения" за авиометеоролози от сектор АМС в РЦ/ЛЦ за ОВД и експерти.

Изготвено е приложение към „Споразумение между ДП РВД и ВВС" относно „Обмен на метеорологична информация".

Въведени са в действие Методични указания относно изготвяне и разпространение на метеорологични прогнози и метеорологична информация в системата за „Електронен инструктаж на РП– Е-брифинг".

VI.6. Център за подготовка на кадри

През 2013 г. Центърът за подготовка на кадри към ДП РВД изпълнява своите функции като сертифицирана организация за обучение към Доставчика на аеронавигационно обслужване - ДП РВД. ЦПК е със статут на обучаваща организация на основание Регламент (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на съвета и Регламент (ЕС) № 805/2011 на Комисията. Обучението в Центърът за подготовка на кадри се провежда по одобрени от ГД ГВА учебни планове и програми, в съответствие със ССС версия 3.0., осигуряващи постигането на целите на обучението.

ЦПК функционира и като авиационен учебен център с валиден сертификат, издаден съгласно изискванията на Наредба 27 на МТИТС.

През 2013 г. в изпълнение на основната си дейност Центърът за подготовка на кадри предостави обучение за придобиване и поддържане на квалификацията на авиационен персонал за нуждите на ДП РВД и пилоти от „ХЕЛИ ЕР-САУ" АД – София.

В съответствие с необходимостта за подготовка на нови кадри бяха проведени курсове за първоначално обучение на кандидати за РП осигуряващи нуждите на РЦ/ЛЦ за ОВД. Бяха подготвени и проведени курсовете за придобиване на втори квалификационен клас за РП от РЦ/ЛЦ за ОВД София, Варна и Бургас, както и обучение и тренировка за поддържане на компетентност на всички РП съгласно одобрен план.

ЦПК има основна роля при провеждане на изпити за проверка на езиковата квалификация на РП, съгласно изискванията на оперативно ниво 4 по английски език, в съответствие с изискванията на Наредба № 1 от 16.01.2003 г. за свидетелствата за правоспособност на авиационния персонал. Разработена и одобрена е процедура за провеждане на изпит за оценяване нивото на владеене на български език за целите на гражданското въздухоплаване – БГВ.

VII. ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ НА ОПЕРАТИВНАТА ДЕЙНОСТ

VII.1. Развитие и лицензиране на инженерно-техническия персонал

Съгласно изискванията на Схемата за компетентност на инженерно-техническия персонал (ИТП) и на Наредба 1 на МТИТС, през 2013 г. са проведени опреснително обучение и изискуеми изпити с цел поддържане на квалификацията за техническото обслужване на съоръженията и системите за УВД. Разработени са Планове за първоначално обучение на ИТП, в съответствие с регламентиращите документи на ИКАО и Евроконтрол.

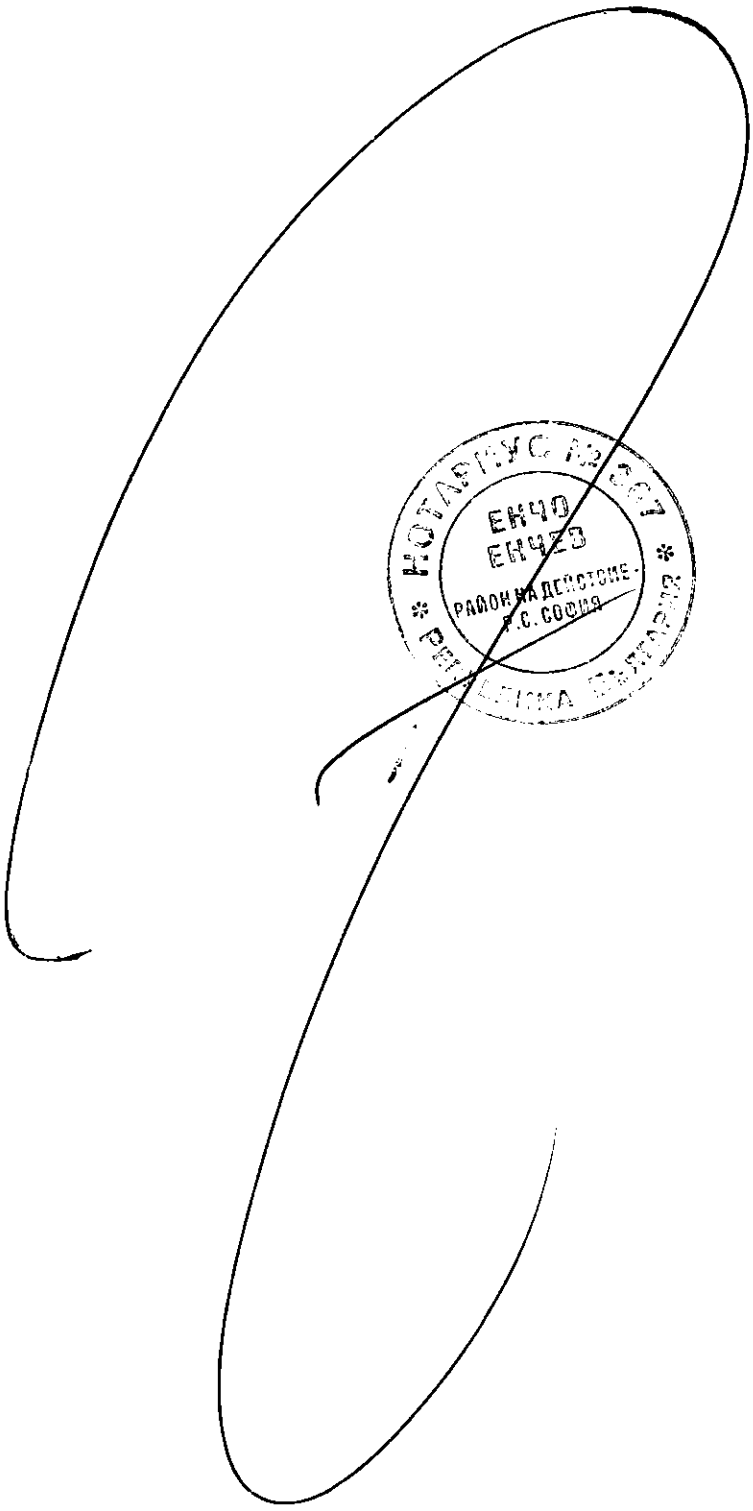
НОТАРИУС
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЛОСТОЛЕ -
Р.С. СОФИЯ

VII.2. Комуникации

През 2013 г. бе подобрено обслужването по комуникации с центровете за УВД в съседните страни и разширена Регионалната IP мрежа – Румъния, Сърбия и Турция. Изградени са нови високоскоростни 2 MB/s линии за съвместно предаване на глас и данни. Въведени са нови услуги по резервиране на преноса на информация между регионалните центрове.

Модернизирана е Аеронавигационната телекомуникационна мрежа (АНТИМ) на ДП РВД, чрез инсталиране на нови IP маршрутизатори и нови токозахранващи устройства, като е повишена надеждността и достъпността на мрежата. Изградени са нови високоскоростни 2 MB/s и 10Base-T Ethernet линии между центровете за ОВД и отдалечените ТРЛК.

Обновени са токозахранващите системи на комуникационните съоръжения, инсталирани в отдалечени комуникационни обекти.

Извършена е доставка на нови радиокомуникационни измервателни уреди.

Проведена е процедура и е избран изпълнител за доставка и инсталация на нова централизирана система за запис и възпроизвеждане на гласова и цифрова информация в РЦ/ЛЦ за ОВД.

През годината са подготвени и стартирани два големи проекта в областта на комуникациите - Доставка и инсталация на системи за гласова комуникация (VCS) за центровете за управление на въздушното движение в рамките на DANUBE FAB и Развитие на радиорелейната мрежа на ДП РВД.

Във връзка с изискванията на Директива 29/2009 на Европейския Парламент и Съвета относно внедряване на Air Ground Data Link (AGDL) е стартиран проект за „Осигуряване преноса на данни от/към ВС на авиокомпании, обслужвани от комуникационния доставчик SITA".

VII.3. Навигация и метеорологична техника

През 2013 г. в изпълнение на договор за доставка и инсталация на 5 броя далекомерни съоръжения (DME) за осигуряване на зонална навитация (RNAV) за En-route на полетно ниво FL 100/120 са въведени в редовна експлоатация две нови DME. В началото на 2013 г. е пуснато в редовна експлоатация и модернизираното навигационно съоръжение DVOR "PDV" при ЛЦ за ОВД Пловдив.

Подписан е договор между ДП РВД и ESSP SAS за техническа поддръжка на опорна станция RIMS SOF от проекта EGNOS за периода 2014-2021 г. Извършена е модернизация с по-висока софтуерна версия на Автоматизираната Метеорологична Наблюдателна Система (AMHC)VAISALA при ЛЦ за ОВД Варна и е въведена в редовна експлоатация.

Стартиран е проект „Модернизация на автоматизираните метеорологични наблюдателни системи (АМНС) на ЛЦ за ОВД Пловдив и Горна Оряховица". Продължава изпълнението на съвместния проект на Технически университет (ТУ) – София, лаборатория „Електромагнитна съвместимост на комуникационни системи" и ДП РВД на тема „Научно-изследователска дейност за мониторинг и анализ на електромагнитните излъчвания в аеронавигационните радиочестотни ленти".

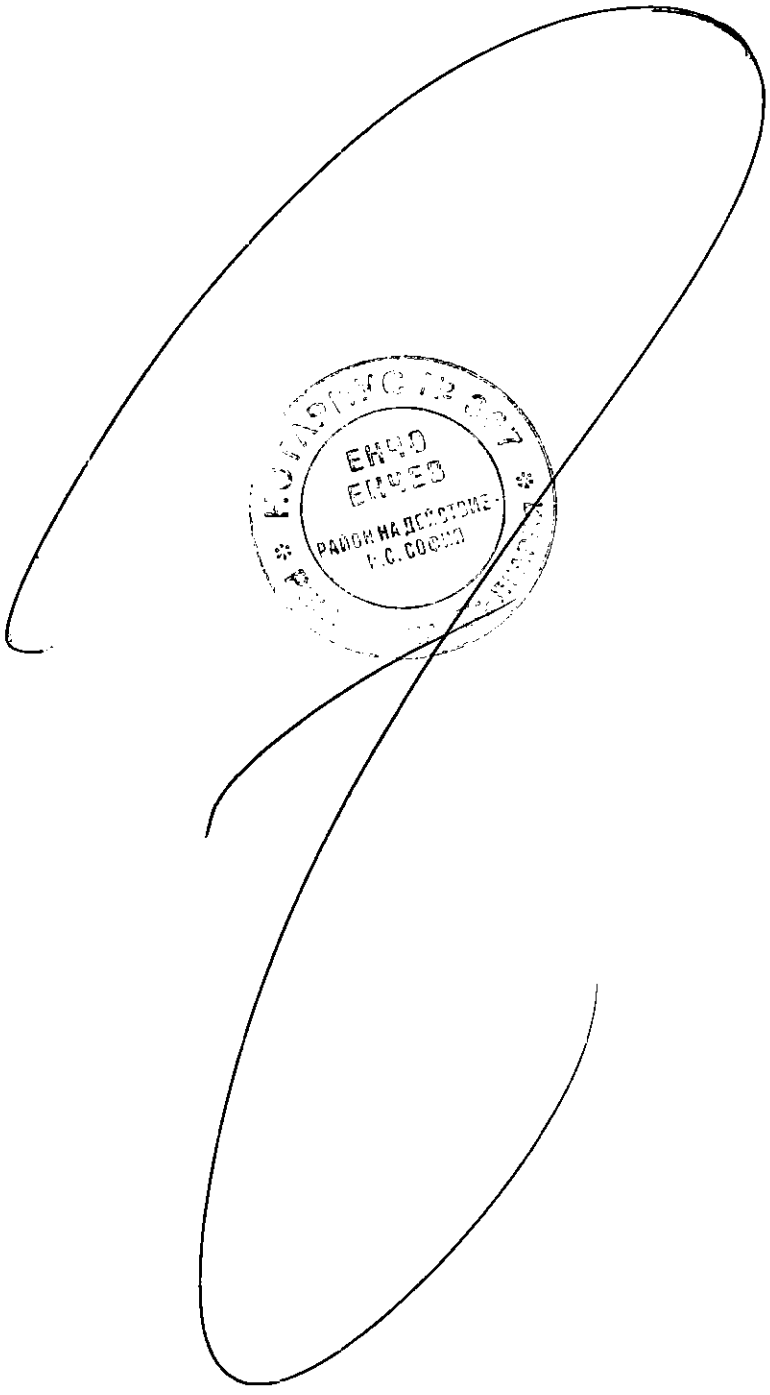

VII.4. Обзор

През 2013 г. успешно са приключени дейностите по договора с фирма SELEX ES за модернизация на АСУВД SATCAS. Инсталирани са отдалечени дисплеи към АСУВД SATCAS в ЛЦ за ОВД Пловдив и ЛЦ за ОВД Горна Оряховица.

По проекта „Проектиране, доставка и инсталация на система за управление и контрол на наземното движение (A-SMGCS) на Летище София“ са извършени фабрични изпитания, както и инсталация на РНД на летищна кула „София“ и на система А3000.

VII.5. Информационни технологии

Успешно е изпълнена втората фаза от подмяната на компютърната техника в предприятието. Внедрени са допълнително система за обслужване на ЛЦ за ОВД с резервиращи функции, система за визуален мониторинг на активните мрежови ресурси с известяване на аварийните ситуации. В съответствие с дългосрочната лицензионна политика на ДП РВД за поддържане и обновяване на корпоративния софтуер са осигурени лицензи за програмни продукти на Майкрософт.

Изпълнени са всички необходими действия за осигуряване на оборудване за работните места и разширение на оперативната мрежа във връзка с реализацията на система за гъвкаво използване на въздушното пространство „LARA“.

VII.6. Спомагателни и поддържащи системи

През 2013 г. е стартиран проекта за „Реконструкция на технически блок и летищна контролна кула в ЛЦ за ОВД Бургас“. Изградени са и е получено разрешение за ползване за следните обекти на ДП РВД:

- Комуникационен и навигационен обект „НАО - Рожен”;
- Комуникационен и навигационен обект „ТРЛК Върбишки проход”;
- Кула за доплеров метеорологичен радар с. Вакарел, община Ихтиман;
- Газови инсталации в УВПБ „Банско”- гр. Банско.

VIII. УПРАВЛЕНИЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА И КАЧЕСТВОТО

Безопасността е основният приоритет за цялостната дейност на ДП РВД. Тя концентрира в себе си продукта на дейностите по оперативните, техническите и финансовите аспекти и е в тясно взаимодействие с изискванията по качеството.

През 2013 г. са извършени периодични анализи за влиянието на авиационните събития върху безопасността на системата за обслужване на въздушното движение. Изготвени са „Годишен анализ на състоянието на безопасността при ОВД в ДП РВД през 2012 г.” и „Анализ на състоянието на безопасността при ОВД в ДП РВД през първото полугодие на 2013 г.”

С цел по-ефективно управление на безопасността през 2013 г. в ДП РВД стартира оценката за приноса на човешкия фактор (ЧФ) на РП в авиационни инциденти. За целта е разработена „Методика за класифициране на човешката грешка на РП по време на ОВД при разследване на АИ“, даваща възможност за по-точна оценка на ЧФ. Направен е „Анализ на човешкия фактор като причина за АИ през 2009, 2010, 2011 и 2012г.“, в който след обобщение на въздействието и приноса на човешкия фактор се изработиха конкретни препоръки към дирекция УВД, сектор ЦПК и РЦ/ЛЦ за ОВД за подобряване на безопасността при ОВД.

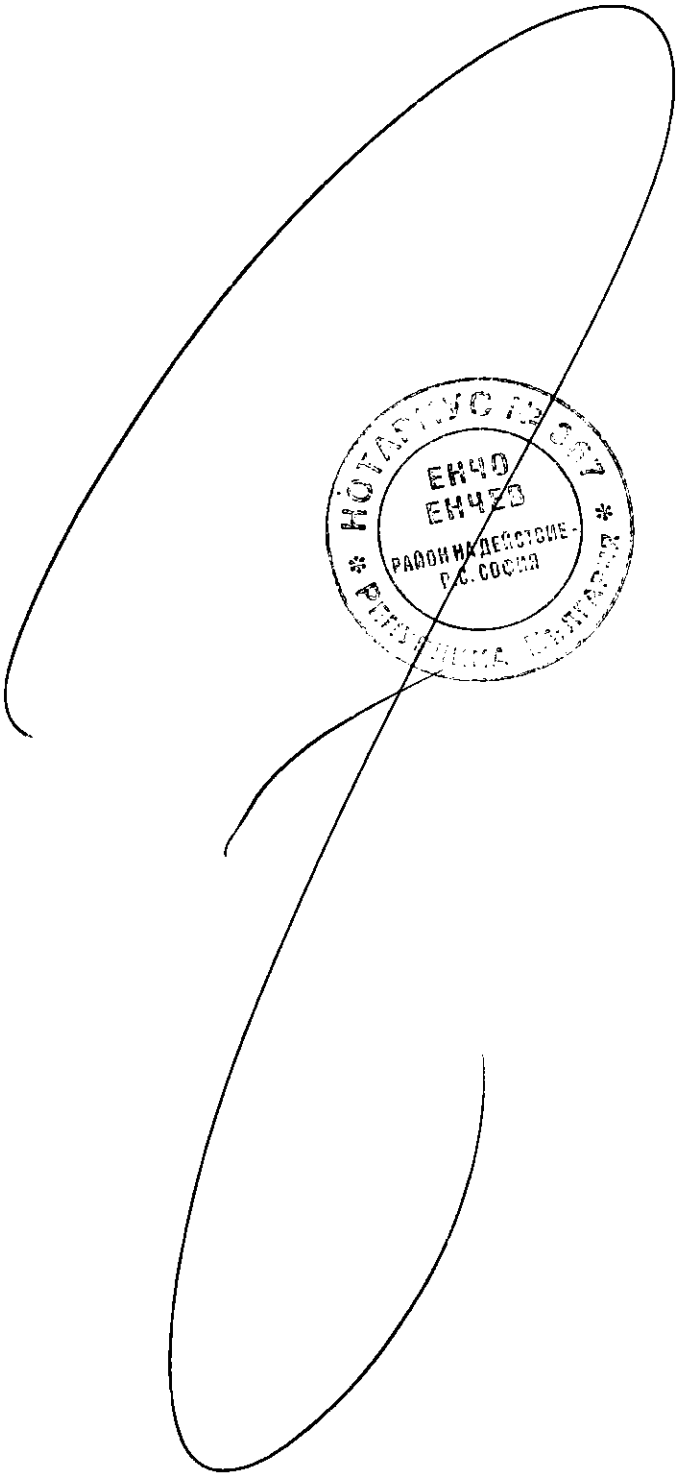

НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ -
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

По отношение на нивото на Културата по безопасност в ДП РВД е изпълнен Плана за подобряване, изработен съвместно с експерти на ЕВРОКОНТРОЛ. След направения анализ се очертава положителна тенденция в изменението на нивото на културата по безопасност в настоящите резултати спрямо предишната анкета. Това показва, че планираните и изпълнени мероприятия, са правилни и са оказали положителен ефект.

По отношение на зрелостта на СУБ в ДП РВД е преизпълнена целта поставена за 2014 г. от Бизнес плана на ДП РВД – достигане на 70 % до края на 2014 г., а именно през 2013 г. е постигната 76.70 % зрялост на СУБ. Изследването по оценката на СУБ е направено от експерти на ЕВРОКОНТРОЛ, използвайки „CANSO's Standard of Excellence in SMS".

Стартирано е внедряването на Автоматизирана система за мониторинг на безопасността ASMT на ЕВРОКОНТРОЛ, като за целта е проведена среща за представяне на новата версия на ASMT и е инсталиран инструмента в ДП РВД. В периода 16-19.12.2013 г. успешно е изпълнен първият етап на инсталацията на ASMT в ДП РВД.

Актуализирани са оценките по безопасност на системи и средства, използвани за осигуряване на ОВД, като навигационни и МТО средства, обзорни и радарни системи, системи за гласова комуникация. След обстоен анализ на актуализираните оценки, като мероприятие за подобрение, беше коригирана и допълнена оценката на комуникационното обслужване в РЦ за ОВД София. За всяка промяна в оперативните системи е изготвена оценка на значимостта на промяната и план по безопасност при нейното въвеждане.

През 2013 г. бяха регистрирани 302 събития, свързани с оперативната дейност, спрямо 260 през 2012 г.

От разследваните и проверени събития само 3 са класифицирани като инцидент с клас на сериозност (С) – значителен инцидент. За сравнение, през 2012 г. е имало също 3 събития със същия клас на сериозност Зададените нива по безопасност (ЗНБ) от ГД ГВА за ДП РВД, са дадени в Таблица 1.

Категория авиационен инцидент (АИ)	**2013 г.**	**2014 г.**	**2015 г.**	**2016 г.**
АА (катастрофа)	0	0	0	0
А (сериозен инцидент) + **В** (голям инцидент)	≤ 0.97	≤ 0.79	≤ 0.75	≤ 0.75
С (значителен инцидент)	≤ 2	≤ 2	≤ 2	≤ 2
План за постигнати нива на безопасност (ПНБ) на ДП „РВД" АИ на 100,000 полета				
АА (катастрофа)	0	0	0	0
А (сериозен инцидент) + **В** (голям инцидент)	≤ 0.86	≤ 0.79	≤ 0.75	≤ 0.75
С (значителен инцидент)	≤ 2	≤ 2	≤ 2	≤ 2
ЗНБ са определени на базата на статистически анализ на емпиричните данни с използване на Поасоновото разпределение на вероятностите.				
Таблица 1. Зададените нива на безопасност (ЗНБ) от ГД ГВА за ДП РВД				

Въз основа на горната таблица за изтеклата 2013 г. предвид количеството прогнозен трафик, са очаквани 4.93 броя АИ с клас на сериозност (А + В) и 11.46 броя АИ с клас на сериозност С. В действителност са реализирани 0 (нула) броя АИ (клас А+В) , както е показано на Графика 1: и само 3 (три) броя АИ с клас на сериозност С.

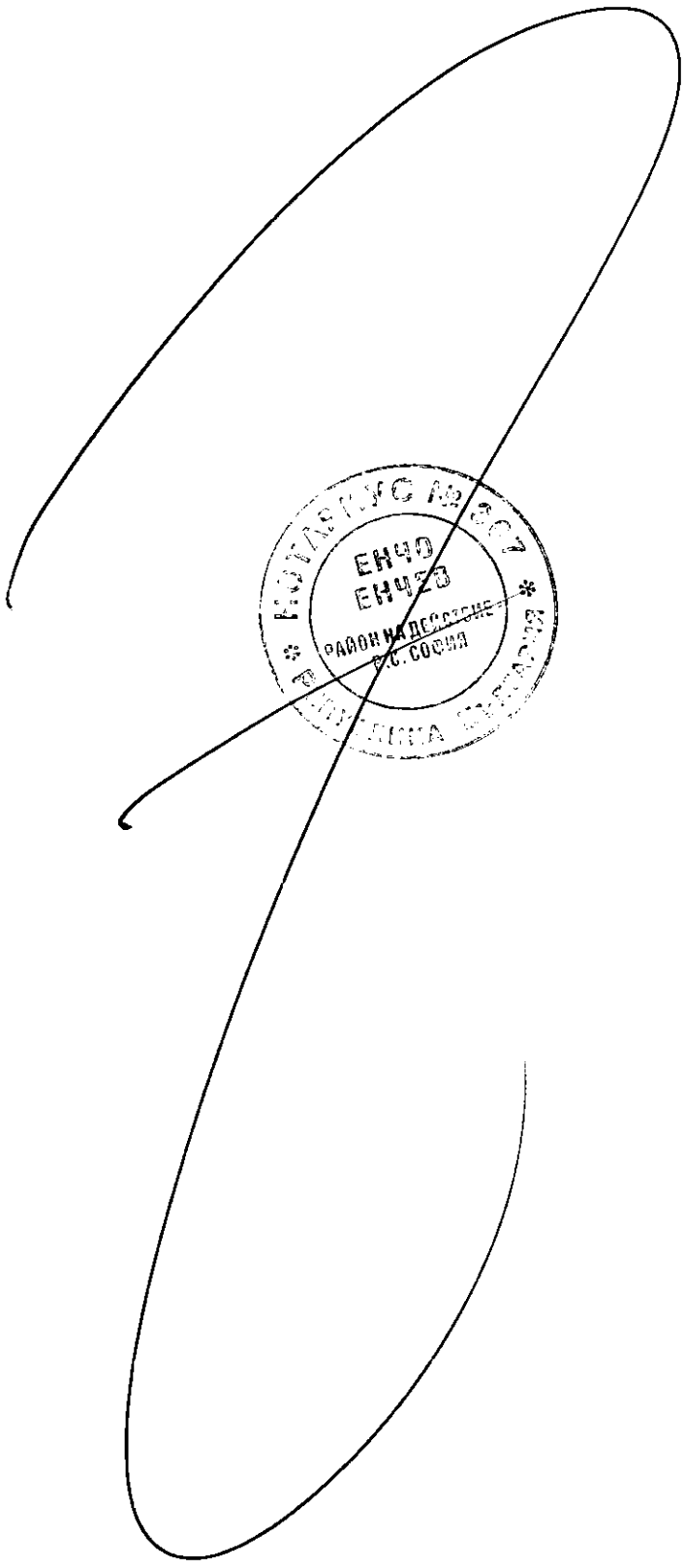
ЕНЧО
ЕНЧ23
РАЙОН НА ДЕСЕТОТО
Р.С. СОФИЯ

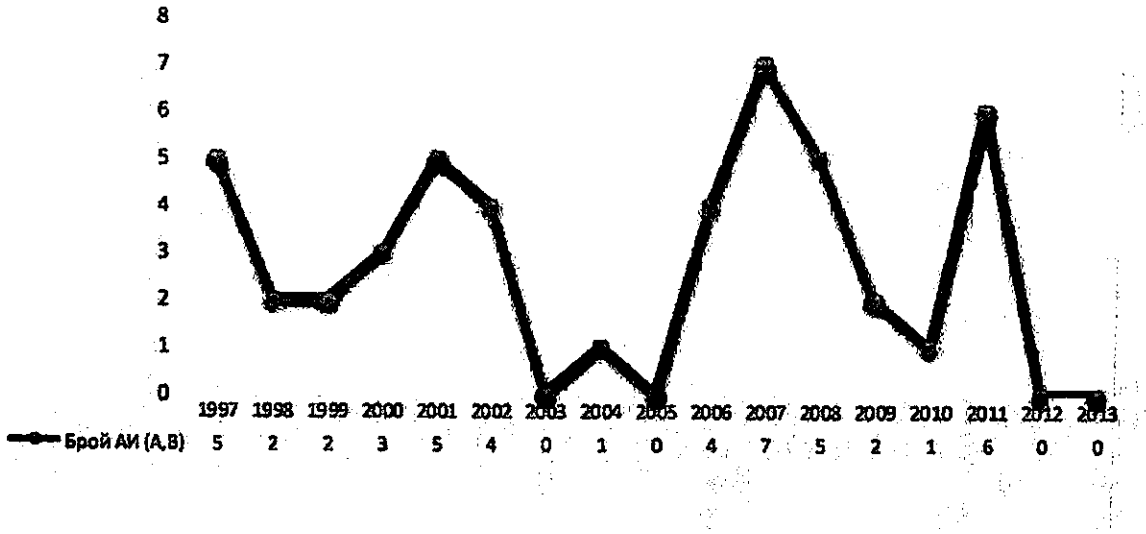

Графика 1 Брой авиационни инциденти от категории (A) и (B) на 100 000 обслужени ВС

ДП РВД е постигнало ЗНБ и ПНБ за 2013 г.

Тенденцията на промяна на относителния брой авиационни инциденти от категории (A) и (B) на 100 000 обслужени ВС е представена на Графика 2.

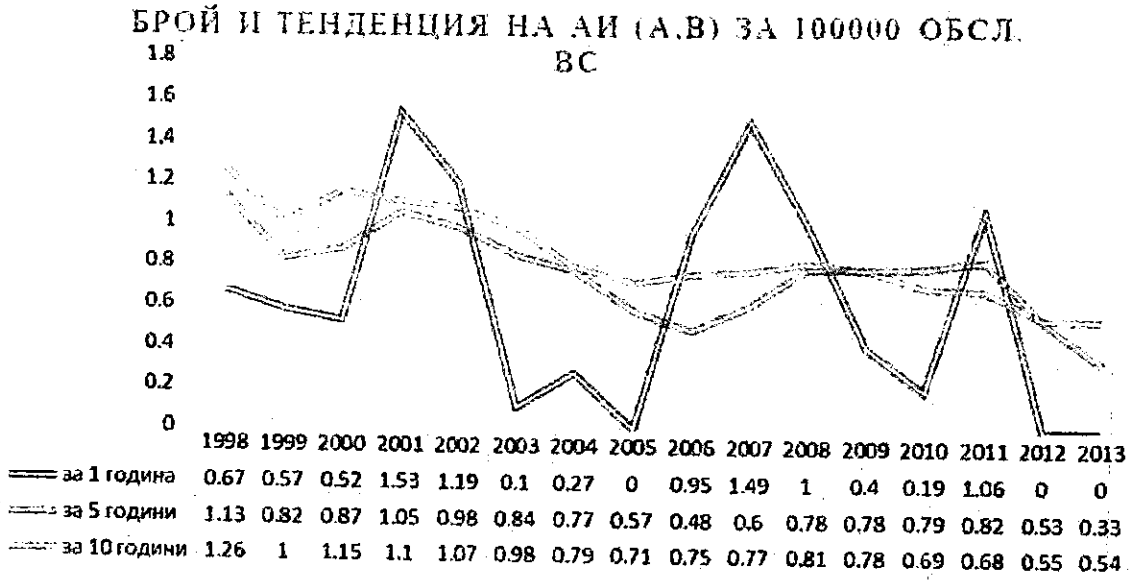

Графика 2 Относителен брой авиационни инциденти от категории (A) и (B) на 100 000 обслужени ВС

За посочения 15 годишен период, основавайки се на изгладените данни от графиките с прилъзване за пет и съответно десет години, се запазва тенденция на подобрение на безопасността - от 1.26 на 0.54 АИ (клас на сериозност A + B) на 100 хил. обслужени ВС (виж Графика 2, последен ред- данни за 10 години).

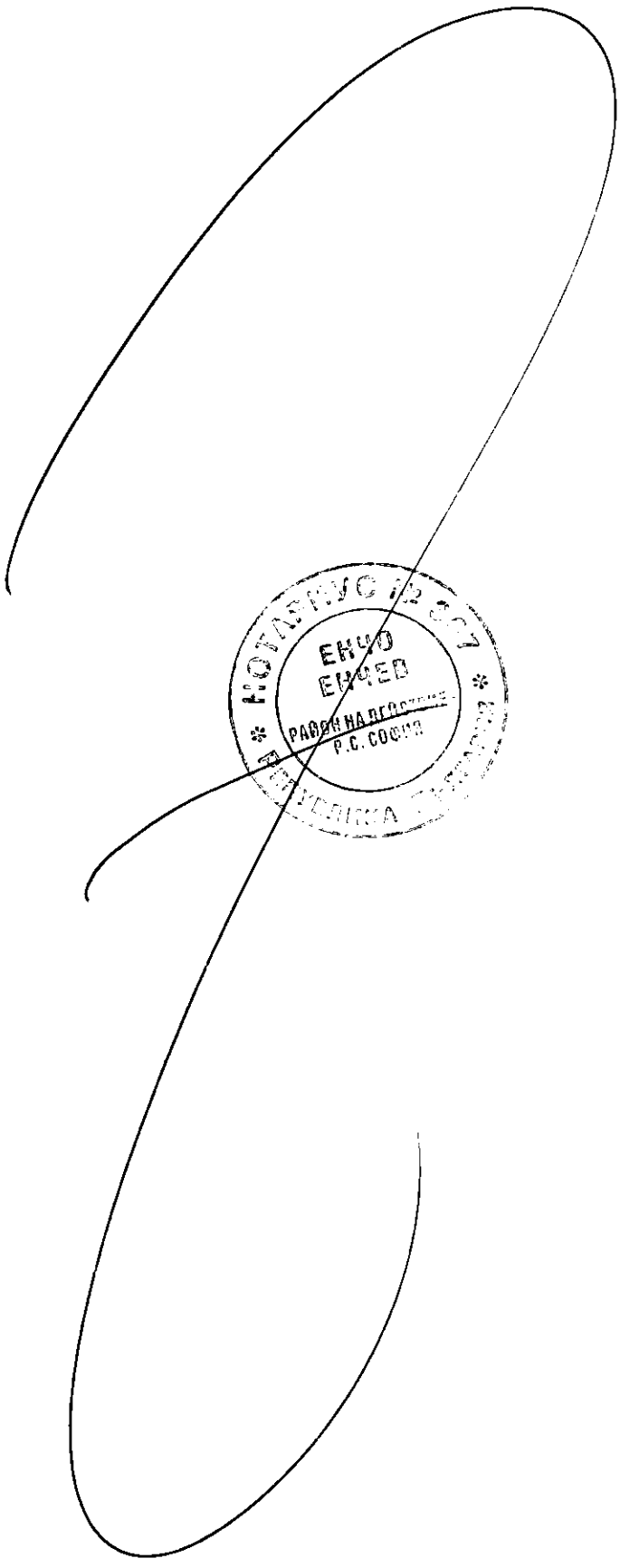
НОТАРИУС
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ВЪЗСТАНИЕ
Р.С. СОФИЯ

В сектор ОРСТС (Облитане на радио и свето-технически средства) са извършени 75 периодични летателни проверки на 48 броя съоръжения за въздушна навигация и кацане, съгласно утвърдения от ГД ГВА годишен план.

За поддържане на свидетелството за ДАНО, в съответствие с изискванията на т.3 от Анекс I на Регламент (ЕС) 1035/2011 г., Интегрираната система за управление (ИСУ) в ДП РВД е сертифицирана за съответствие с международния стандарт ISO 9001:2008. Сертификата, издаден от „СЖС България" е под двойна акредитация – на Българска служба по акредитация (БСА) и на Службата по акредитация на Обединеното кралство (UKAS). Системата е сертифицирана и по стандарт BS OHSAS 18001:2007. Като компонент на ИСУ е внедрена Система за управление на сигурността на информацията, с което в приложимата степен са въведени изискванията на стандарт ISO 27001:2005. В изпълнение на обявената Политика по околна среда, през 2013 г. е сертифицирана внедрената в ДП РВД Система за управление на околната среда, в съответствие с изискванията на стандарт ISO 14001:2004, която е напълно интегрирана в ИСУ.

ДП РВД се утвърди като организация с изявен ангажимент към околната среда и по негова инициатива беше учреден форум „Съвместно управление на въздействието върху околната среда от авиационните дейности (СУВОС) в района на летищата" в Република България. Форумът се базира на Обща визия за околната среда и Правилник за дейността на Съвет за СУВОС, утвърдени от ръководствата на ГД ГВА, ДП РВД, летищните оператори и основни за нашите летища авиокомпании. Форума е установен и функционира в съответствие с ръководството на Евроконтрол за прилагане на тази мярка от Европейския план за Единно европейско небе (ESSIP).

Въведената система от показатели за ефективност на процесите в ДП РВД беше доразвита и подобрена, за да осигури измерими целеви нива и обвързване на процесите в предприятието и техните показатели, с ключовите показатели от Националния план за ефективност по Регламент (ЕС) № 691/2010.

През 2013 г. в ДП РВД беше извършена самооценка на предприятието, съгласно доброволния стандарт на CANSO "Fitness Check", на база на която бяха определени и утвърдени приоритетни области за подобрение на дейността през следващите 2-3 години.

IX. АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ НА ДЕЙНОСТТА И УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

През 2013 г. продължи работата по реализация на приоритетите на предприятието за увеличаване на административния капацитет, повишаване на ефективността на дейността и качеството на административното обслужване. Основен акцент беше задълбочаването на процесите на нормативно регламентиране на дейността и заспиване на управленските функции на структурните звена.

При управлението на човешките ресурси се следва заложената политика в бизнес-плана на предприятието за плавно намаляване на числеността на състава, съвместяване на функции, чрез допълнително обучение и повишаване на производителността на труда.

Основните процеси в областта на управление на човешките ресурси през 2013 г. бяха насочени към повишаване на качеството на кадровия потенциал на предприятието, като основен ресурс за постигане на стратегическите цели и повишаване на ефективността.

През 2013 г. продължи прилагането на политиката за планиране и подбиране на персонал. При подбирането на персонал в съответствие със завишените изисквания, заложени в нормативните разпоредби, промяната в длъжностните характеристики и изисквания, свързани с лицензирането на оперативния и инженерно-техническия персонал, са заложени както по-високи критерии в изискванията към кандидатите, така и към методите на изпитване и оценяване. Системата за подбор на персонала се усъвършенства и развива чрез провеждане на специализирани и езикови изпити за оценяване, въвеждане на

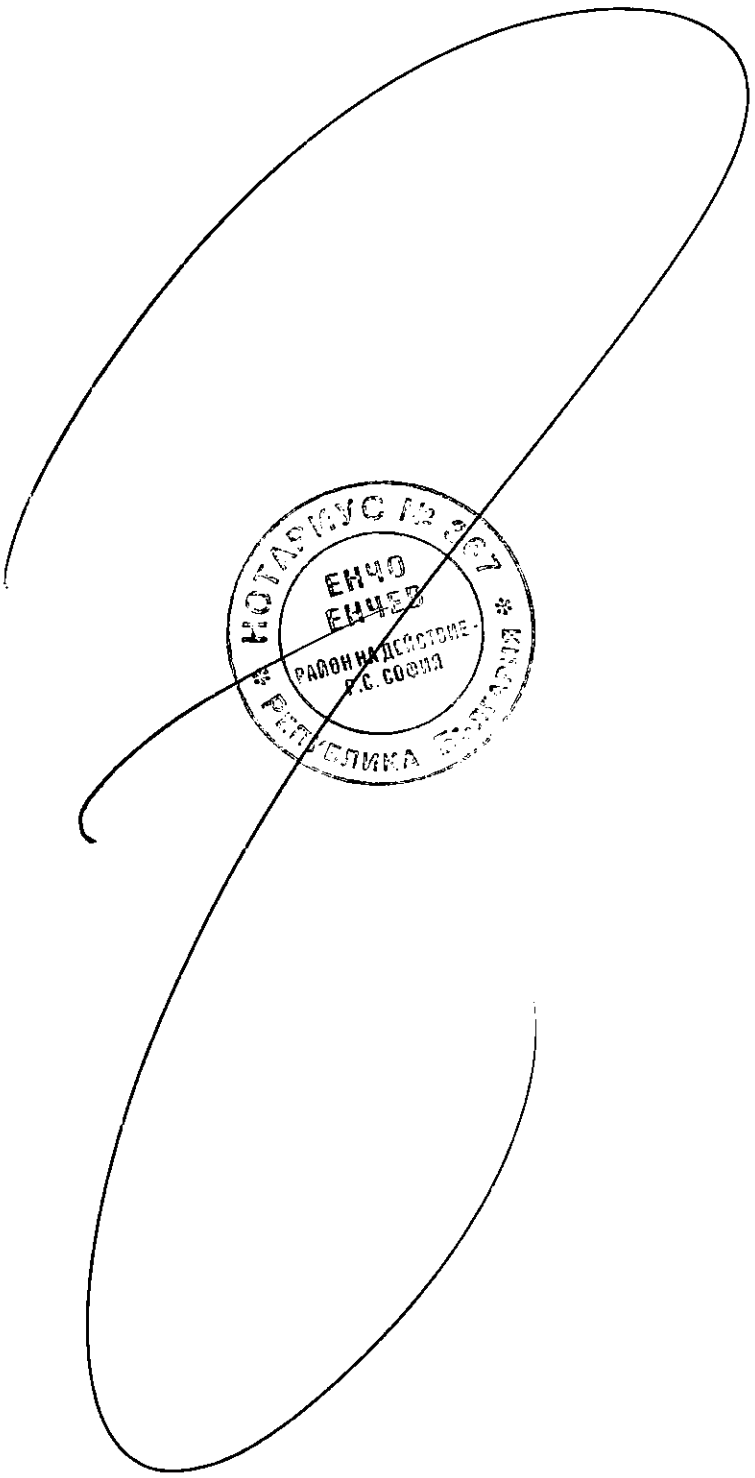
НОТАРИУС
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НАДЕЖДИНО
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

стандартни процедури и повишаване на компетентността на участниците в комисиите за подбор.

Управлението на човешките ресурси е насочено основно към обезпечаването на ДП РВД с високо квалифициран персонал, поддържането на мотивацията за работа, оптималното разпределение на персонала по структурни звена, при отчитане и координиране на заетостта. Предвид динамичните условия на вътрешната и международната среда, в която съществува ДП РВД е извършен цялостен анализ на действащата структура на предприятието и са набелязани конкретни мерки за нейното оптимизиране, които са насочени към постигането на следните по-важни цели:

- Структурата да отразява в по-голяма степен развитието на бизнес процесите, настъпилите промени във функционалните задължения на звената и реалните управленски дадености;
- Създаване на необходимите условия за обезпечаване в дългосрочен план на дейностите, които имат пряко отношение към постигането на стратегическите цели на предприятието;
- Постигане на ясно разделение между „основна дейност – поддържаща дейност" и между „управленски дейности" и „обслужващи дейности";
- Централициране на управлението чрез обединяване на структурни звена.

Продължи изпълнението на плана за повишаване квалификацията на служителите в специализирани курсове в Института по аеронавигационно обслужване на Евроконтрол – IANS, Люксембург.

Провеждането на обучения в специализирани курсове на IANS, както и обмяната на опит между членките на Евроконтрол, ще позволи на ДП РВД да бъде част от една безопасна и ефикасна европейска система за управление на въздушното движение.

Успоредно с изпълнението на плана за обучение в IANS бяха проведени и други специализирани курсове в страната и чужбина, включително и специализирано езиково обучение и обучение по общ английски език, провеждано в България.

X. ФИНАНСОВО – СЧЕТОВОДНА ДЕЙНОСТ

През 2013 г. процесите във финансово-счетоводната дейност бяха насочени към покриване на изискванията на националното и европейското законодателство, както и осигуряване на сигурно и надеждно финансово-счетоводно обслужване на ДП РВД. С оглед гарантиране на финансовата стабилност на ДП РВД е следвана разумна разходна политика в условията на развиващата се световна финансова криза.

През 2013 г. продължи стремежът и политиката на предприятието за определяне на оптимално ниво на таксовата единица „прелитане" с оглед привличане на допълнителен трафик във въздушното пространство, обслужвано от ДП РВД.

Събираемостта на таксите за аеронавигационно обслужване продължава да бъде висока, около 99%.

Във връзка с промените на националното законодателство бяха актуализирани счетоводният софтуер и софтуерът за изчисление на работната заплата.

Изготвени бяха отчети към МТИТС и към ЕК за разходите за 2012 г., свързани с изпълнението на проекта DANUBE FAB.

Съгласно показателите от извършения финансовия анализ е видно, че предприятието е в добро финансово състояние. Стойностите на показателите, характеризиращи дейността му, са подобрени спрямо тези за 2012 г., както следва:

1. Нетни приходи от продажби (НПП) – 162,800 хил. лв. (2012 г.: 161,457 хил.лв.), от тях 161,153 хил.лв, (2012 г.: 158,897 хил.лв.) са от аеронавигационни такси.
2. Нетни приходи от продажби на един зает – 147.06 хил.лв. (2012 г.: 143.52 хил.лв.)

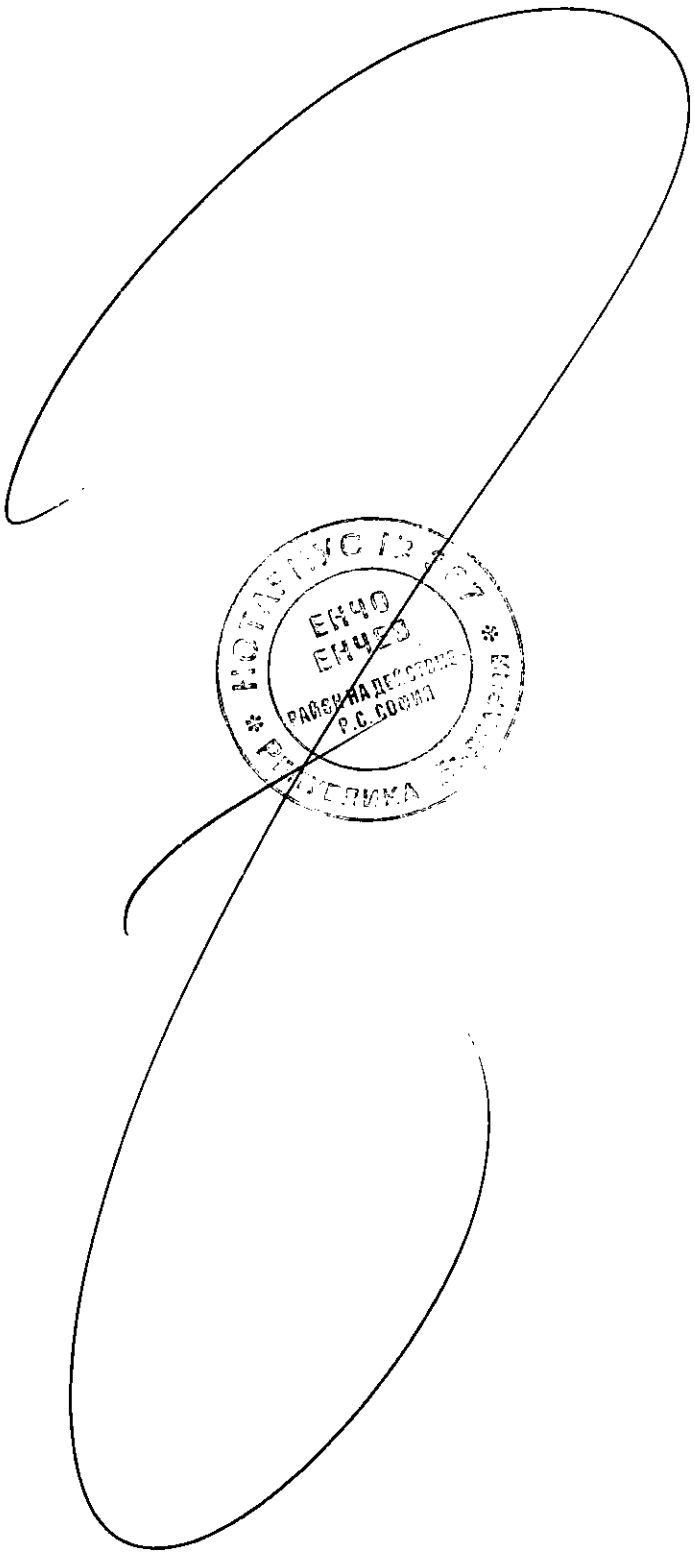

3. Печалба от оперативна дейност спрямо приходи - 22.66% (12.69%)
4. Коефициент на обща ликвидност – 3.86 (3.51)
5. Коефициент на финансова автономност – 5.56 (4.16)
6. Брой на обслужени единици (БОЕ) на един зает – 1,859 (1,796)

XI. ОЦЕНКА НА НИВОТО НА ЕФЕКТИВНОСТ НА ИЗВЪРШЕНОТО АЕРОНАВИГАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ И ДОСТИГНАТО НИВО НА БЕЗОПАСНОСТ. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ

XI.1. Изпълнение на Национален план за ефективност на Република България за първи референтен период 2012-2014 г.

Националния план за ефективност на Република България (НПЕ) обхваща първия референтен период от 2012 г. до 2014 г. Съгласно приложимото законодателство отчитането на изпълнението на целите за ефективност към показателите за ефективност от НПЕ се извършва до средата на годината следваща отчетната година, в случая до средата на 2014 г. Необходимите данни ще бъдат предоставени от Евроконтрол, съгласно утвърдените от Европейската Комисия срокове.

Показателите за ефективност на ДП РВД, посочени в НПЕ, са съобразени с изискванията на действащите към момента решения. Съгласно Регламент (ЕС) 691/2010 г. за определяне на схема за ефективност на аеронавигационното обслужване и мрежовите функции, се дефинират четири области на дейността: „Безопасност", „Капацитет", „Околна среда" и „Разходна ефективност".

За първия референтен период за всяка от изброените области се определят общоевропейски показатели за ефективност. За периода държавите-членки са задължени да определят цели за в областите „Капацитет" и „Разходна ефективност", които трябва да допринасят за постигане на общоевропейските цели.

В Националния план за ефективност на Република България, ДП РВД е поело и изпълнява ангажимента за постигане на определените показатели за ефективност в областите „Капацитет" и „Финансова ефективност", с които допринася адекватно за постигане на общоевропейските показатели за ефективност.

XI.2. Безопасност

За първия референтен период в НПЕ не са дефинирани цели по безопасност.

Зрелостта на системата за управление на безопасността в ДП РВД се определя на годишна база чрез самооценка за последните три години. ДП РВД си поставя цел да достигне 70 % зрелост съгласно показателите на EUROCONTROL до края на 2014 г.

В ДП РВД се въвежда автоматизирана система за задължително докладване на инциденти, чрез вътрешна процедура, като данните от системата ще се организират в база данни и ще има възможност да бъдат наблюдавани и анализирани постигнатите резултати във всеки един момент.

XI.3. Околна среда

За първия референтен период не са дефинирани цели по Околна среда за България.

ДП РВД води целенасочена политика за постигане и поддържане на ефективност в хоризонталния полет по маршрута и минимизиране разликата между действителната и

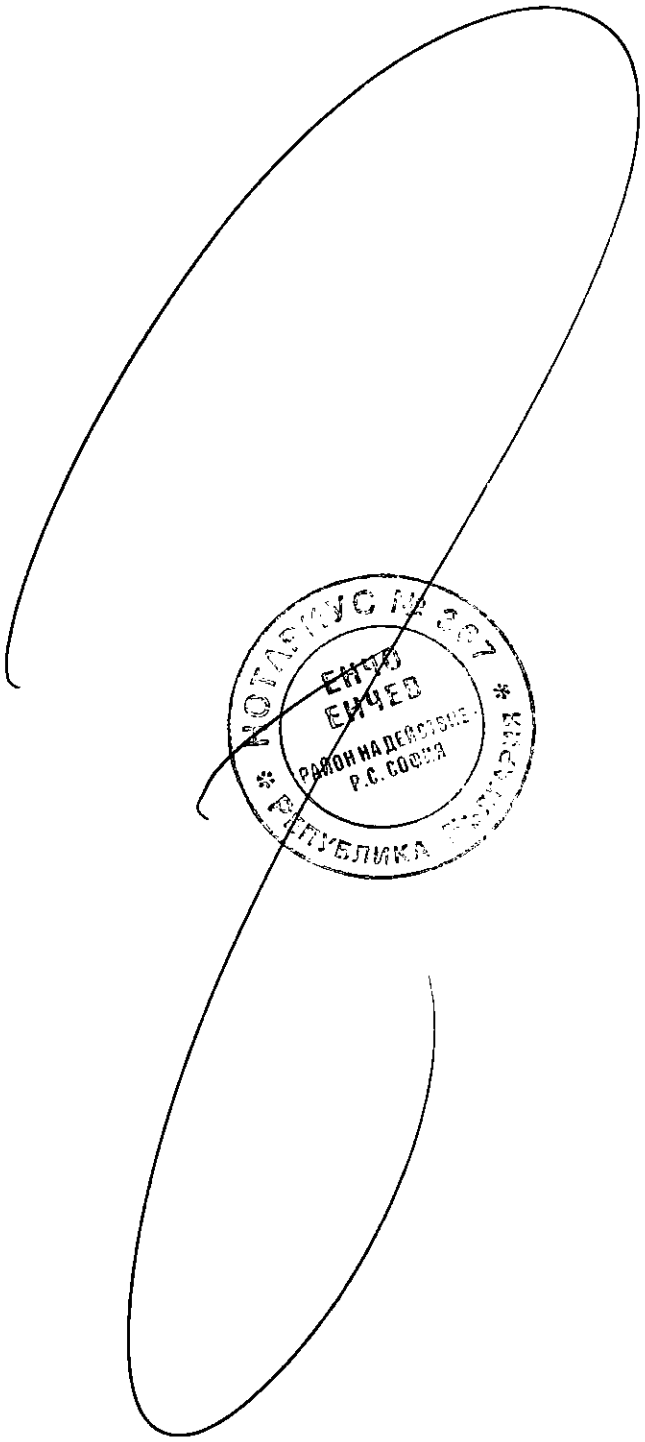
НОТАРИУС № 387
ЕНЧЕВ
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

оптималната траектория, както и ефективно използване на гражданско-военните структури във ВП. Въведената трасова мрежа версия 7 е от основно значение за околната среда.

Като част от ИСУ в ДП РВД е въведена и сертифицирана Система за управление на околната среда по ISO 14001. Чрез нея са идентифицирани и контролирани аспекти в дейностите на ДП РВД, по отношение опазване на околната среда и е въведен систематичен подход за поставяне на екологични задачи и цели и тяхното постигане.

XI.4. Капацитет

Планираните мерки в Бизнес плана на ДП РВД осигуриха постигане на оптимален капацитет на системата.

За периода 2012-2014 г. чрез определени нива за закъснение по маршрута се цели постигане на стойностите на закъснение, зададени от EUROCONTROL чрез т.нар. механизъм за планиране на капацитета на ВП.

Цели за показател „Капацитет" (минути закъснение по маршрута) в Националния план за ефективност 2012-2014	**2012 г.**	**2013 г.**	**2014 г.**
Референтни стойности на Евроконтрол	0,11	0,14	0,12
Национален план за ефективност (юни 2011 г.)	0,11	0,14	0,12
Национален план за ефективност, актуализиран декември 2011 г. и приет от ЕК юли 2012г.	0,11	0,13	0,11

Таблица - Цели за показател „Капацитет" (минути закъснение по маршрута) в Националния план за ефективност 2012-2014

Оценка на капацитета на въздушното пространство дава показателя средно закъснение по маршрута, както следва:

Средно закъснение на полети по маршрута в РКЦ София[1]			
Период	Цел в Национален план за ефективност (мин.)	Средно закъснение на полет по маршрута (мин.)	Сумарно закъснение по маршрута (мин.)
2013	0.13	0	0

Таблица - Средно закъснение на полет по маршрута в РКЦ София през 2013 г.

XI.5. Разходна ефективност

Основен компонент на разходната част на ПЕ са разходите на ДП РВД за предоставяне на АНО. В резултат на проведеното обсъждане на ПЕ с Органа за преглед на ефективността, НПЕ бе подобрен в сравнение с първоначалния вариант. Постигнатите резултати са понижаване на установената таксова единица (DUR) през референтния период по цени от 2009 г. с (-4.5%) и 2011 г. (-3.6%) при съответни общоевропейски цели от (-3.2%) и (-3.5%).

[1] Източник 2013 - Local level - ANS performance monitoring, http://prudata.webfactional.com/ Dashboard / pp_view_2013.html

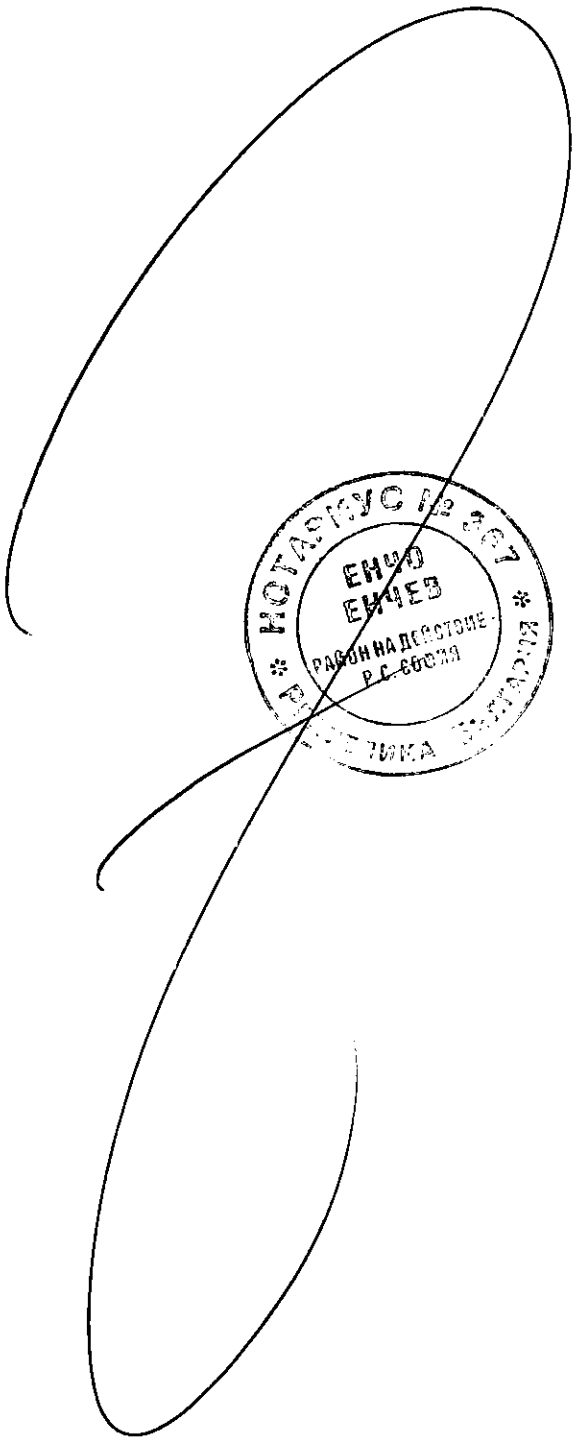
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НАДЕЖДИНО
Р.С.БОЛГАРИЯ

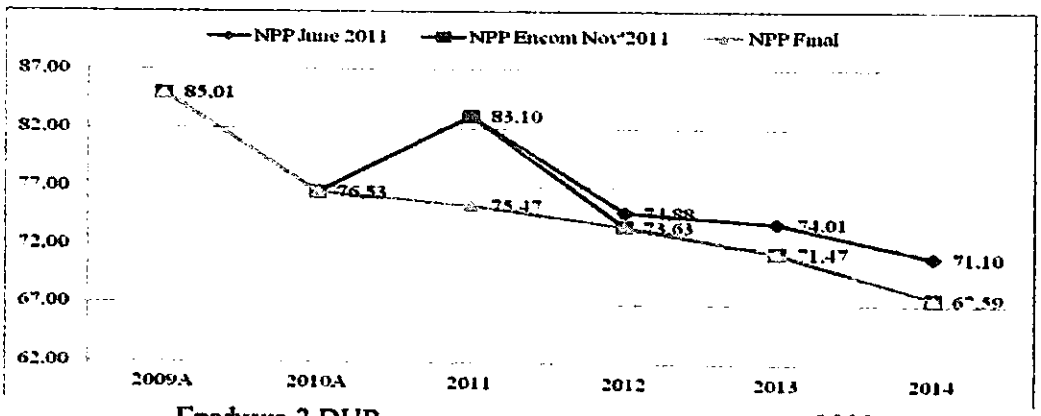

Графика 3 DUR в национална валута по цени от 2009 г.

Подобряването на разходната ефективност в зоните на летищата също е от особено значение за ДП РВД, което може да бъде постигнато чрез подхода „gate-to-gate", който ще позволи по-добър баланс между търсенето и предлагането на услугите, както и по-гъвкаво използване на ресурсите.

През 2013 г. ДП РВД продължи тенденцията от последните години да подобрява своята разходна ефективност в стремежа си да предостави обслужване на по-ниска цена при подобряване качеството на обслужване, залагайки целевото подобрение в основата на определяната разходна база. След изтичане на срока на действие на Отрасловото партньорско споразумение с IATA за периода 2007-2011 г., дейността по подобряване на ефективността на предоставяното АНО продължи в контекста на въвеждане на инициативата Единно европейско небе. Последното се осъществява чрез промени в законодателния пакет от европейски регламенти, в които като задължителни елементи са изготвянето на план за ефективност (ПЕ) и подобряване на АНО в контекста на функционалните блокове във въздушното пространство. Плана за ефективност на Република България за първия референтен период 2012-2014 г., е оценен от Европейската компсия като „допринасящ адекватно" за постигането на общоевропейските цели в наблюдаваните четири ключови области – безопасност, капацитет, околна среда и разходна ефективност.

Паралелно с това по отношение на разходната ефективност ДП РВД планира и наблюдава показателят евро на съставен контролиран час. Този показател е с над 10% по-нисък от средноевропейските стойности и е на нива под 400 евро. Планира се тази стойност да се понижава плавно през следващите години.

Всичко това беше съпроводено и с подобрена продуктивност при намаляване на персонала и по-специално продуктивността на РП през последните 10 години. По продуктивност на РП и обща продуктивност, РКЦ София е на едно от челните места в Европа, като продуктивността е съизмерима с тази на централноевропейските държави.

XI.6. Качество на аеронавигационното обслужване

На база на общите индикатори за закъснение, предоставени от Евроконтрол в таблицата по-долу са представени индикаторите за качество на АНО – предвидимост и надеждност на услугите, предоставяни от ДП РВД.

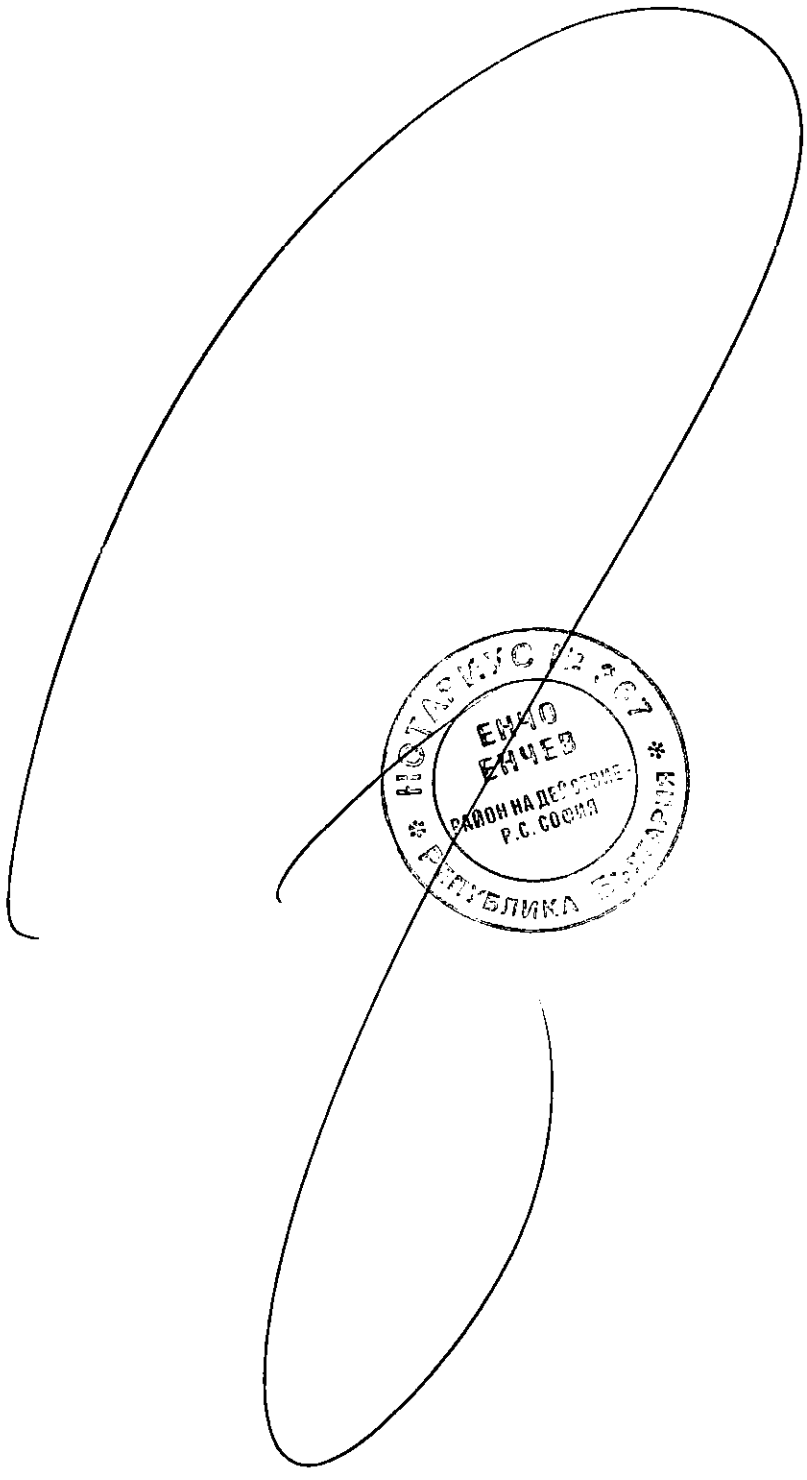
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕСЕТИЯ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Индикатори за качеството на АНО на ДП РВД през 2013 г.	
Предвидимост на услугата (% полети закъснели по-малко от 15 минути)	100%
Надеждност на услугата (% полети закъснели по-малко от 60 минути)	100%

Таблица - Индикатори за качеството на АНО на ДП РВД през 2013 г.

XII. ИНВЕСТИЦИИ

Инвестициите заложени в бизнес-плана на ДП РВД за периода 2013-2019 г. целят поддържане на дейността на предприятието, нивото на безопасност, осигуряването на оптимален капацитет за предоставяне на АНО, както и повишаването на ефективността на ползваните УВД, КНО, АИО и МТО системи. Основните от тях са:

- Модернизация на трасовите радиолокационни комплекси посредством инсталиране на нови първични L-band радиолокатори и нови вторични Mode-S радиолокатори;
- Модернизация на съществуващата автоматизираната система за УВД SATCAS, с цел разширяване и модернизиране на системната архитектура; добавяне на нови функционалности и/или промяна на алгоритмите на съществуващите функционалности продиктувани от изискванията на европейските регламенти (CPDLC, FMTP), и/или използване на обзорна информация от нови сензори;
- Внедряване на нова автоматизирана система за УВД;
- Изграждане на нов радиолокационен комплекс на летище София състоящ се от нов S-band първичен и нов Mode-S вторичен радиолокатори;
- Внедряване на цялостна система за контрол и управление на наземното движение (A-SMGCS) на летище София;
- Внедряване на система за автоматичен зависим обзор (ADS-B);
- Внедряване на система за независим кооперативен обзор (WAM) за зоната на София Подход и подходите на летищата Варна и Бургас;
- Внедряване на система за управление на аеронавигационна и друга информация в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 73/2010;
- Модернизация на системата за обработка на обзорни данни (ARTAS и SDDS);
- Внедряване на наземна навигационна инфраструктура (DME-DME) за осигуряване на RNAV процедури;
- Развиване и модернизация на наземна навигационна инфраструктура (VOR-DME);
- Изграждане на система за мониторинг, запис и статус на GNSS;
- Модернизация на радиооборудване за УКВ радиовръзка въздух-земя с оборудване, позволяващо работа с 8,33KHz канално отстояние;
- Изграждане на UHF радиопокритие над територията на страната;
- Въвеждане на AMHS;
- Използване на PENS като основно средство за комуникации земя-земя със съседните държави и в рамките на DANUB FAB;
- Доставка на нова система за гласови комуникации в РЦ за ОВД София и летищните центрове на базата на VoIP;
- Доставка на нова централизирана система за запис и възпроизвеждане на гласова информация в РЦ за ОВД София и летищните центрове;

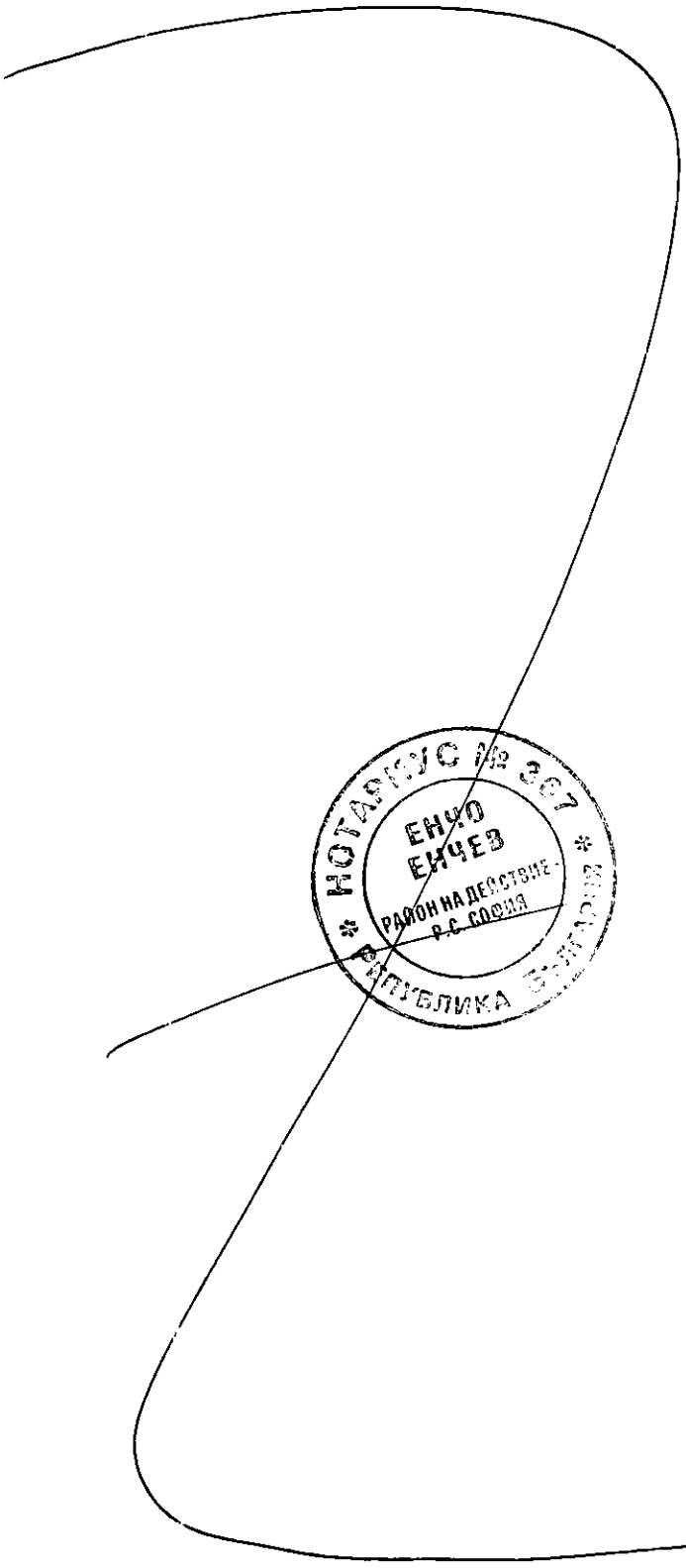
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА

- Развитие на радиорелейната мрежа на ДП РВД посредством изграждане на нови радиорелейни трасета;
- Реконструкция на енергийните системи на летищата София, Варна, Бургас и Пловдив.

XIII. РИСКОВЕ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

XIII.1. Валутен риск

Предприятието е изложено на валутен риск от покупки, продажби и получени заемни средства, деноминирани в чуждестранна валута. Българският лев е фиксиран към еврото в съотношение 1:1.95583. Валутният риск за ДП РВД е породен основно от евентуални транзакции в щатски долари. Ръководството контролира валутния риск чрез фиксиране на покупните, продажните цени и заемите в левове или евро.

XIII.2. Лихвен риск

Предприятието не използва лихвени заеми.

Приложение:

1. Национални таксови единици на страните-членки на EUROCONTROL – 2013 г.
2. Обслужени единици от страните-членки на EUROCONTROL – 2013 г.
3. Изменение на националната таксова единица на България за периода 2004-2013 г.

Дата: 07.03.2014 г.

Генерален директор:

Цветан Дилов

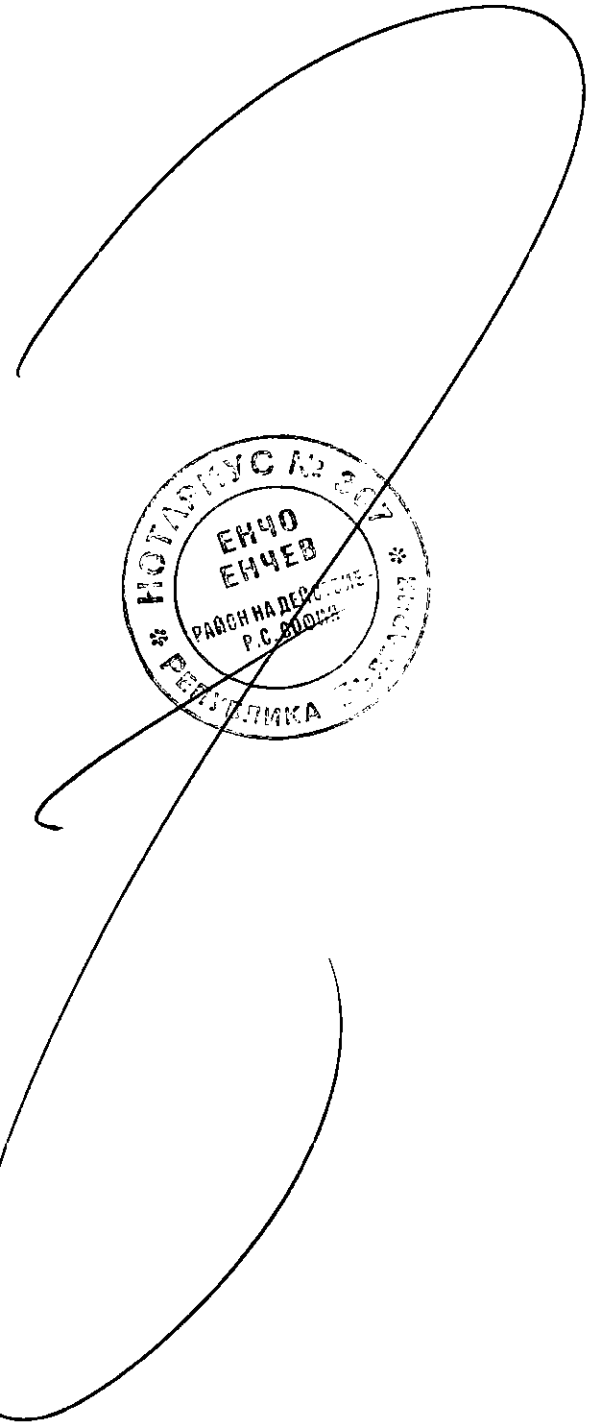

НОТАРИУС № 307
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ
Р.С. ВОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Национални базови таксови единици на страните-членки на Евроконтрол за 2013 г.
(без административната такса на Евроконтрол)

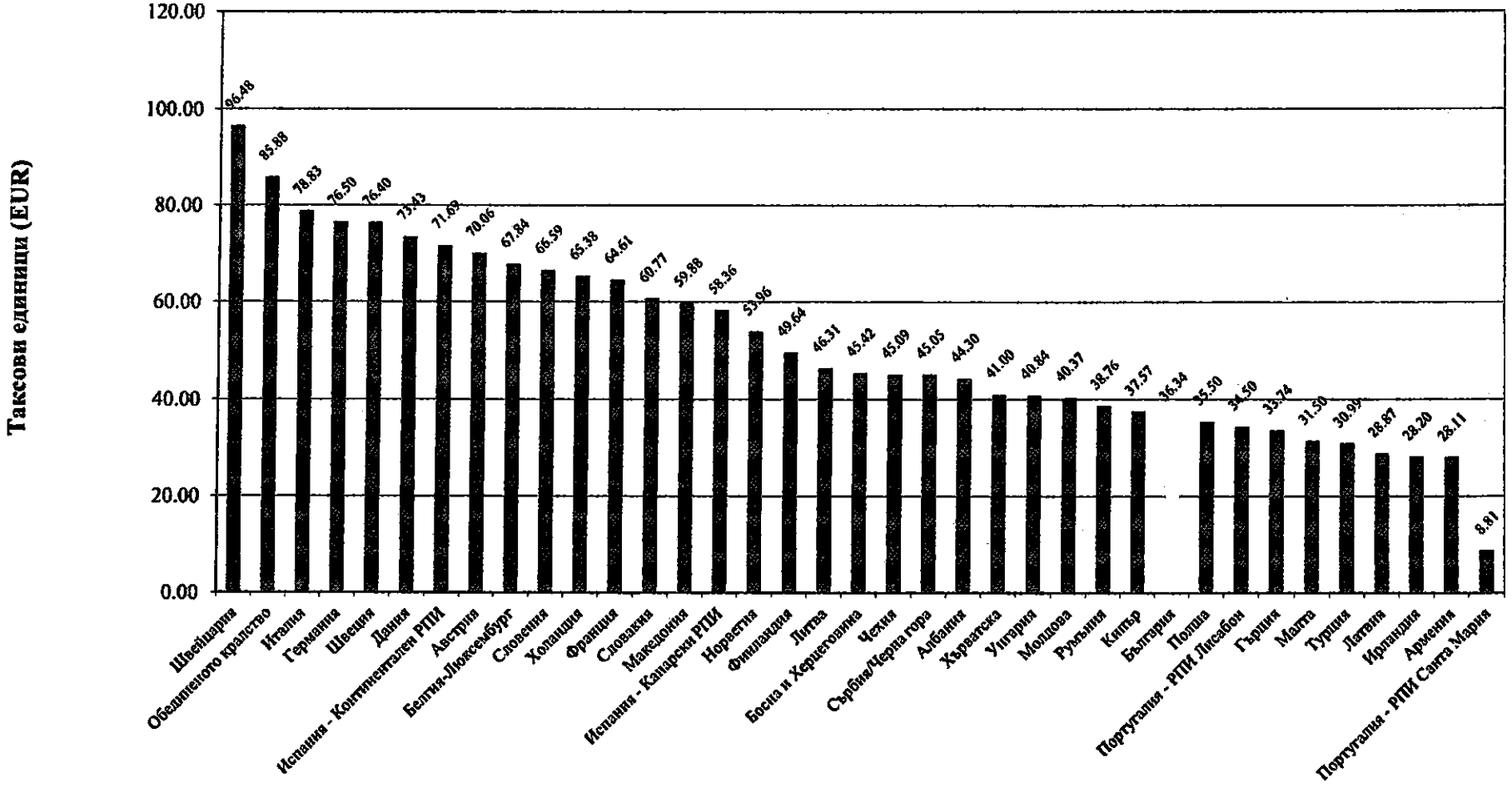

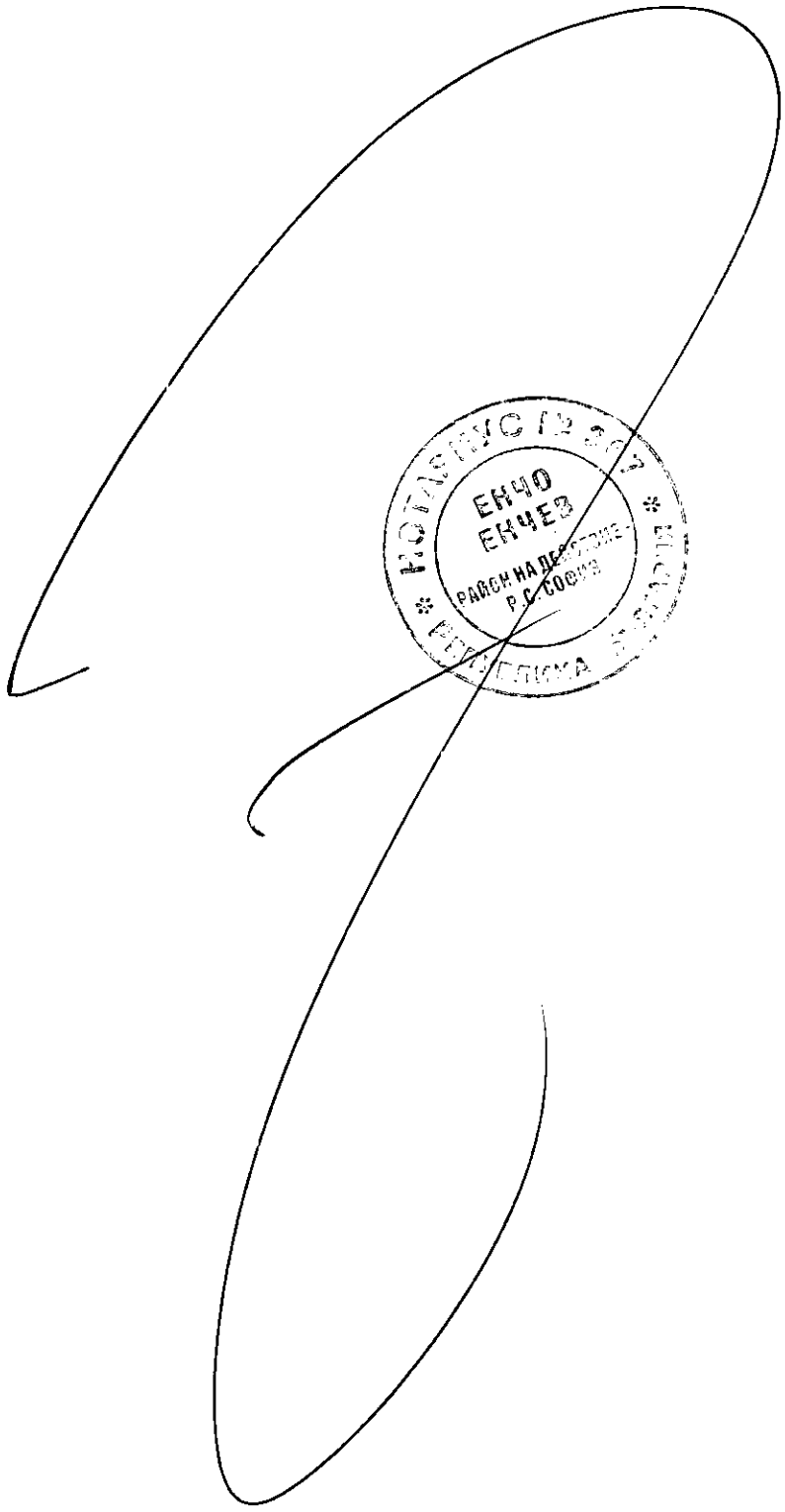
НОТАРИУС
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ПЕРНИК
Р.С. СОФИЯ

Общо обслужени единици в страните-членки на Евроконтрол за 2013 г.

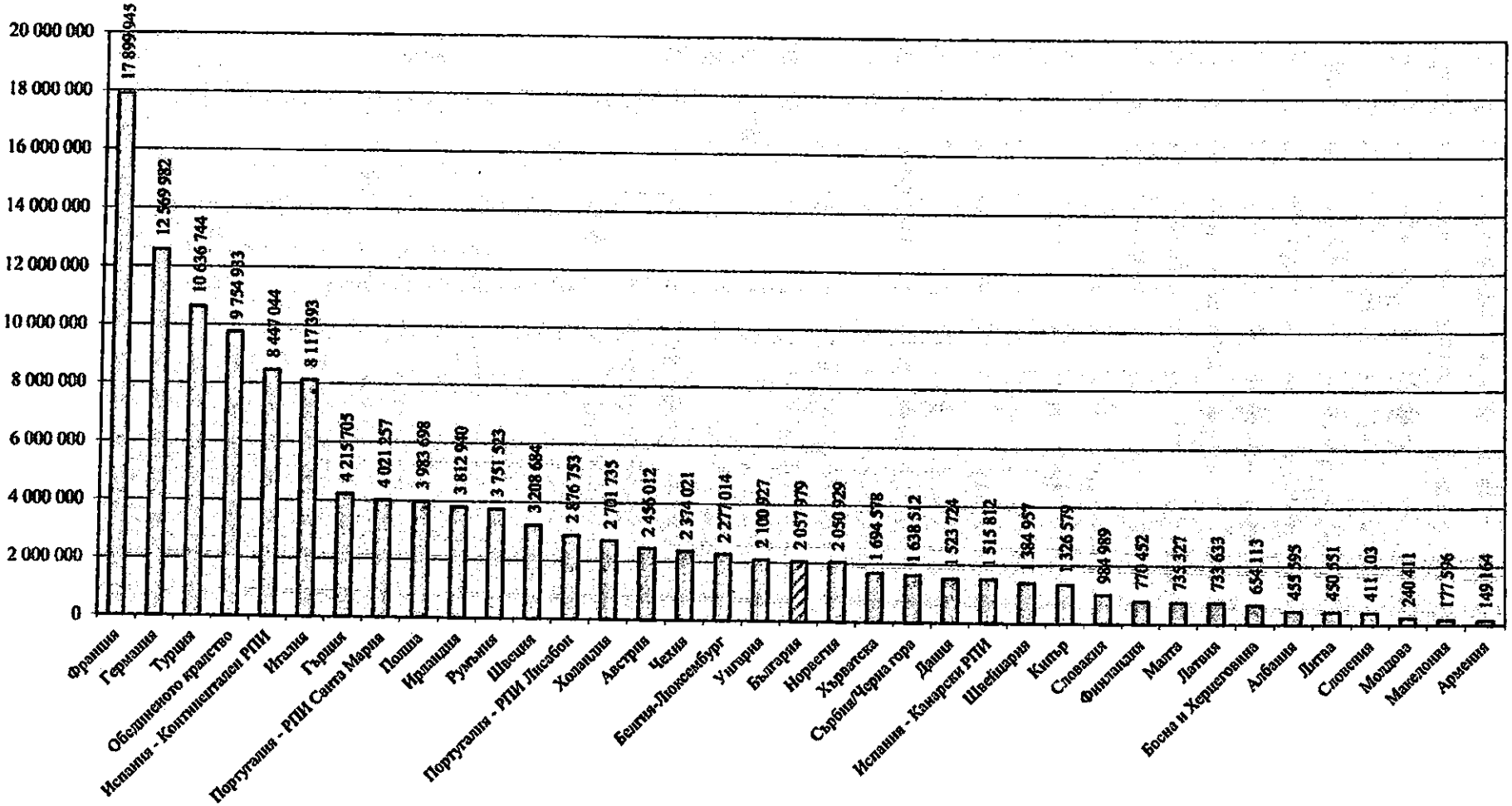

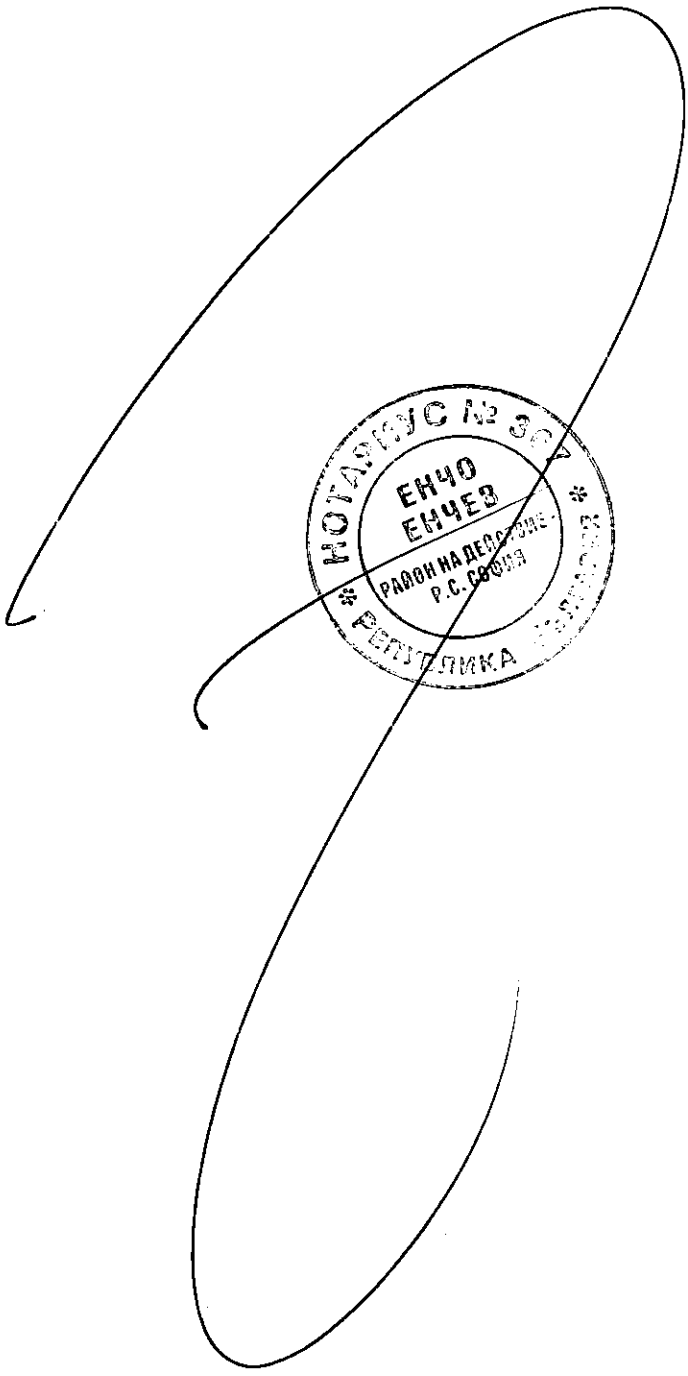
НОТАРИУС № 3
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НАДЕЖДИНО
Р.С.СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Изменение на националната таксова единица на България за периода 2004 г. - 2013 г. (без административната такса на Евроконтрол)

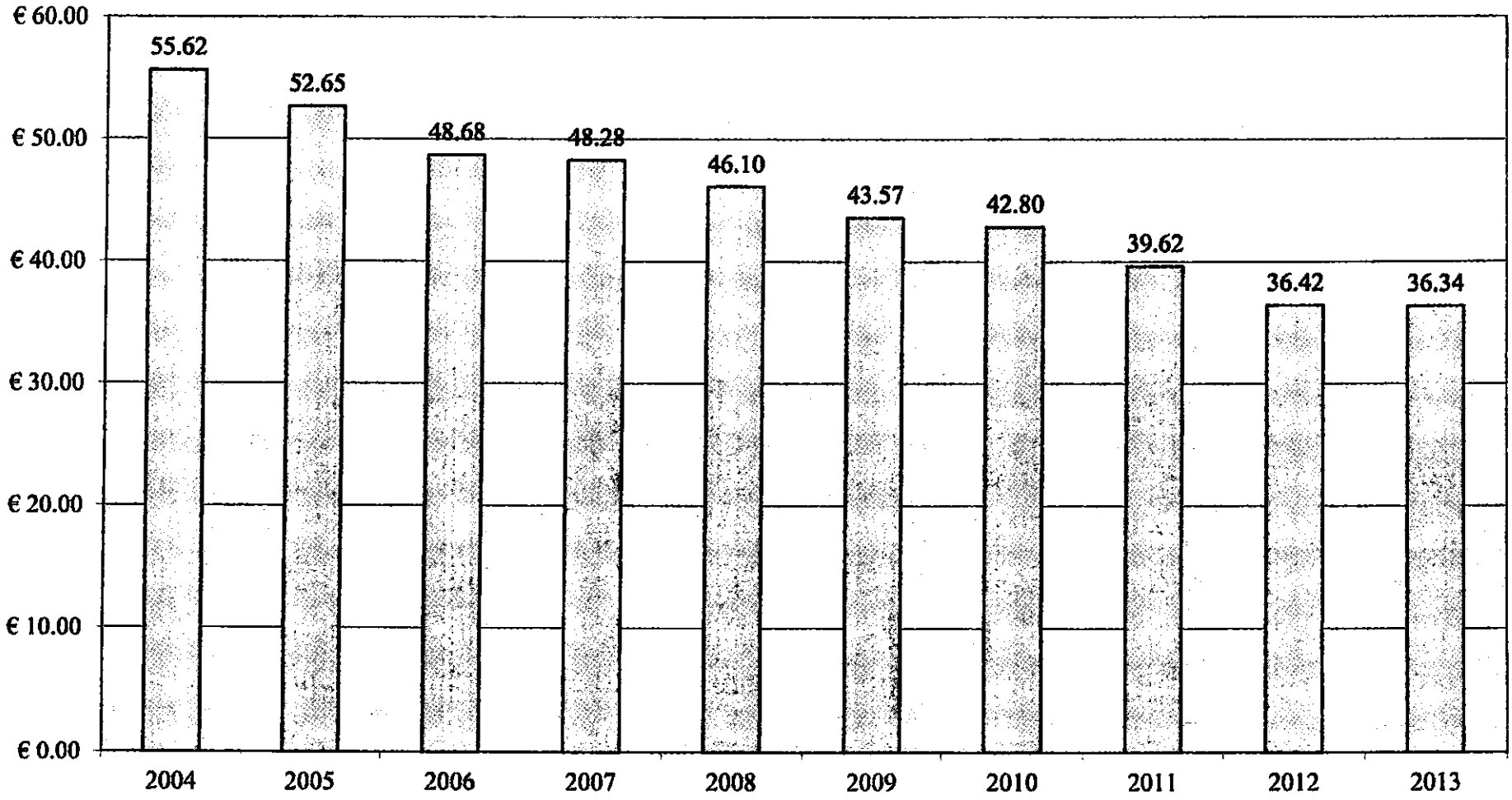

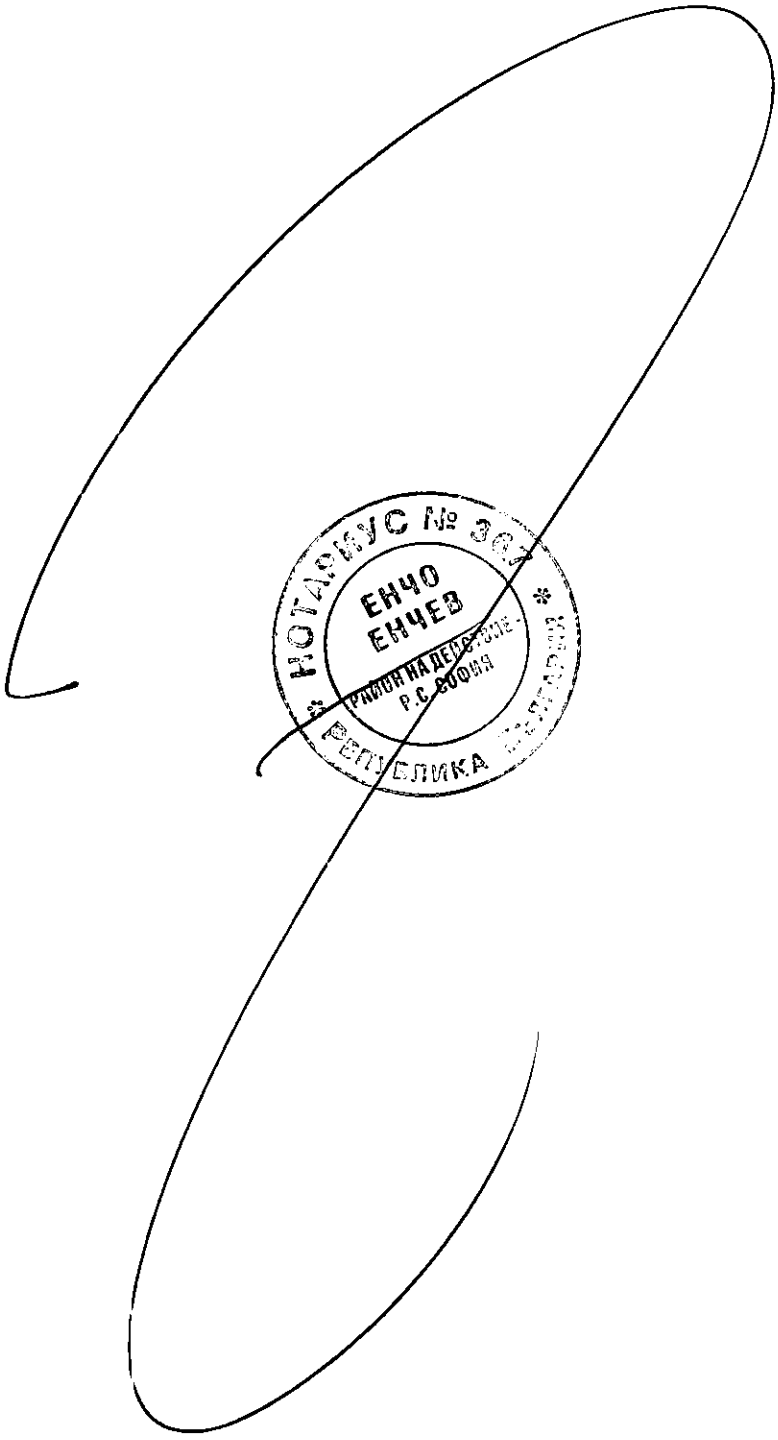
НОТАРИУС № 382
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЛЕНИЕ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Грант Торнтон ООД
Бул. Черни връх № 26, 1421 София
Ул. Парискева Николау №4, 9000 Варна

T (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
F (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
E office@gtbulgaria.com
W www.gtbulgaria.com

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До: Управителния съвет на
ДП Ръководство на въздушното движение
Гр.София

Доклад върху финансовия отчет

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на **ДП Ръководство на въздушното движение** към 31 декември 2013 г. включващ отчет за финансовото състояние към 31 декември 2013 г., отчет за печалбите или загубите и другия всеобхватен доход, отчет за промените в собствения капитал и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другата пояснителна информация.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и българското законодателство и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи като необходима за изготвянето на финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът

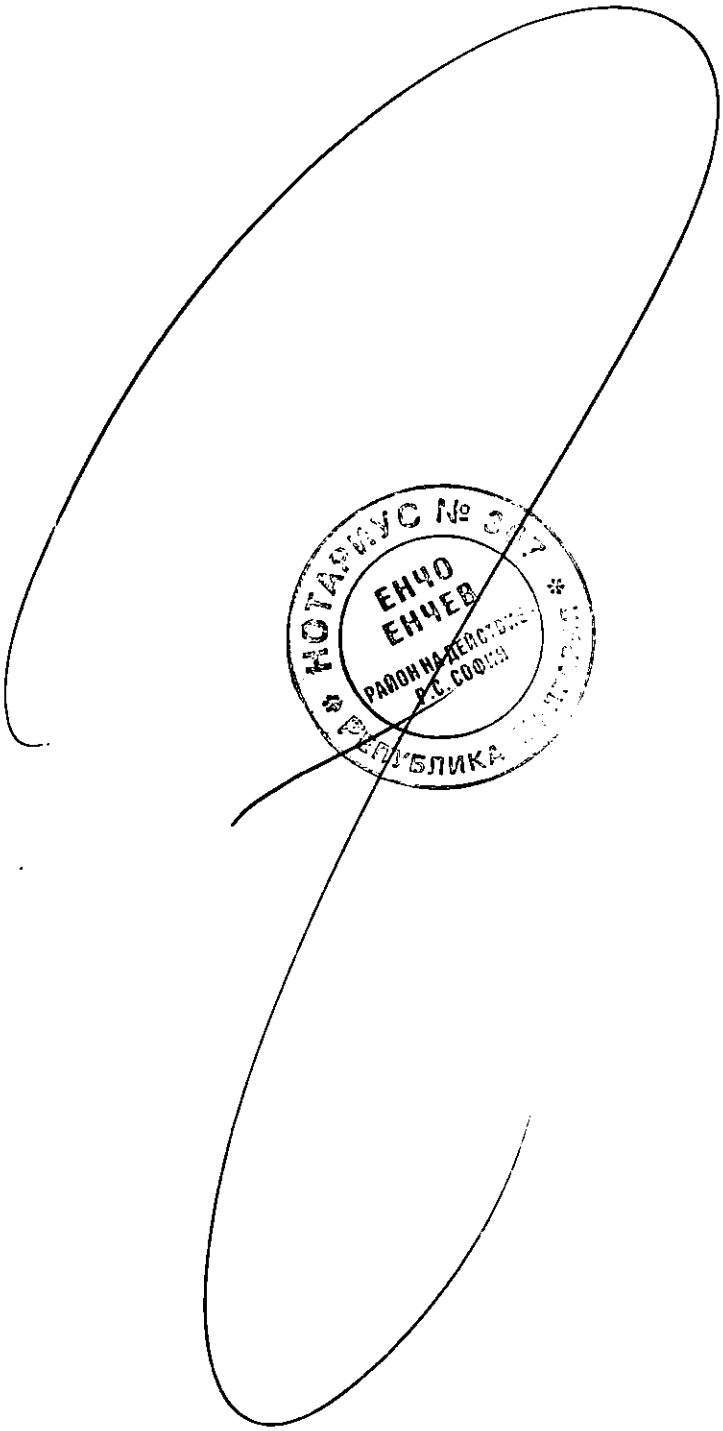
НОТАРИУС № 3
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОННА ДЕЙСТВИЕ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА

взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на предприятието, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение финансовият отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на **ДП Ръководство на въздушното движение** към 31 декември 2013 г., както и за финансовите резултати от дейността и за паричните потоци за годината, приключваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и българското законодателство.

Доклад върху други правни и регулаторни изисквания – Годишен доклад за дейността към 31 декември 2013 г.

Ние прегледахме годишния доклад за дейността към 31 декември 2013 г. на **ДП Ръководство на въздушното движение**, който не е част от финансовия отчет. Историческата финансова информация, представена в годишния доклад за дейността, съставен от ръководството, съответства в съществените си аспекти на финансовата информация, която се съдържа във финансовия отчет към 31 декември 2013 г., изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и българското законодателство. Отговорността за изготвянето на годишния доклад за дейността се носи от ръководството.

Марий Апостолов
Регистриран одитор
Управител

Специализирано одиторско предприятие София Рег. №032 "Грант - Торнтон" ООД

Грант Торнтон ООД
Специализирано одиторско предприятие

15 март 2014 г.
гр. София

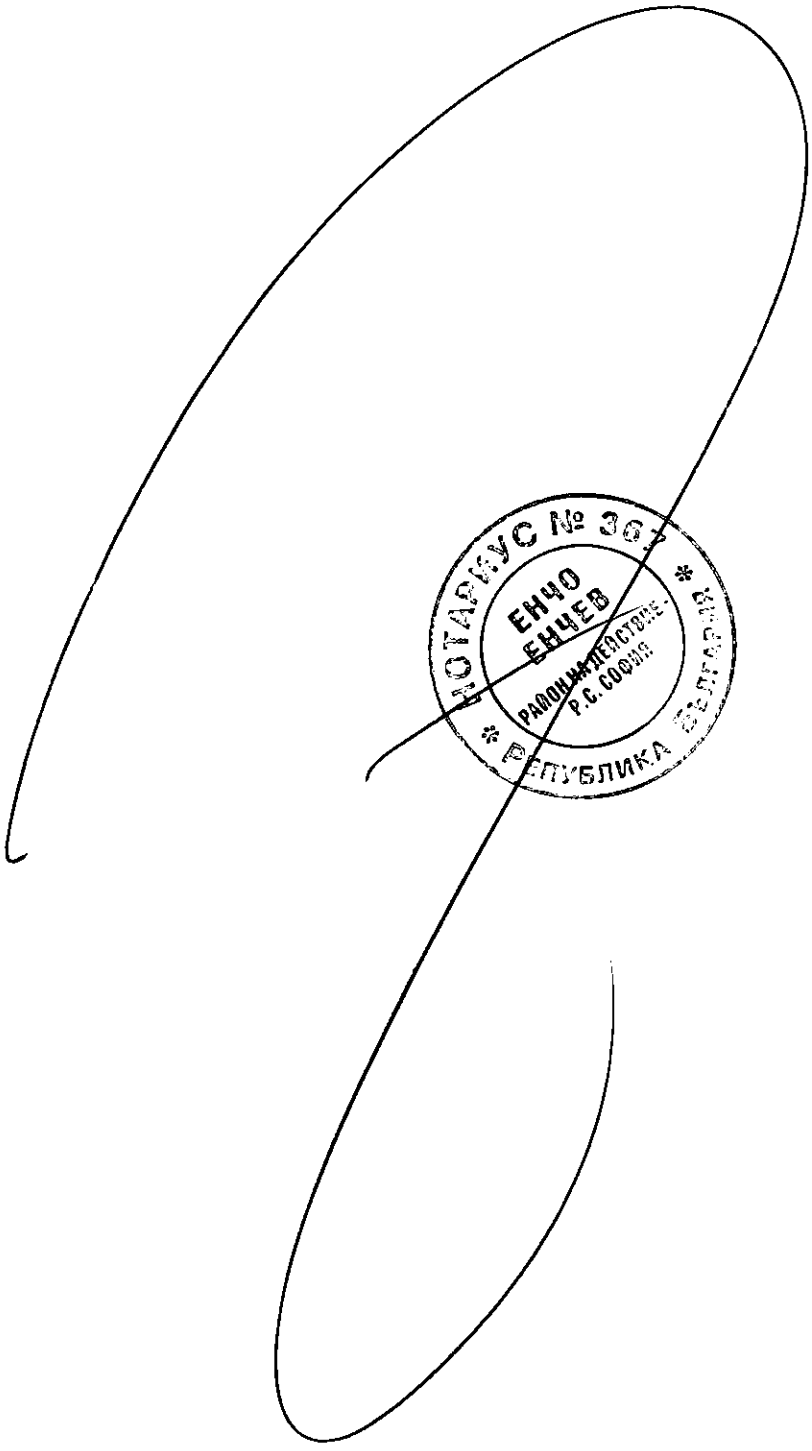
НОТАРИУС № 36
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОННО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДП Ръководство на въздушното движение
Финансов отчет
31 декември 2013 г.

Отчет за финансовото състояние

Активи	Пояснение	31 декември 2013 '000 лв.	31 декември 2012 '000 лв. Преизчислен	1 януари 2012 '000 лв. Преизчислен
Нетекущи активи				
Имоти, машини и съоръжения	5	161,082	168,505	178,006
Нематериални активи	6	14,286	14,491	16,774
Отсрочени данъчни активи	7	918	2,527	3,690
Нетекущи активи		**176,286**	**185,523**	**198,470**
Текущи активи				
Материални запаси	8	2,453	2,509	2,366
Търговски вземания	9	24,359	25,274	27,958
Вземания от свързани лица	26	460	543	530
Вземания във връзка с данъци върху дохода		142	1,251	-
Други вземания	10	5,740	7,549	5,884
Пари и парични еквиваленти	11	119,500	142,711	141,491
Текущи активи		**152,654**	**179,837**	**178,229**
Общо активи		**328,940**	**365,360**	**376,699**

Главен счетоводител _____
Витан Тодоров

Генерален директор _____
Цветан Дилов

Съставил _____
Евгения Ванкова
Н-к отдел „Счетоводство"

Дата: 07.03.2014 г.
Заверил съгласно одиторски доклад от дата 15.03.2014 г.:

Специализирано одиторско предприятие София Рег. №032 "Грант - Торитон" ООД

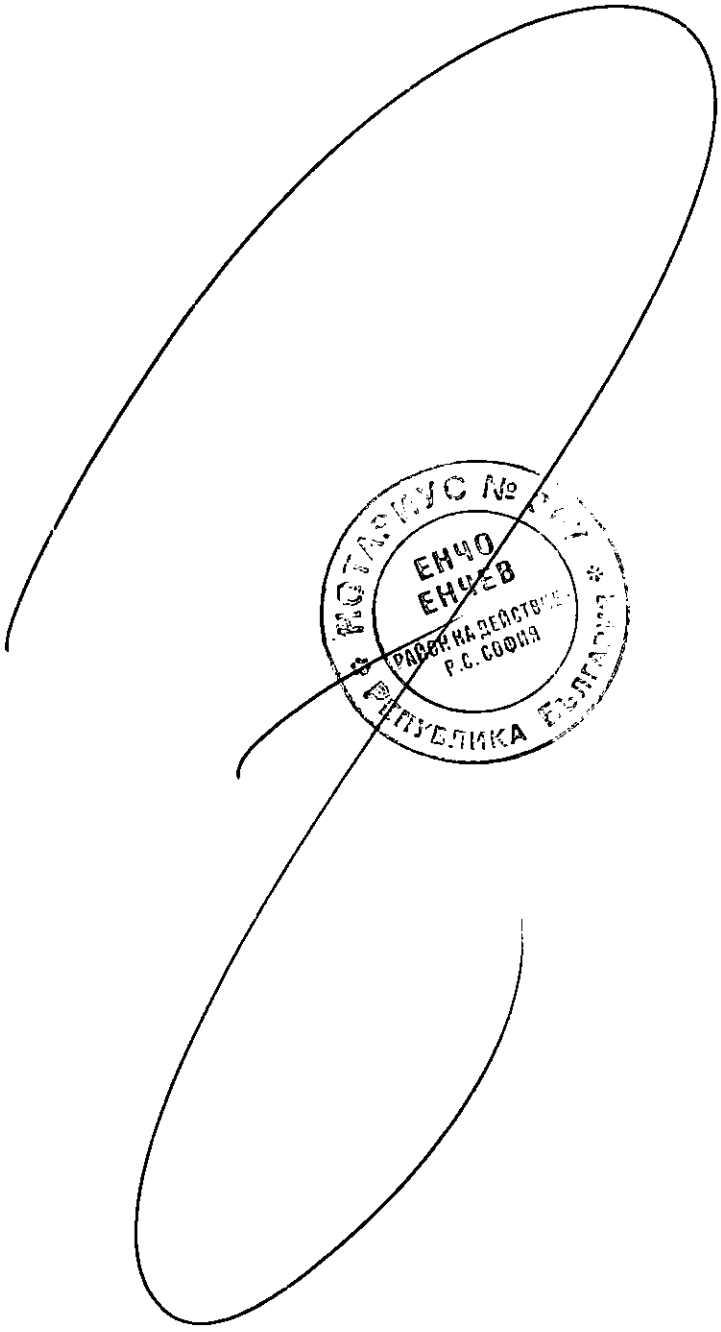
НОТАРИУС
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Отчет за финансовото състояние (продължение)

Собствен капитал и пасиви	Пояснение	31 декември 2013 '000 лв.	31 декември 2012 '000 лв.	1 януари 2012 '000 лв.
Собствен капитал			Преизчислен	Преизчислен
Основен капитал	12.1	129,758	129,758	129,758
Законови резерви	12.2	40,341	38,588	37,713
Други резерви	12.2	73,565	107,612	108,501
Печалба за текущата година		35,142	18,578	9,221
Общо собствен капитал		**278,806**	**294,536**	**285,193**
Пасиви				
Нетекущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	13.2	7,480	10,053	12,579
Провизии	14	3,129	9,543	26,835
Финансирания		7	8	170
Нетекущи пасиви		**10,616**	**19,604**	**39,584**
Текущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	13.2	17,514	14,693	20,761
Провизии	14	9,589	22,344	19,111
Търговски задължения	15	4,782	7,759	5,020
Краткосрочни задължения към свързани лица	26	2,703	2,819	2,865
Данъчни задължения	16	1,731	820	1,291
Други задължения	17	3,199	2,785	2,874
Текущи пасиви		**39,518**	**51,220**	**51,922**
Общо пасиви		**50,134**	**70,824**	**91,506**
Общо собствен капитал и пасиви		**328,940**	**365,360**	**376,699**

Главен счетоводителя _____ **Витан Тодоров**

Генерален директор _____ **Цветан Диков**

Съставил _____
Евгения Ванкова
Н-к отдел „Счетоводство"

Дата: 07.03.2014 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 15.03.2014 г.:

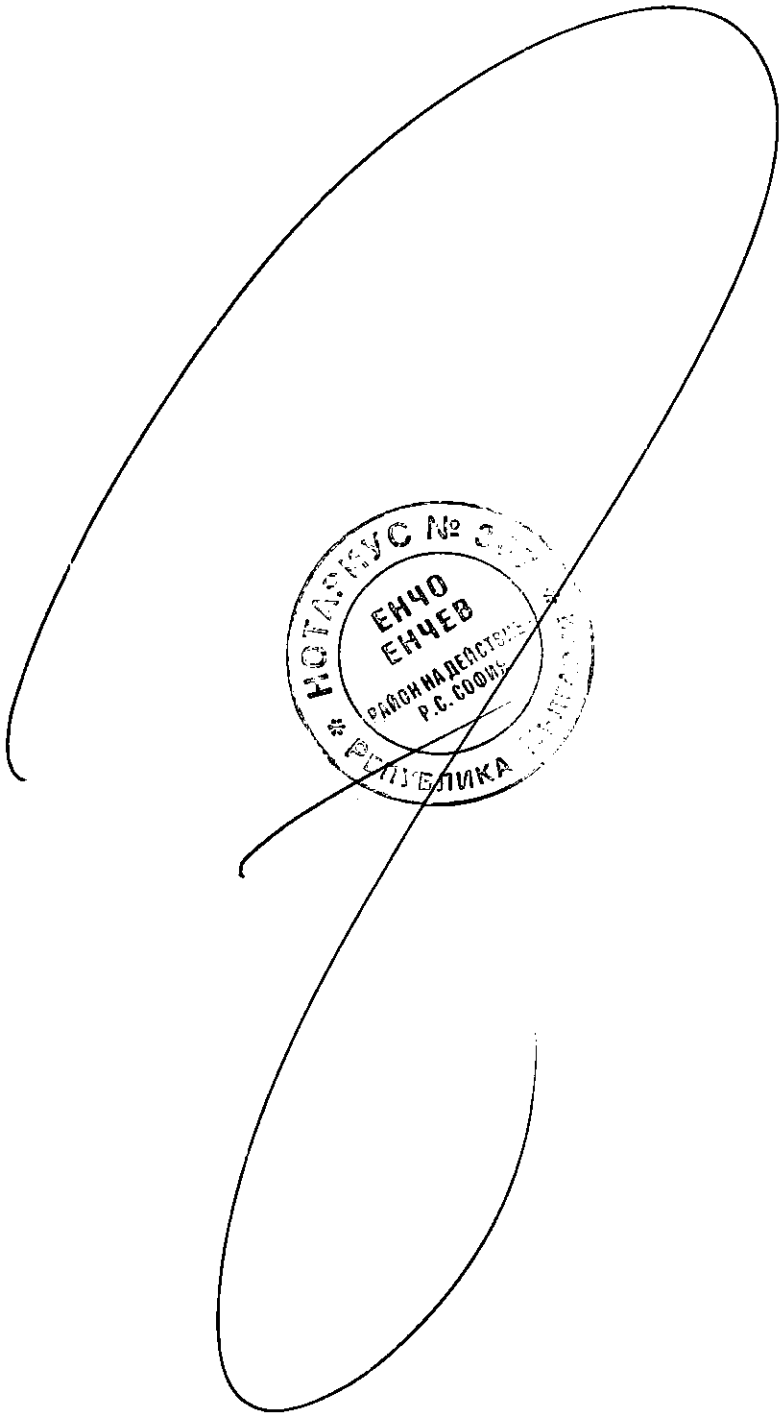
НОТАРИУС
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЛОСТВИЕ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2013 '000 лв.	2012 '000 лв. Преизчислен
Приходи от предоставени услуги	18	161,153	158,897
Други приходи	19	1,647	2,560
Разходи за материали	20	(4,112)	(4,102)
Разходи за външни услуги	21	(16,490)	(17,199)
Разходи за персонала	13.1	(101,358)	(100,228)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	5,6	(18,815)	(23,041)
Други разходи, нетно	22	14,862	3,598
Печалба от оперативна дейност		**36,887**	**20,485**
Финансови приходи	23	2,998	3,089
Финансови разходи	23	(815)	(2,895)
Печалба преди данъци		**39,070**	**20,679**
Разходи за данъци върху дохода	24	(3,928)	(2,101)
Печалба за годината		**35,142**	**18,578**
Друга всеобхватна загуба			
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:			
Преоценки на задълженията за обезщетения при пенсиониране	13.2	(295)	(1,161)
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата	24	29	116
Друга всеобхватна загуба за годината, нетно от данъци		**(266)**	**(1,045)**
Общо всеобхватен доход за годината		**34,876**	**17,533**

Главен счетоводител _____
Витан Тодоров

Генерален директор _____
Цветан Дилов

Съставил _____
Евгения Ванкова
Н-к отдел „Счетоводство"

Дата: 07.03.2014 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 15.03.2014 г.:
Специализирано одиторско предприятие „Грант Торнтон" ООД София Рег. №032

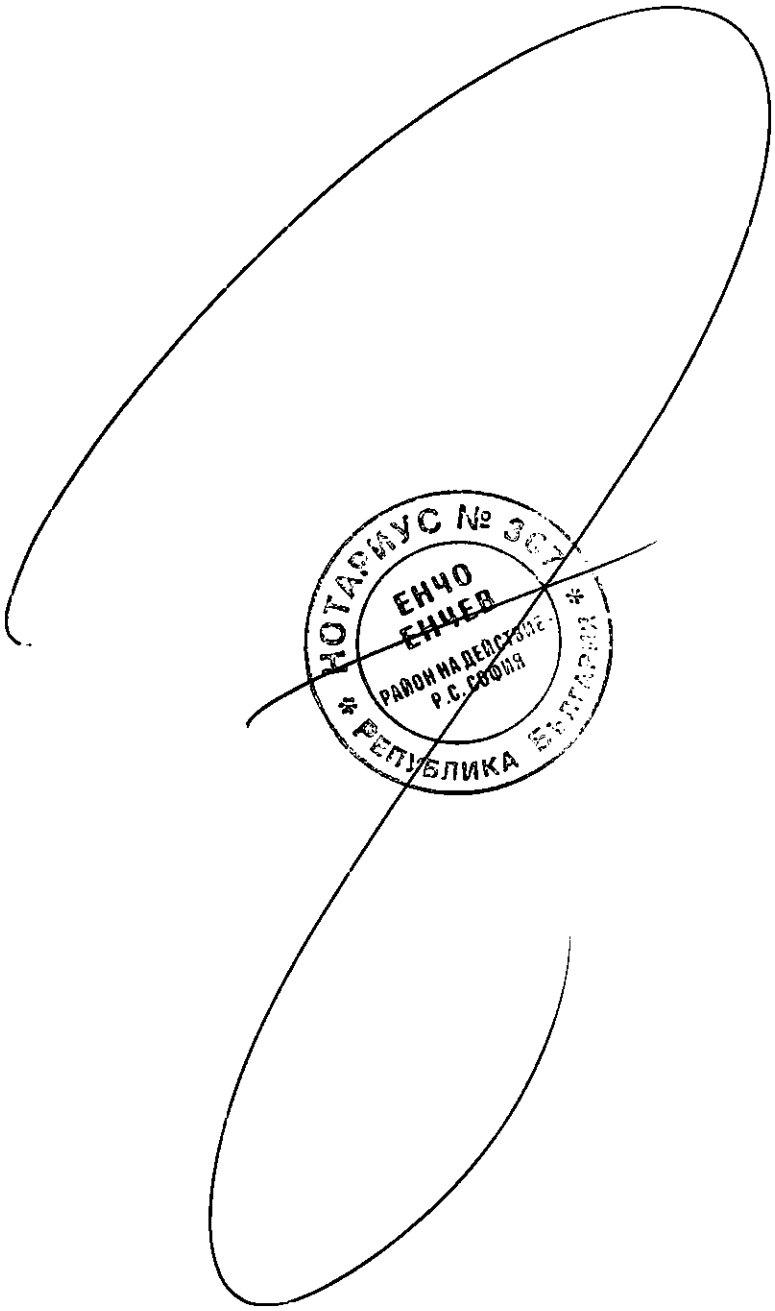
НОТАРИУС № 3
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЛОВОДИТЕ
Р.С. СОФИЯ
* РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ *

Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са представени в '000 лв.	Основен капитал	Законови резерви	Други резерви	Печалба за текущата година	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2013 г.(преизчислено)	**129,758**	**38,588**	**107,612**	**18,578**	**294,536**
Безвъзмездно придобити активи	-	-	3,594	-	3,594
Безвъзмездно предоставени активи	-	-	(181)	-	(181)
Отчисления от печалбата	-	-	-	(14,027)	(14,027)
Допълнителна вноска в централния бюджет	-	-	(40,000)	-	(40,000)
Сделки със собственика	-	-	(36,587)	(14,027)	(50,614)
Печалба за годината	-	-	-	35,142	35,142
Друга всеобхватна загуба:					
Преоценки на задълженията за обезщетения при пенсиониране, нетно от данъци	-	-	(266)		(266)
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	**(266)**	**35,142**	**34,876**
Разпределение на печалбата от 2012 г.	-	1,753	1,753	(3,506)	-
Разпределение на печалбата от 2012 г. с ефекта от промените в счетоводната политика – МСС 19 (ревизиран) – пояснение 3.1	-	-	1,045	(1,045)	-
Данъчен ефект върху безвъзмездно предоставените активи	-	-	8	-	8
Салдо към 31 декември 2013 г.	**129,758**	**40,341**	**73,565**	**35,142**	**278,806**

Главен счетоводител _____
Витан Тодоров

Генерален директор _____
Цветан Дилов

Съставил _____
Евгения Ванкова
Н-к отдел „Счетоводство"

Дата: 07.03.2014 г.
Заверил съгласно одиторски доклад от дата 15.03.2014 г.:

Пояснения към финансовия отчет от стр. 7 до стр. 50 представляват неразделна част от него.

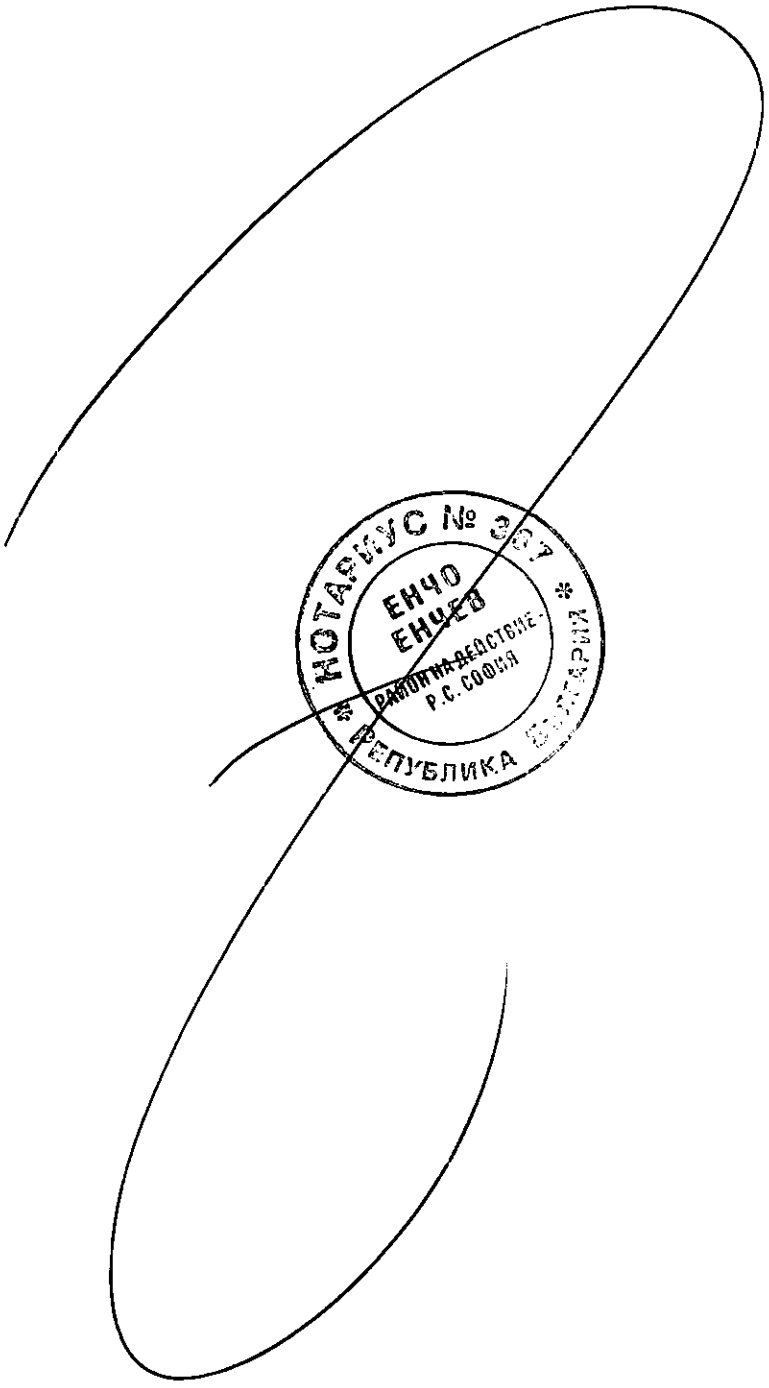
НОТАРИУС № 3
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОНЕН СЪД
Р.С.СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември (продължение)

Всички суми са представени в '000 лв.	Основен капитал	Законови резерви	Други резерви	Печалба за текущата година	Общо собствен капитал
Преизчислен					
Салдо към 1 януари 2012 г.	**129,758**	**37,713**	**108,970**	**8,752**	**285,193**
Ефект от промени в счетоводната политика – МСС 19 (ревизиран) – пояснение 3.1	-	-	(469)	469	-
Салдо към 1 януари 2012 г. (преизчислено)	**129,758**	**37,713**	**108,501**	**9,221**	**285,193**
Безвъзмездно предоставени активи	-	-	(1,193)		(1,193)
Отчисления от печалбата	-	-	-	(7,002)	(7,002)
Сделки със собственика	-	-	(1,193)	(7,002)	(8,195)
Печалба за годината	-	-	-	18,578	18,578
Друга всеобхватна загуба					
Преоценки на задълженията за обезщетения при пенсиониране, нетно от данъци	-	-	(1,045)	-	(1,045)
Общо всеобхватен доход за годината	**-**	**-**	**(1,045)**	**18,578**	**17,533**
Разпределение на печалбата от 2011 г.	-	875	875	(1,750)	-
Разпределение на печалбата от 2011 г. с ефекта от МСС 19 (ревизиран) – пояснение 3.1	-	-	469	(469)	-
Данъчен ефект върху безвъзмездно предоставени активи	-	-	5	-	5
Салдо към 31 декември 2012 г.	**129,758**	**38,588**	**107,612**	**18,578**	**294,536**

Главен счетоводител _____
Витан Тодоров

Генерален директор _____
Цветан Дилов

Съставил _____
Евгения Ванкова
Н-к отдел „Счетоводство"

Дата: 07.03.2014 г.
Заверил съгласно одиторски доклад от дата 15.03.2014 г.:

Пояснения към финансовия отчет от стр. 7 до стр. 50 представляват неразделна част от него.

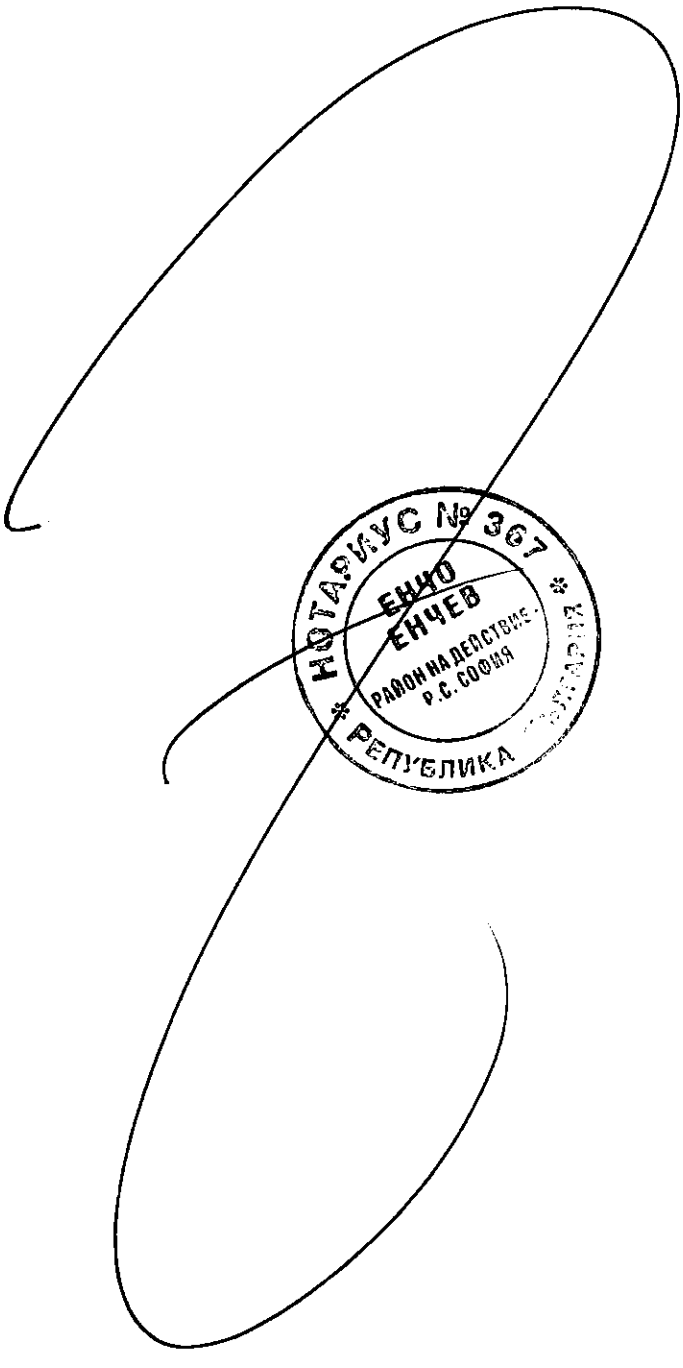
НОТАРИУС № 361
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Оперативна дейност			
Постъпления от клиенти		161,596	164,079
Плащания към доставчици		(28,894)	(34,934)
Плащания към персонал и осигурителни институции		(91,768)	(104,486)
Плащания за данък върху дохода		(1,180)	(2,153)
Получени финансирания		435	429
Други плащания за оперативна дейност		(3,397)	(3,224)
Нетен паричен поток от оперативна дейност		**36,792**	**19,711**
Инвестиционна дейност			
Придобиване на имоти, машини и съоръжения		(7,686)	(13,421)
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения	19	229	1,744
Придобиване на нематериални активи		(1,550)	(2,874)
Получени лихви		3,033	3,064
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		**(5,974)**	**(11,487)**
Финансова дейност			
Плащане на допълнителна вноска към централния бюджет	12.3	(40,000)	-
Плащания на отчисления от печалбата	12.3	(14,027)	(7,002)
Нетен паричен поток от финансова дейност		**(54,027)**	**(7,002)**
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти		**(23,209)**	**1,222**
Пари и парични еквиваленти в началото на годината		142,711	141,491
Загуба от валутна преоценка на пари и парични еквиваленти		(2)	(2)
Пари и парични еквиваленти в края на годината, в това число:	11	**119,500**	**142,711**
Паричен резерв в БНБ		**21,514**	**21,514**

Главен счетоводител _____ **Витан Тодоров**

Генерален директор _____ **Цветан Дилов**

Съставил _____
Евгения Ванкова
Н-к отдел „Счетоводство"

Дата: 07.03.2014 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 15.03.2014 г.:

СПЕЦИАЛИЗИРАНО ОДИТОРСКО ПРЕДПРИЯТИЕ
София
Рег. №072
"Грант - Торнтон" ООД

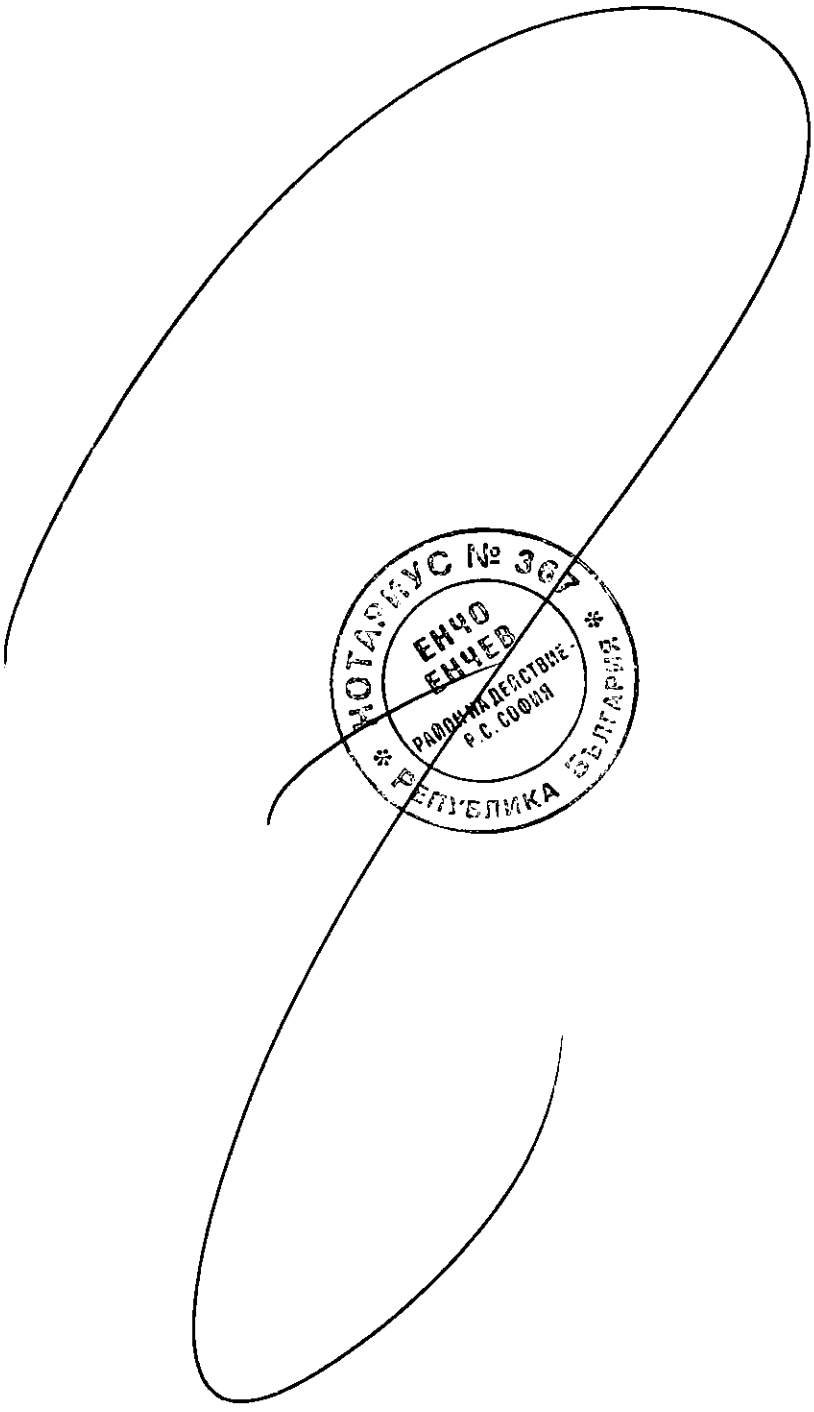
НОТАРИУС № 39
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Пояснения към финансовия отчет

1. Предмет на дейност

Държавно Предприятие „Ръководство на Въздушното Движение" (ДП РВД, или Предприятието) е Предприятие със седалище в Република България. На 1 януари 2001 г. то е регистрирано като държавно предприятие. Преди това Предприятието е извършвало дейността си като дирекция към Министерството на транспорта и съобщенията. Към момента, министърът на Транспорта, информационните технологии и съобщенията упражнява правата на едноличен собственик.

Предприятието изпълнява функциите по предоставяне на аеронавигационно обслужване в гражданското въздушно пространство на Република България. Основните извършвани дейности включват:

1. управление на въздушното движение за постигане на безопасност, ефективност и редовност на полетите в обслужваното гражданско въздушно пространство;
2. планиране, осигуряване, внедряване, експлоатация и поддържане на съоръжения, системи и оборудване за комуникационно, навигационно, обзорно, енергийно, метеорологично и аеронавигационно осигуряване на обслужваното въздушно движение и съпътстващата инфраструктура;
3. комуникационно обслужване, навигационно обслужване и обслужване по обзора;
4. метеорологично обслужване;
5. аеронавигационно информационно обслужване;
6. метрологично обслужване;
7. информационно обслужване на дейностите по търсене и спасяване на въздухоплавателни средства;
8. управление на системата за безопасност на въздушното движение в рамките на предоставената му компетентност;
9. изпълнение на задълженията на Република България, произтичащи от международни договори в областта на управлението на въздушното движение, по които Република България е страна.

Дейността на Предприятието е регламентирана със Закона за гражданското въздухоплаване и с Правилник за устройството, функциите, и дейността на ДП РВД.
Органи на управление на ДП "Ръководство на въздушното движение" са:

1. Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията;
2. Управителният съвет;
3. Генералният директор.

Към датата на финансовия отчет, както и към датата на изготвяне на финансовия отчет, членове на Управителния съвет са:

1. Антон Джаджев – председател на Управителния съвет
2. Цветан Дилов – генерален директор и член на Управителния съвет
3. Юджел Атилла – член на Управителния съвет

Средносписъчният брой на персонала на Предприятието към 31.12.2013 г. е 1,107 човека.

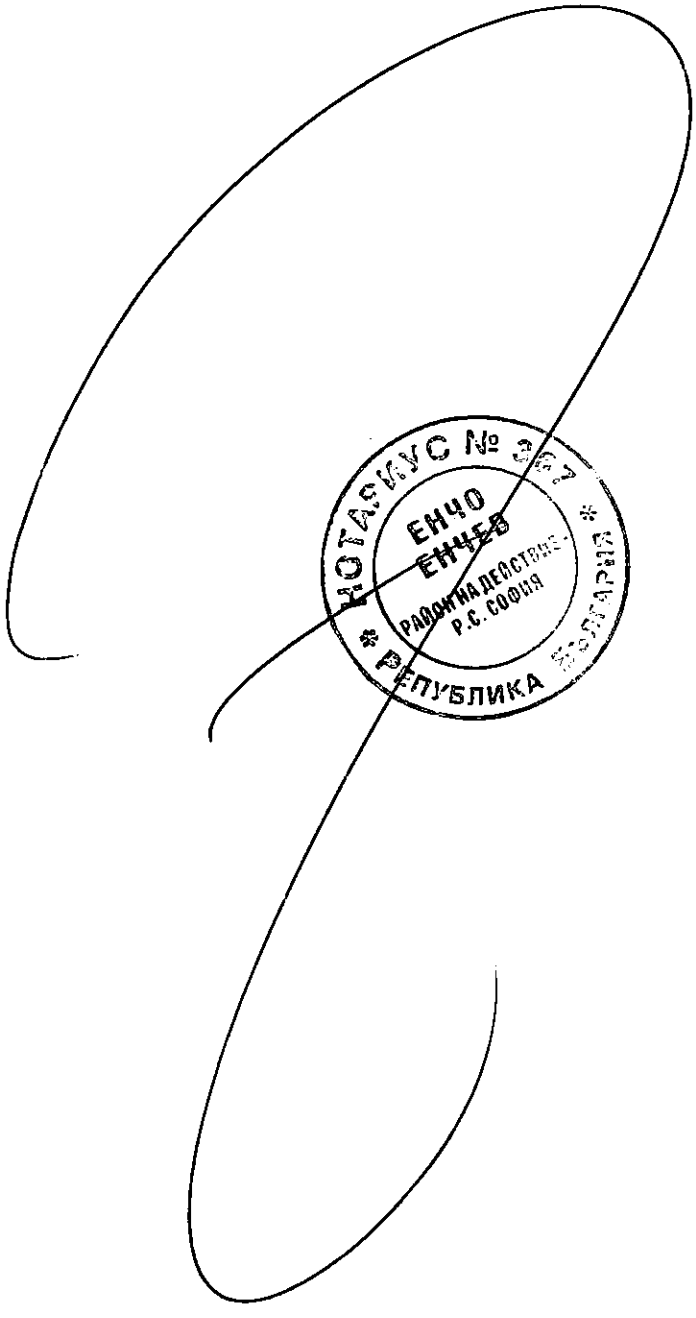

НОТАРИУС № 367
ЕНЧО ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Предприятието е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС) и приложими в Република България.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Предприятието. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2012 г. и 2011 г.), освен ако не е посочено друго.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Общи положения

Предприятието прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на предприятието и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2013 г.:

МСС 1 „Представяне на финансови отчети" – Друг всеобхватен доход – в сила от 1 юли 2012 г., приет от ЕС на 5 юни 2012 г.
Измененията изискват представянето на отделните компоненти на другия всеобхватен доход в две групи, в зависимост от това дали те ще се рекласифицират в печалбата или загубата през следващи периоди. Компоненти, които не се рекласифицират, напр. преоценки на имоти, машини и съоръжения, се представят отделно от компоненти, които ще се рекласифицират, напр. отсрочени печалби и загуби от хеджиране на парични потоци. Наименованието на отчета за всеобхватния доход е променено на „отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход". Измененията следва да се прилагат ретроспективно.

МСС 19 „Доходи на наети лица" в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 5 юни 2012 г.
Измененията на МСС 19 премахват метода на коридора и изискват представянето на финансовите разходи и приходи на нетна база. Актюерските печалби и загуби са преименувани на преоценки и следва да бъдат признати незабавно в другия всеобхватен доход. Те не се рекласифицират в печалбата или загубата през следващи периоди. Предприятието е приложило измененията ретроспективно съгласно МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки". В резултат на това Предприятието е преизчислило финансовите резултати за предходните периоди и отчита общия ефект към 1 януари 2012 г. като корекция в началното салдо на собствения капитал.

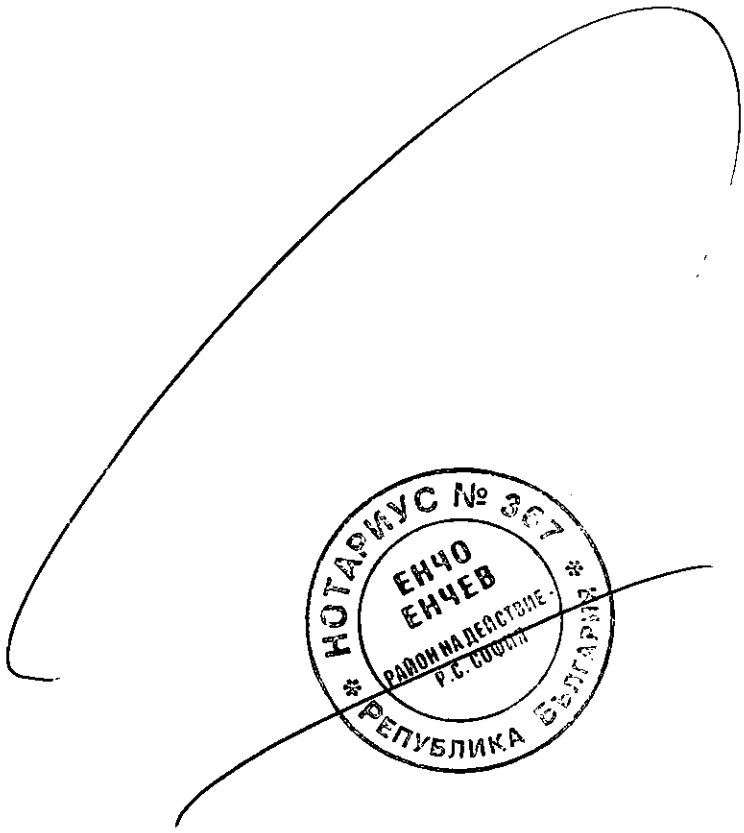
НОТАРИУС № 307
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Ефектът от прилагането на МСС 19 (ревизиран) върху отчета за финансовото състояние към 1 януари 2012 г. и 31 декември 2012 г. е, както следва:

	Пенсионни и други задължения към персонала	Отсрочени данъчни активи	Други резерви (Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи)	Печалба за текущата година	Собствен капитал
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Салдо към 1 януари 2012 г.	17,226	3,081	-	8,752	285,193
Ефект от МСС 19 (ревизиран)	-	-	(469)	469	-
Салдо към 1 януари 2012 г. (преизчислено)	**17,226**	**3,081**	**(469)**	**9,221**	**285,193**
Салдо към 31 декември 2012 г.	14,007	2,287	-	17,533	294,536
Ефект от МСС 19 (ревизиран) в т.ч.:			(1,514)	-	-
- от предходни периоди	-	-	(469)	-	-
- всеобхватна загуба за годината	-	-	(1,045)	1,045	-
Салдо към 31 декември 2012 г. (преизчислено)	**14,007**	**2,287**	**(1,514)**	**18,578**	**294,536**

Ефектите от прилагането на МСС 19 (ревизиран) върху отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватния доход за 2012 г. и 2013 г. са както следва:

	За годината към 31 декември 2013 '000 лв.	За годината към 31 декември 2012 '000 лв.
Намаление на разходите за персонала	295	1,161
Увеличение на разходите за данъци върху дохода	(29)	(116)
Увеличение на печалбата за текущата годината	**266**	**1,045**
Друг всеобхватен доход:		
Намаление на от преоценки на задълженията за обезщетения при пенсиониране	(295)	(1,161)
Намаление на данъка върху дохода, отнасящ се до компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата	29	116
Намаление на другия всеобхватен доход	**(266)**	**(1,045)**
Увеличение/(Намаление) на общия всеобхватен доход	**-**	**-**

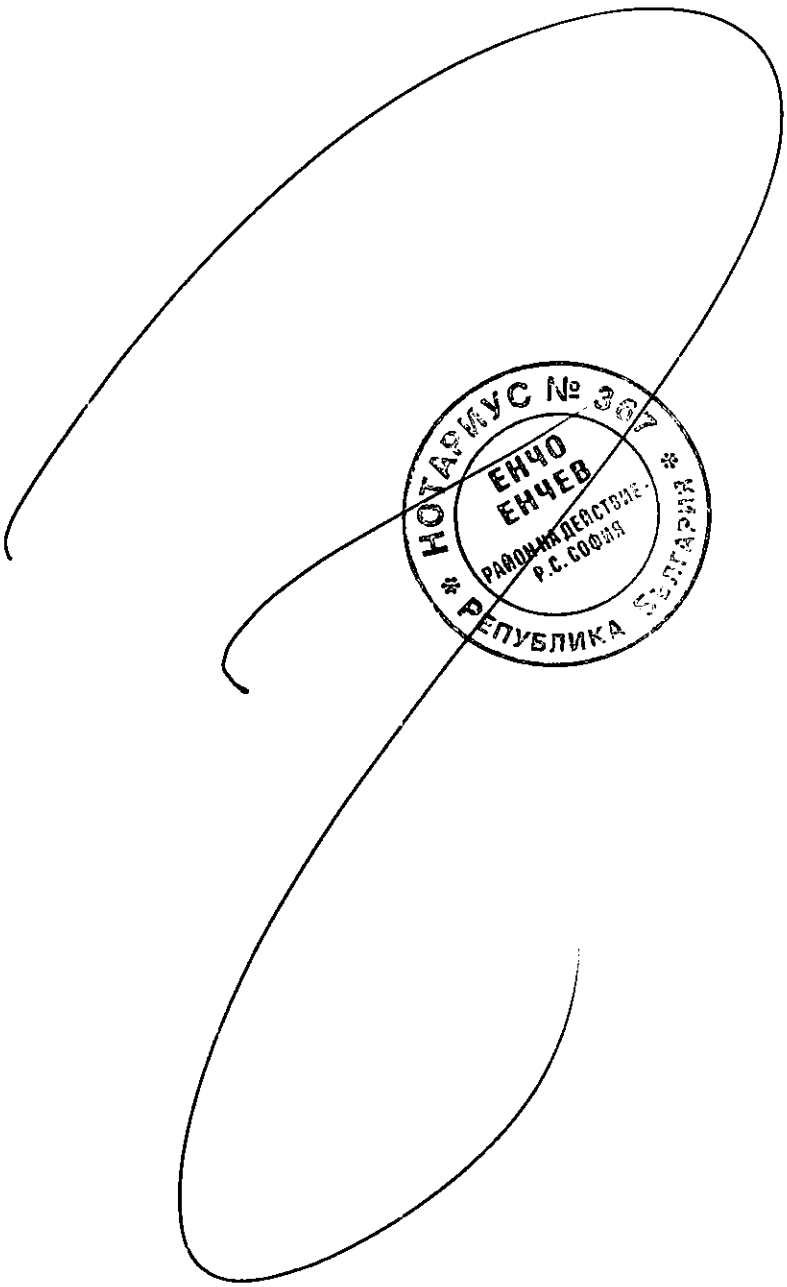
НОТАРИУС № 324
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОНЕН СЪД
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Годишни подобрения 2011 г. в сила от 1 януари 2013 г., приети от ЕС на 27 март 2013 г.

Изменението на МСС 1 пояснява, че отчет за финансовото състояние към началото на предходния период следва да се представи, само в случай че ретроспективните промени имат съществен ефект към тази дата. Предприятия, които представят два сравнителни периода в отчета за финансовото състояние съгласно изискванията на МСС 8, не следва да включват информация за началните салда на предходния период в пояснения. В случай че ръководството представя по собствено желание допълнителна сравнителна информация в отчета за финансовото състояние или отчета за печалбата или загубата, то и поясненията трябва да включват допълнителна информация.

Ретроспективното прилагане на МСС 19 и МСС 1 през 2013 г. има ефект върху отчета за финансовото състояние на Предприятието към 1 януари 2012 г. Затова Предприятието е представило отчет за финансовото състояние към 1 януари 2012 г. без съответната информация в поясненията с изключение на оповестяванията съгласно МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки".

Изменението на МСС 16 пояснява, че резервни части и обслужващо оборудване се класифицират като имоти, машини и съоръжения, а не като материални запаси, когато е приложима дефиницията за имоти, машини и съоръжения и те се използват за повече от една година.

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2013 г., но нямат ефект върху финансовия отчет на Предприятието:.

- ✓ МСФО 1 "Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане" - изменения относно свръхинфлация и фиксирани дати, в сила от 1 януари 2013 г., приети от ЕС на 11 декември 2012 г.
- ✓ МСФО 1 "Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане" - държавни заеми, в сила от 1 януари 2013 г., все още не са приети от ЕС
- ✓ МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване" – нетиране на финансови активи и финансови пасиви – в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 13 декември 2012 г.
- ✓ МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност" в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.
- ✓ МСС 12 „Данъци върху доходи" – отсрочени данъци – в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.
- ✓ КРМСФО 20 „Разходи за отстраняване и почистване на повърхността в производствената фаза на мините" в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

НОТАРИУС
РЕПУБЛИ

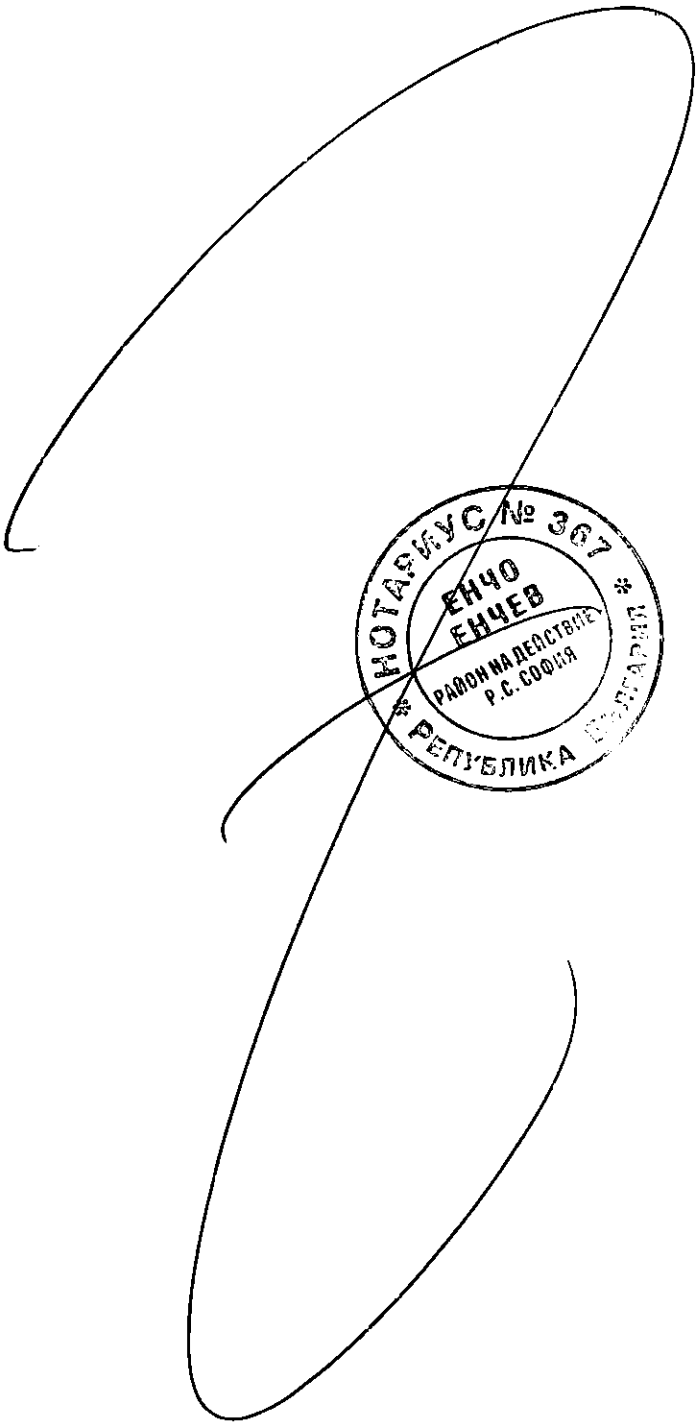
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Предприятието

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти са публикувани, но не са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2013 г. и не са били приложени от по-ранна дата от Предприятието:

- ✓ МСФО 9 „Финансови инструменти" в сила от 1 януари 2015 г., все още не е приет от ЕС
- ✓ МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети" в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.
- ✓ МСФО 11 „Съвместни ангажименти" в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.
- ✓ МСФО 12 „Оповестяване на дялове в други предприятия" в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.
- ✓ МСФО 10, 11, 12 – Преходни разпоредби, в сила от 1 януари 2014 г., приети от ЕС на 16 април 2013 г.
- ✓ МСС 27 „Индивидуални финансови отчети" (ревизиран) в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.
- ✓ МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия" (ревизиран) в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.
- ✓ МСС 32 „Финансови инструменти: представяне" (изменен) в сила от 1 януари 2014, приет от ЕС на 13 декември 2012 г.
- ✓ МСС 36 „Обезценка на активи" (изменен) в сила от 1 януари 2014, все още не е приет от ЕС
- ✓ МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване" (изменен) в сила от 1 януари 2014, все още не е приет от ЕС
- ✓ КРМСФО 21 „Данъци", в сила от 1 януари 2014, все още не е приет от ЕС

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

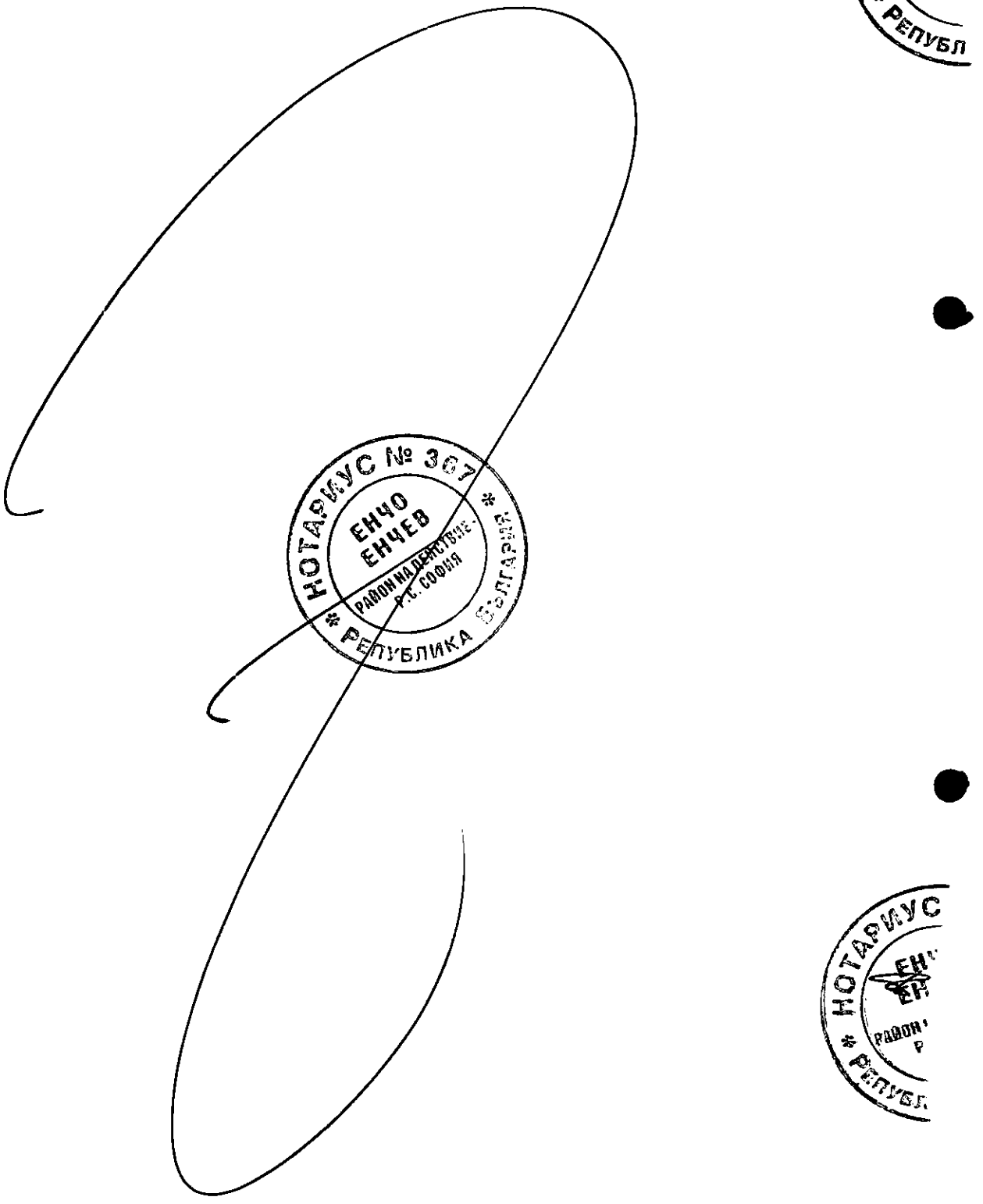
НОТАРИУС № 301
ЕНЧО ЕНЧЕВ
РАЙОН НАДЕЖДА-
Р.С. СОФИЯ
* РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ *

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети". Предприятието прие да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Предприятието: а) прилага счетоводна политика ретроспективно; б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или в) рекласифицира позиции във финансовия отчет, когато това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

Предприятието е възприело да представя отчета за паричните потоци по пряк метод според изискванията на МСС 7 Отчети за паричните потоци.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Предприятието по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

4.4. Приходи

Приходите включват приходи от предоставяне на услуги. Приходите от основните услуги са представени в пояснение 18.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включва данък добавена стойност.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Предприятието са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия.

Отсрочени приходи

Финансираннята за нетекущи активи и за текущата дейност първоначално се признават в отчета за финансовото състояние като отсрочени приходи, при условие че са налице достатъчно основания да се счита, че същите ще бъдат получени, както и че Предприятието ще изпълни свързаните с тях условия. Приходите от финансирания за нетекущи активи се признават равномерно за срока на полезен живот на съответните активи. Приходите от финансирания за текущата дейност се признават през периода и до стойността на отчетените разходи, за които те са предназначени.

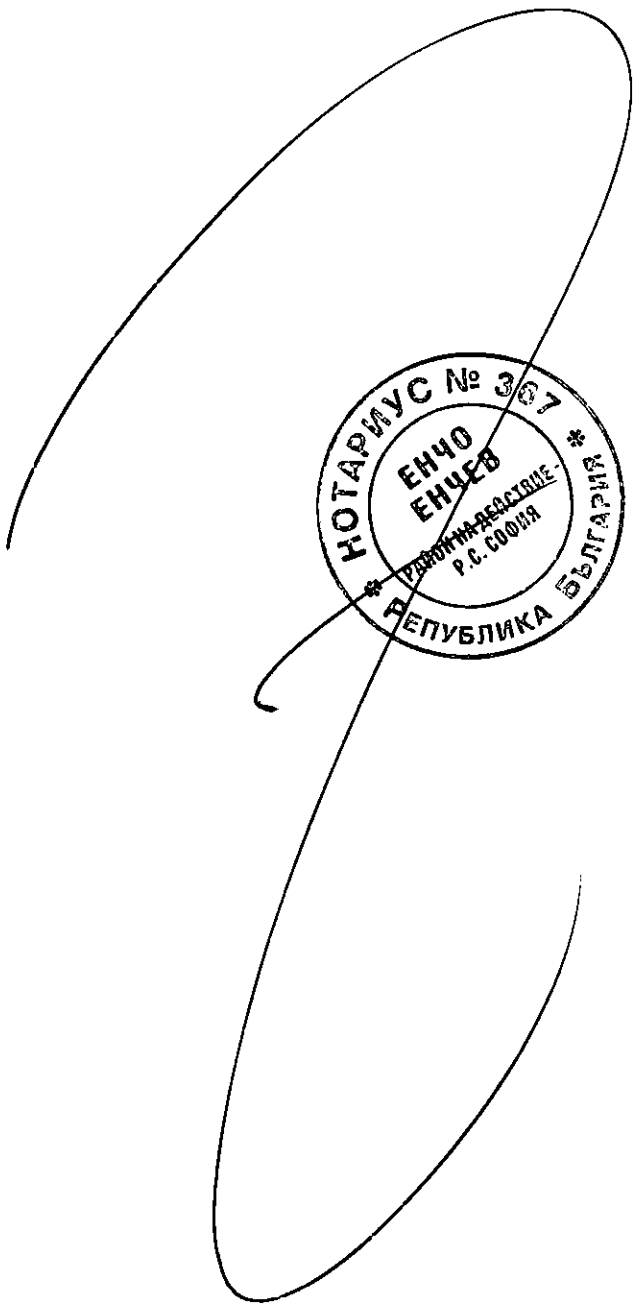
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

4.4.1. Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Предприятието включват предоставяне на аеронавигационно обслужване подробно описани в Пояснение 1.

Приходите от услуги се признават, когато услугите са предоставени в съответствие със степента на завършеност към датата на финансовия отчет. В случаите, в които има значителна несигурност относно получаване на дължимото възнаграждение или съпътстващите разходи, приход не се признава.

Приходите включват само брутните притоци от икономически ползи, получени от и дължими на Предприятието.
Сумите, събрани от името на трети страни, като данък върху добавената стойност, не отговарят на изискванията за приходи и затова те се изключват от приходите и се отчитат като разчети.

4.4.2. Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

4.5. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите и при спазване на принципа за съпоставимост с приходите.

4.6. Разходи за лихви

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент и се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи".

4.7. Нематериални активи

Нематериалните активи включват специализиран и стандартен софтуер. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща покупната цена, всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен. Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват към датата на финансовия отчет.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер 5 години

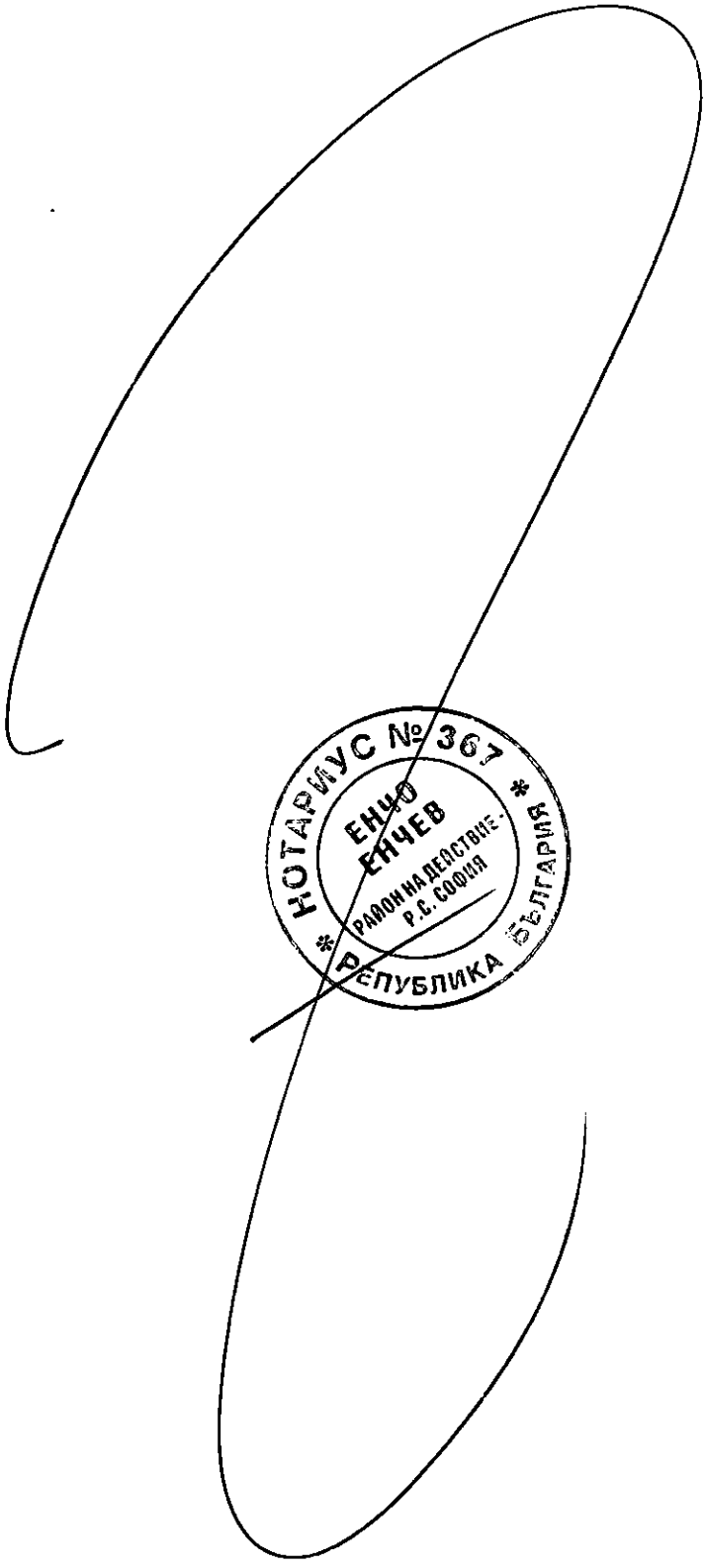
НОТАРИУС № 361
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ -
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

- Права за ползване в зависимост от срока на ползване

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи".

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други приходи".

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Предприятието е в размер на 150 лв.

4.8. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по цена на придобиване (себестойност), включваща покупната цена, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на сгради, машини и съоръжения се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Предприятието да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Резервни части и обслужващо оборудване се класифицират като имоти, машини и съоръжения, а не като материални запаси, когато е приложима дефиницията за имоти, машини и съоръжения и те се използват за повече от една година.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват към датата на отчета.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради	до 40 години
• Машини	от 7 до 15 години
• Транспортни средства	от 7 до 10 години
• Стопански инвентар	от 10 до 15 години
• Компютри	от 3 до 10 години
• Други	от 3 до 10 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи".

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други приходи".

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Предприятието е в размер на 150 лв.

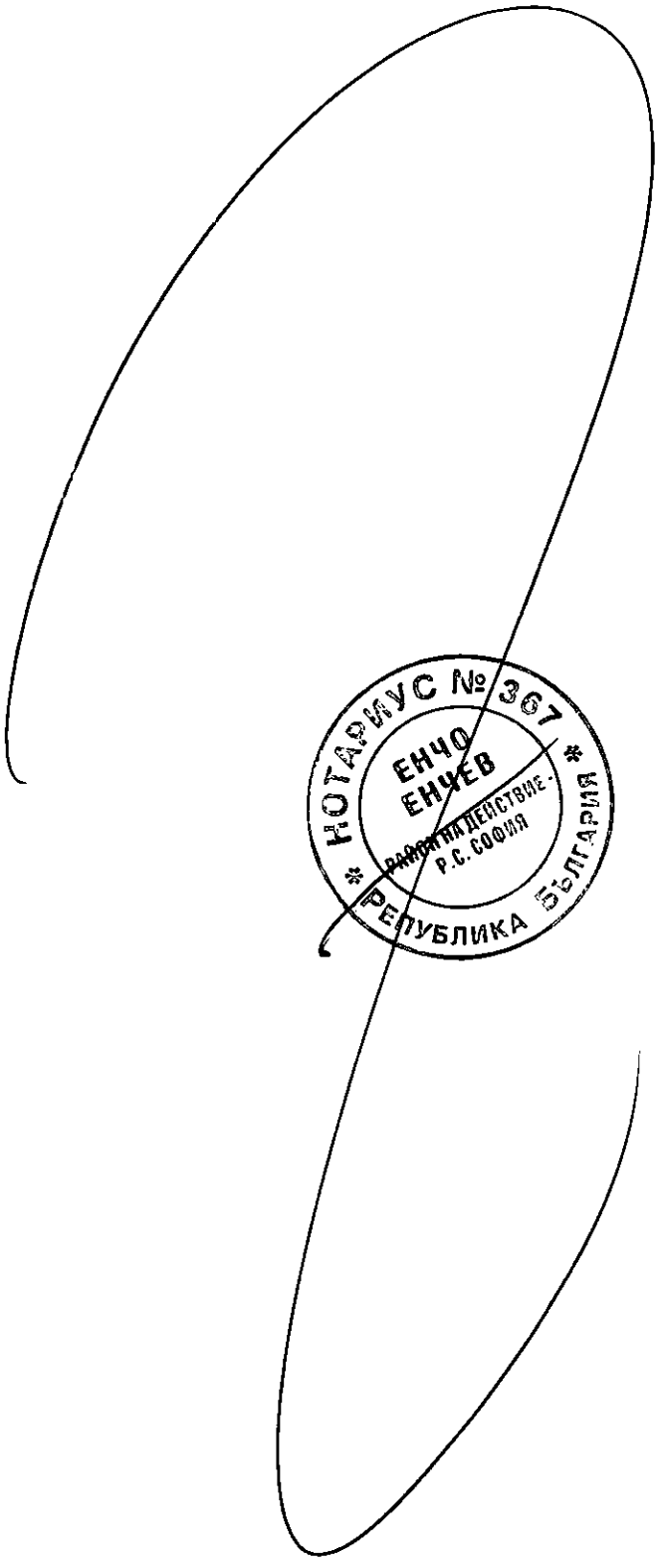
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

4.9. Тестове за обезценка на активи

При изчисляване размера на обезценката Предприятието дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица и се признават в отчета за доходите.

4.10. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Предприятието стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.10.1. Финансови активи

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Предприятието. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на редове „Финансови разходи", „Финансови приходи", с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи".

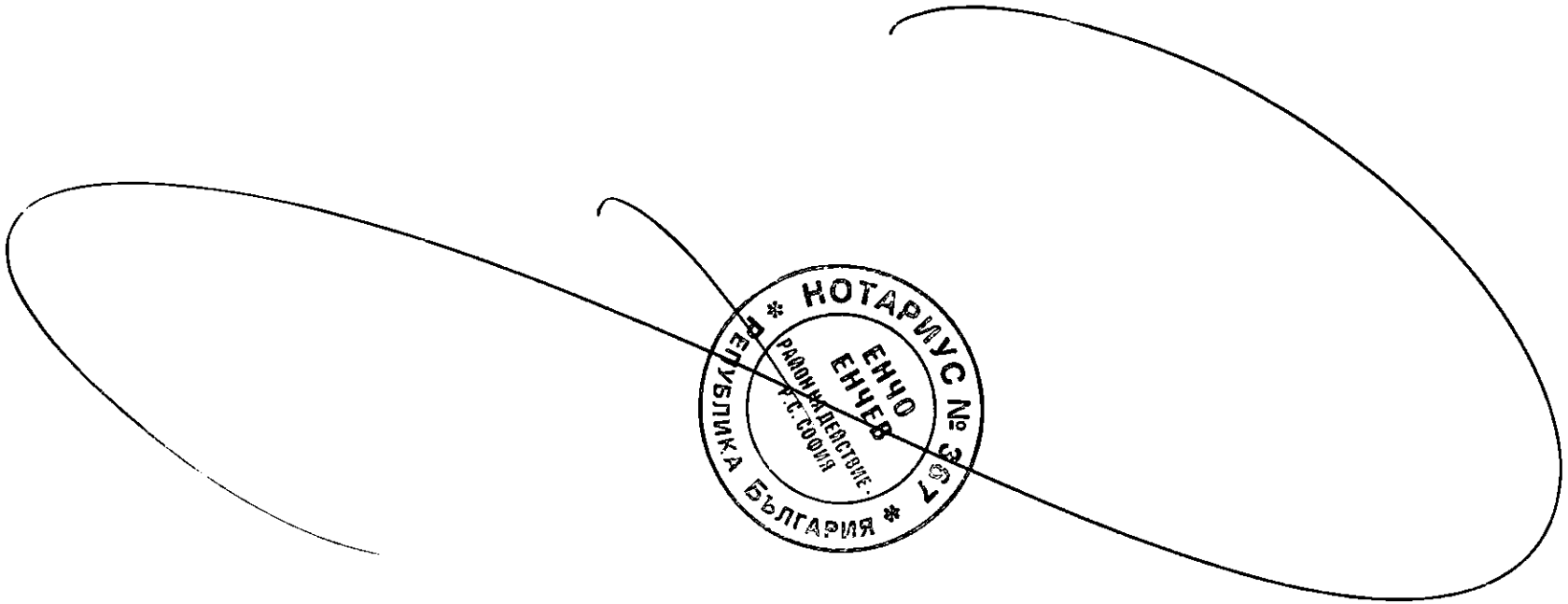
НОТАРИУС № 57
ЕНЧО ЕНЧЕВ
РАЙОНЕН СЪД
гр. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Предприятието, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Предприятието спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи".

4.10.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Предприятието включват търговски и други задължения. Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи" или „Финансови приходи" в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

4.11. Материални запаси

Материалните запаси включват материали и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват преките разходи по закупуването. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Предприятието определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

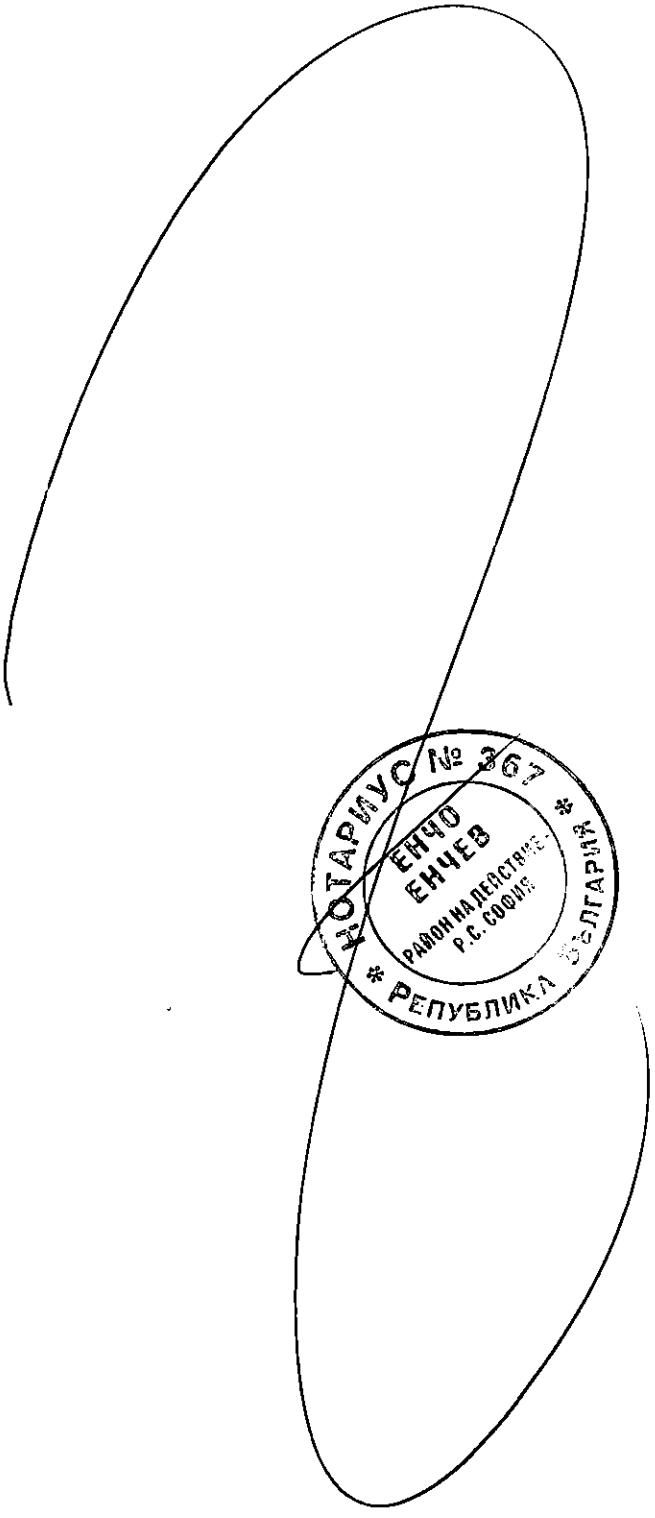
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ
Р.С. СОФИЯ
* РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ *

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.12. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущите данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.17.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Предприятието има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.13. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки и срочни депозити, които са лесно обръщаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

4.14. Собствен капитал, резерви и плащания на отчисления от печалбата

Основен капитал

Съгласно чл. 53 от Закона за гражданското въздухоплаване, ДП „Ръководство на въздушното движение" е създадено като държавно предприятие по реда на чл.62, ал.3. от Търговския закон. Основният капитал на Предприятието е 100% държавна собственост. На основание чл. 53б, т.1 Закона за гражданското въздухоплаване, Министърът на

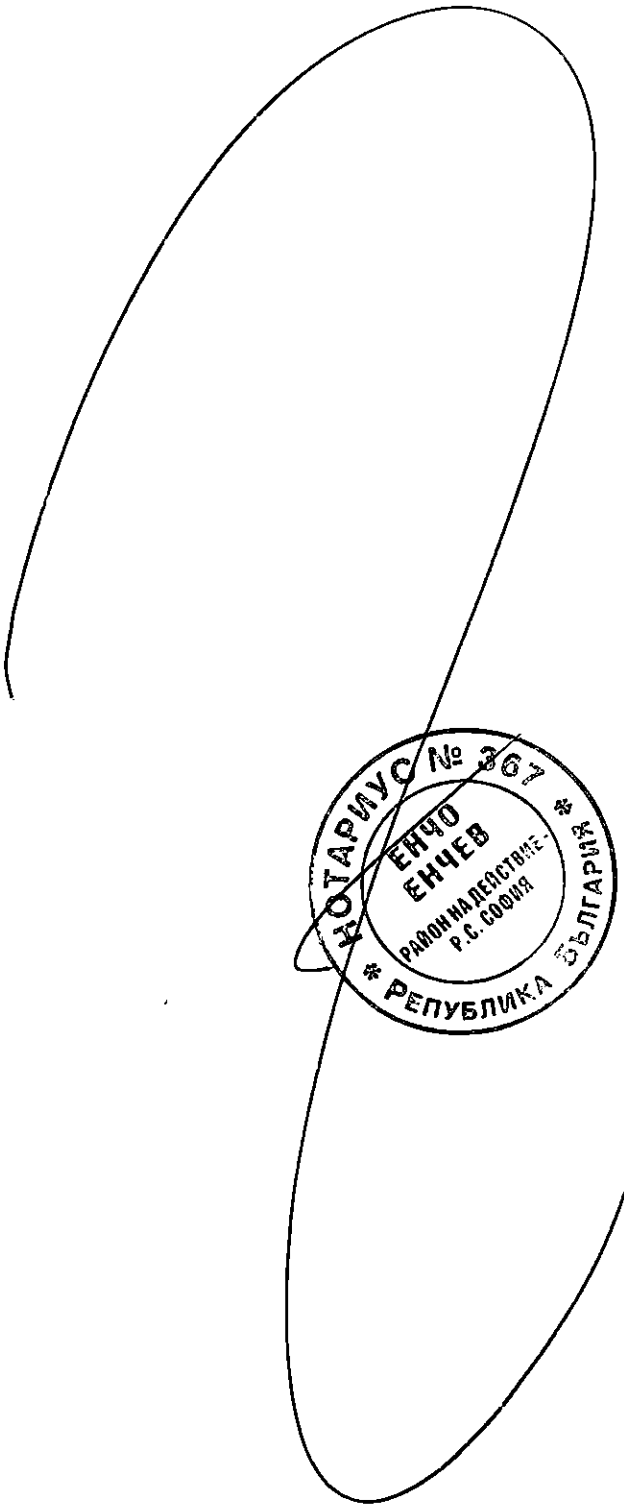
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ -
Р.С. СОФИЯ
* РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ *

транспорта, информационните технологии и съобщенията упражнява правата на собственост на държавата в ДП РВД.

Законови резерви

Законовите резерви включват следните видове:

- резерв, формиран от преотстъпен данък печалба в съответствие с изискванията на ЗКПО в сила до 31.12.2009 г., когато Предприятието формира специфичен резерв, равен на преотстъпения данък в размер на 60% от задължението за данък върху печалбата.
- законови резерви, равняващи се на 10% от нетната печалба за всеки отчетен период в изпълнение на Наредба 140 от 04.12.2001 г., издадена от Министерството на транспорта и съобщенията и Министерство на финансите, във връзка с изискванията за поддържане на паричния резерв на Предприятието.

Други резерви

Другите резерви включват резерви, формирани при придобиването на нетекущи активи - държавна собственост, предоставени за управление от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, разпределена печалба от предходни периоди и преоценки на задължения за обезщетения при пенсиониране.

Предприятието разпределя печалбата за предходната година под формата на резерви и отчисления от печалбата за държавата в лицето на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Всички транзакции със собственика на Предприятието са представени отделно в отчета за собствения капитал.

4.15. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Предприятието отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква да бъде ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и Колективния трудов договор при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Предприятието е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати и допълнително обезщетение съгласно Колективния трудов договор. Предприятието е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица" на база на прогнозирани плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Предприятието дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи и по планове с дефинирани вноски.

Планове с дефинирани вноски са пенсионни планове, по които Предприятието внася фиксирани вноски в независими дружества. Предприятието няма други правни или договорни задължения след изплащането на фиксираните вноски. Предприятието плаща фиксирани вноски във връзка с плановете с дефинирани вноски.

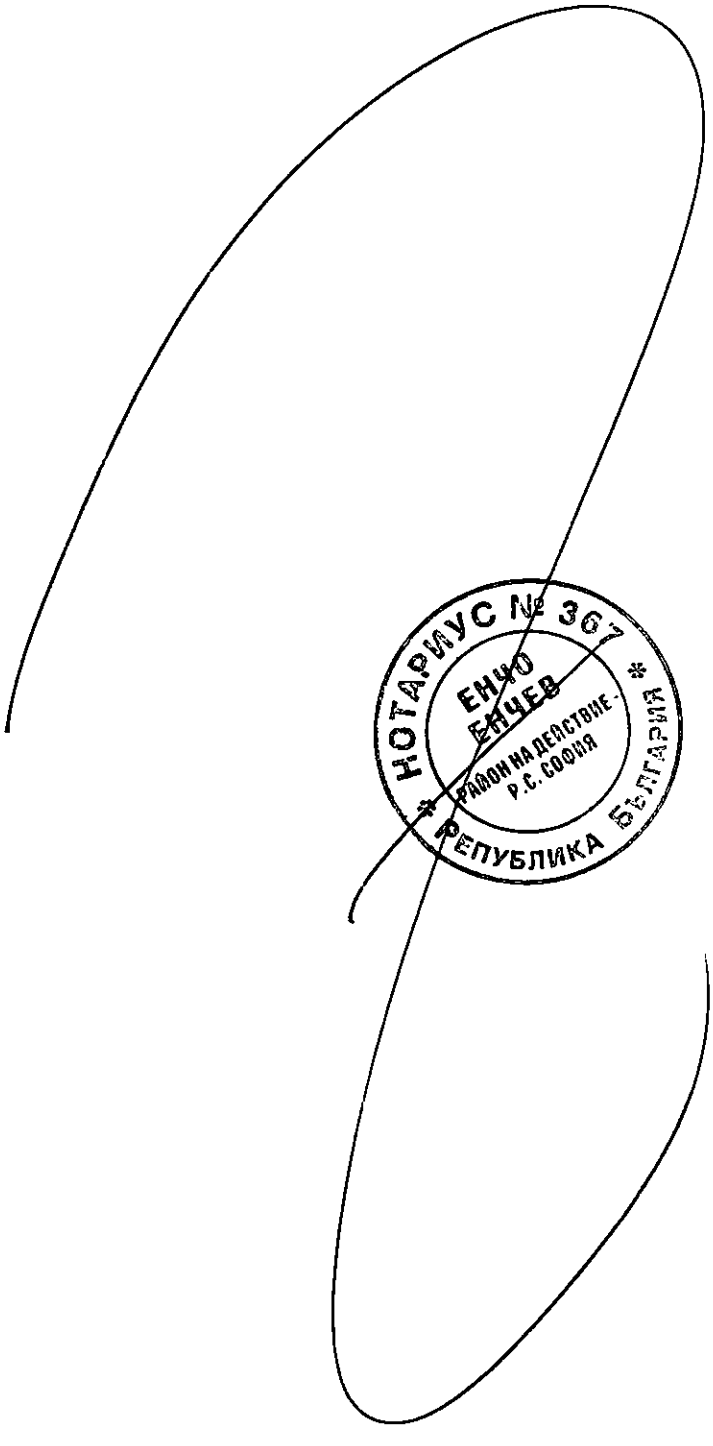
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Планове, които не отговарят на дефиницията за планове с дефинирани вноски, се определят като планове с дефинирани доходи. Планове с дефинирани доходи са пенсионни планове, според които се определя сумата, която служителят ще получи след пенсиониране, във връзка с трудовия стаж и последното възнаграждение.

Задължението, признато в отчета за финансовото състояние относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период.

Ръководството на Предприятието оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлация и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година, като се взема предвид доходността на безрискови държавни ценни книжа (правителствени облигации), в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход.

Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи". Разходите за трудов стаж, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени на ред „Разходи за персонала" в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход .

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала" по недисконтирана стойност, която Предприятието очаква да изплати.

4.16. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато Предприятието има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат от минало събитие и е вероятно погасяването/ уреждането на това задължение да доведе до изходящ поток на ресурси. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Бъдещи загуби от дейността не се признават като провизия.

Стойността на провизията се изчислява на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството за разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Предприятието е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОНЕН СЪД
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

4.17. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Предприятието, които оказват най-съществено влияние върху финансовият отчет, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.18

Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.18. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.18.1. Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от трудносъбираеми и несъбираеми вземания се прави в края на всеки отчетен период. Вземанията, при чието събиране са констатирани трудности и които са с изтекъл срок на плащане между 3 месеца и 6 месеца се класифицират като трудносъбираеми, а такива с изтекъл срок на плащане над 6 месеца – като несъбираеми. Ръководството на Предприятието е възприело, че трудносъбираемите вземания се обезценяват до 50 % от тяхната брутна стойност, а несъбираемите вземания се обезценяват напълно.

4.18.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2013 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Предприятието. Балансовите стойности на активите са анализирани в пояснения 5 и 6. Действителният полезен живот

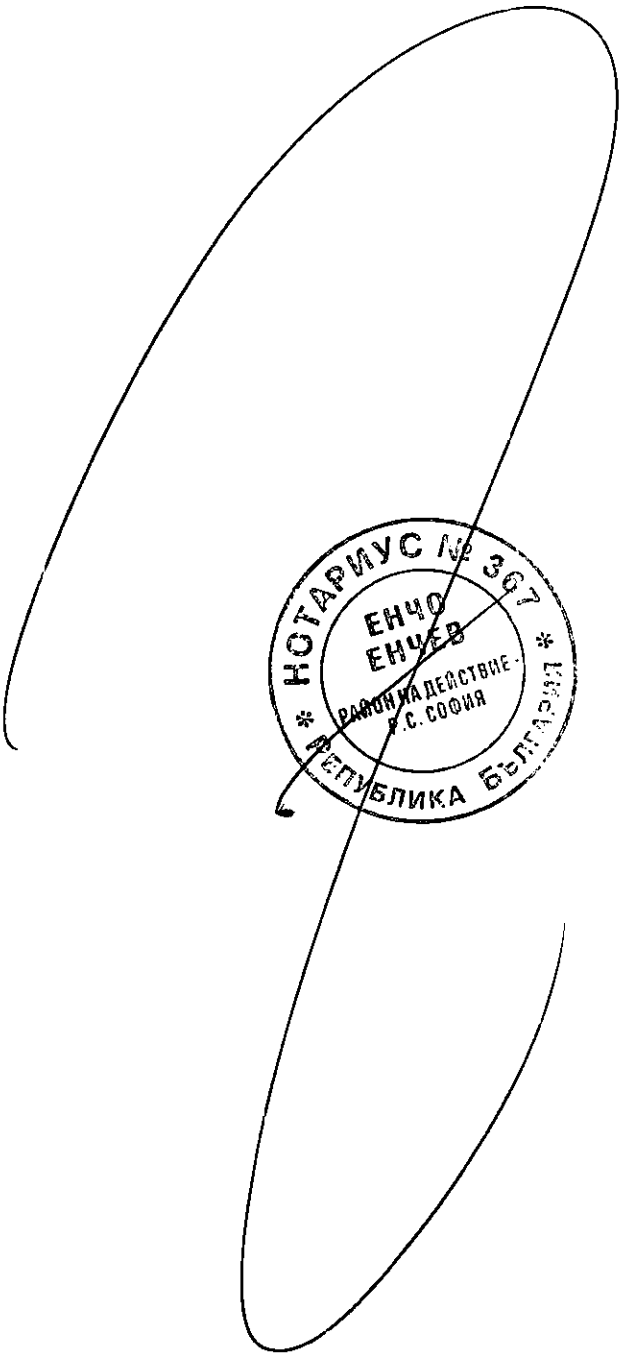
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

- ако действителният брой обслужени единици през годината n е по-нисък от планирания с повече от 2%, тогава вземанията от авиокомпаниите на ДАНО по отношение на неполучените приходи под 2%, могат да се разсрочат в рамките на няколко години;

б) Произтичащи от отклонение на фактическия размер на разходите спрямо установените такива, при които са дефинирани две групи разходи:
- контролируеми – разходи, за които се счита, че могат да бъдат управлявани от доставчиците на АНО. По отношение на тях се формира съответно нетна печалба и нетна загуба за ДАНО.
- неконтролируеми – екзогенни фактори, на които доставчиците на АНО не могат да влияят (напр. непредвидени промени в националното законодателство или произтичащи от международни споразумения, съществени промени в лихвени проценти по заеми). По отношение на тях при отклонение в размера на фактическите неконтролируеми разходи спрямо плановите им стойности продължава да се прилага коригиращият механизъм, но през следващия референтен период. Към момента съществуват известни неясноти относно това кои разходи могат да бъдат третирани като неконтролируеми, като този въпрос и свързаните с него ефекти ще получат в пълна степен разрешение най-рано след изтичането на първия референтен период и могат да окажат съответното влияние върху размера на таксовите единици през периода до 2015-2019 г.

Ефектите от прилагането на новият метод на възстановяване на разходите са представени в Пояснение 14.

Във връзка с нереализирани капиталови проекти

Ежегодно Органът за преглед на ефективността (PRB), в качеството си на консултативен орган на Европейската комисия, публикува доклади съдържащи наблюдения и препоръки относно изпълнението на схемата за ефективност на Европейско и национално равнище за страните-членки. Оценката за 2012 г. сочи, че на общоевропейско равнище плановите разходи за амортизация на страните-членки са значително надценени спрямо фактическите разходи. От годишните мониторингови доклади на националните надзорни органи (ННО) на страните-членки става ясно, че това отклонение се дължи основно на отлагане на капиталови проекти за следващи години. В контекста на установени разходи, таксовите единици при прелитане включват определен в плана за ефективност (ПЕ) разход за амортизация и в случай, че съответстващите му нетекущи активи фактически не са въведени в експлоатация, те не са донесли очакваните от потребителите ползи, за които те са заплатили. В този смисъл препоръката на PRB е ННО на страните-членки да предприемат необходимите мерки, потребителите на въздушното пространство да не заплащат през RP2 стойността на капиталови проекти, които вече са били включени при формирането на таксовите единици в RP1.
Предприет е задълбочен анализ на необходимостта от начисляване на провизия за конструктивни задължения в резултат на нереализирани капиталови проекти до края на 2013 г., заложени в националния ПЕ за първи референтен период (RP1), за които в установените разходи, респ. в таксовите единици за 2012 г. и 2013 г. са включени разходи за амортизации. На база този анализ е установена сума, подробно представена в Пояснение 14, която ръководството на Предприятието очаква да бъде възстановена на ползвателите през RP2.

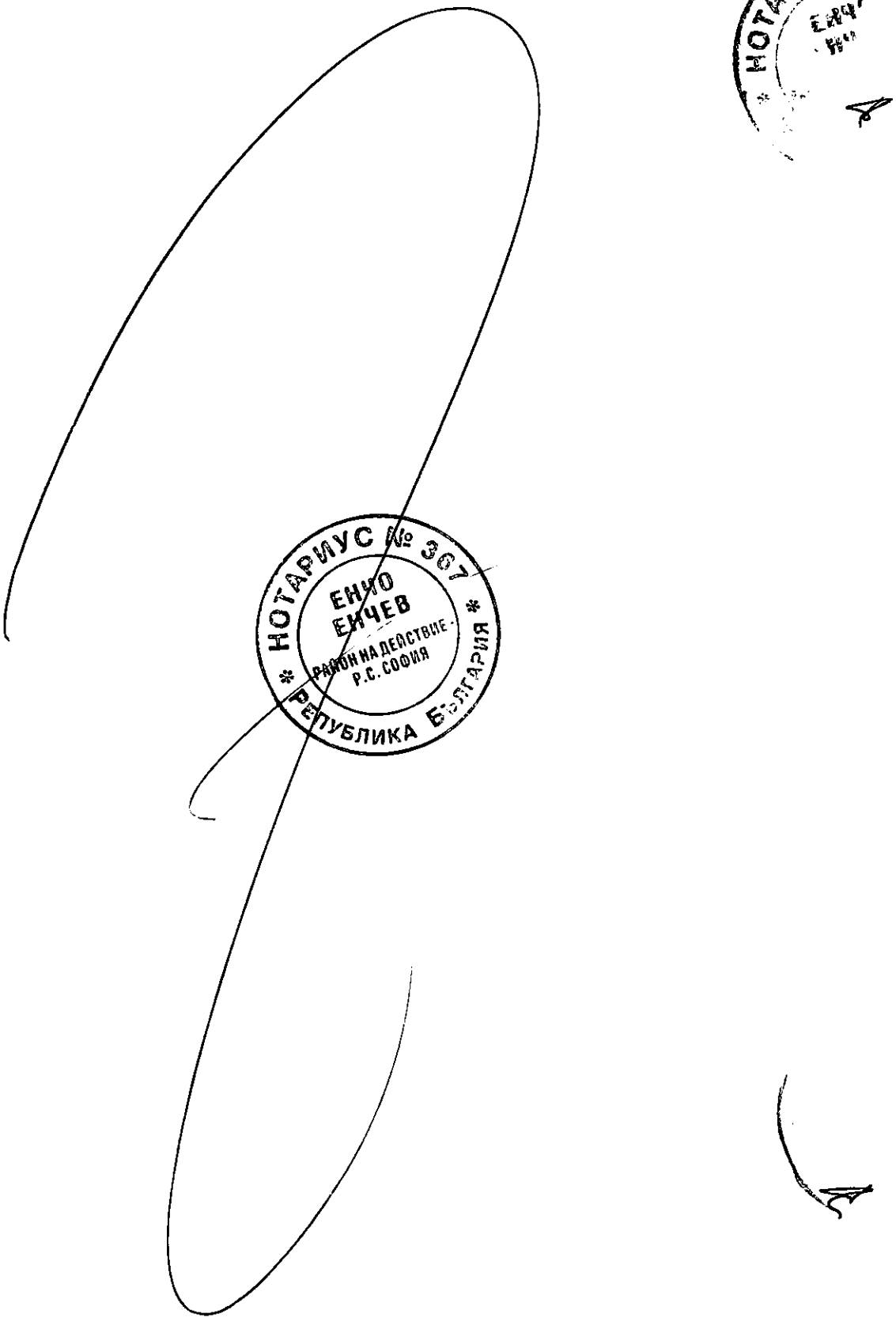
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ -
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Провизии по правни задължения

Предприятието е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии. Провизиите няма да бъдат разглеждани тук по-подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с позицията на Предприятието в горепосочените спорове.

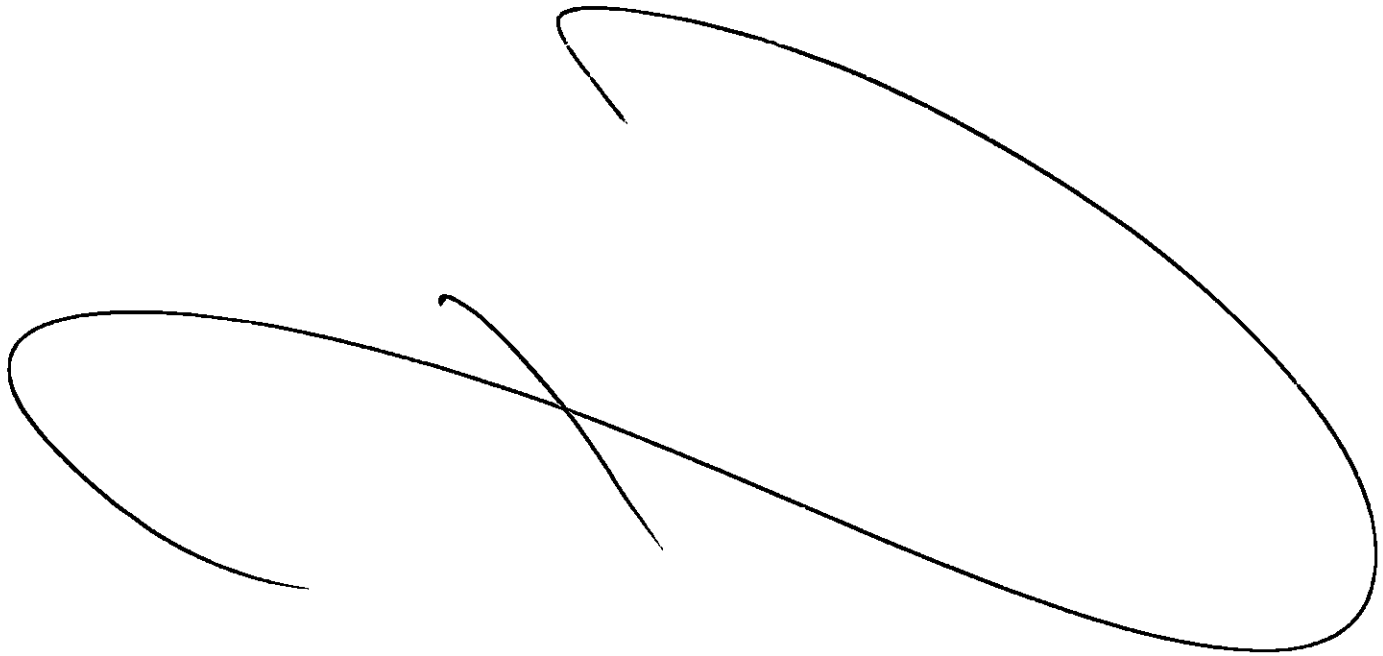

5. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Предприятието включват земи и сгради, машини и съоръжения, транспортни средства, оборудване и разходи за придобиване на нетекущи активи. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Земя и сгради	Машини и съоръжения	Транспортни средства	Оборудване	Разходи за придобиване на нетекущи активи	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2013 г.	147,147	173,361	3,702	4,189	3,723	332,122
Рекласификация в нематериални активи	-	-	-	-	(786)	(786)
Новопридобити активи	2,030	2,017	-	100	4,191	8,338
Трансфери	(51)	3,110	-	146	(3,205)	-
Отписани активи	(371)	(1,756)	-	(83)	(18)	(2,228)
Салдо към 31 декември 2013 г.	148,755	176,732	3,702	4,352	3,905	337,446
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2013 г.	(31,656)	(126,890)	(2,442)	(2,629)	-	(163,617)
Отписани активи	168	1,681	-	78	-	1,927
Амортизация	(3,606)	(10,476)	(309)	(283)	-	(14,674)
Салдо към 31 декември 2013 г.	(35,094)	(135,685)	(2,751)	(2,834)	-	(176,364)
Балансова стойност към 31 декември 2013 г.	**113,661**	**41,047**	**951**	**1,518**	**3,905**	**161,082**

	Земя и сгради	Машини и съоръжения	Транспортни средства	Оборудване	Разходи за придобиване на нетекущи активи	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2012 г.	142,015	189,400	3,119	3,941	5,297	343,772
Новопридобити активи	-	1,651	593	150	13,922	16,316
Трансфери	7,502	7,716	-	202	(15,420)	-
Отписани активи	(2,370)	(25,406)	(10)	(104)	(76)	(27,966)
Салдо към 31 декември 2012 г.	147,147	173,361	3,702	4,189	3,723	332,122
Амортизация и обезценка						
Салдо към 1 януари 2012 г.	(28,630)	(132,405)	(2,202)	(2,453)	(76)	(165,766)
Отписани активи	435	17,805	10	91	76	18,417
Амортизация	(3,461)	(12,290)	(250)	(267)	-	(16,268)
Салдо към 31 декември 2012 г.	(31,656)	(126,890)	(2,442)	(2,629)	-	(163,617)
Балансова стойност към 31 декември 2012 г.	**115,491**	**46,471**	**1,260**	**1,560**	**3,723**	**168,505**

Всички разходи за амортизация са включени в отчета печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи".

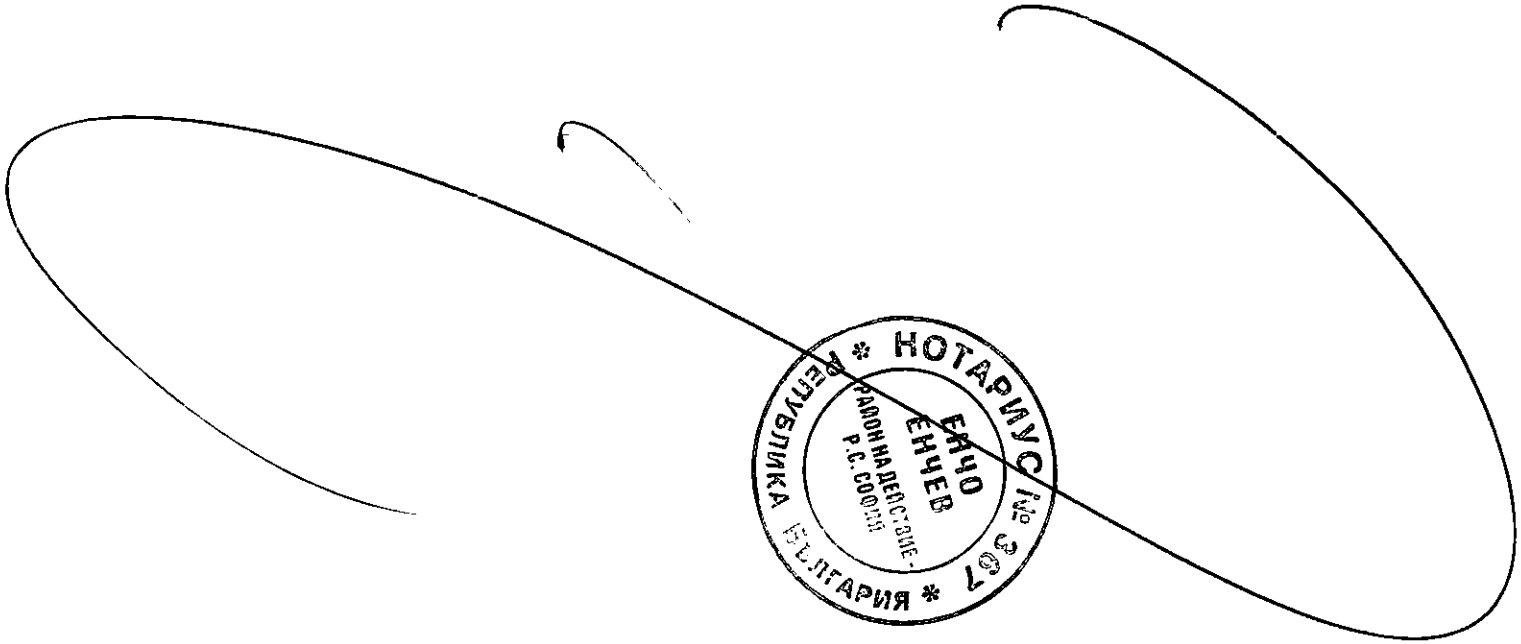
НОТАРИУС
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НАДЕЖДА
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Предприятието има сключени договори за закупуването на активи, доставките по които се отчитат първоначално като разходи за придобиване на нетекущи материални активи. Разходите за придобиване на нетекущи материални активи към 31.12.2013 г. в размер на 3,905 хил. лв. и се отнасят за следните по-значими активи:

- Изграждане на A-SMGCS система за наземно движение(2,486 хил. лв.)
- Изграждане на комуникационни и навигационни обекти (679 хил. лв.)
- Модернизация на антенни системи на ЛРЛК Варна и Бургас (278 хил. лв.)
- Доставка на съоръжения за обзор и комуникации въздух -земя (232 хил. лв.)

Натрупаните разходи за доставки на нетекущи материални активи се прехвърлят в съответната група активи, когато Предприятието придобие правата за ползване на съответния актив и той е въведен в експлоатация. Съответните суми са представени на ред Трансфери.

Съществената част от новопридобитите нетекущи материални активи през 2013 г. в общ размер на 7,352 хил. лв. (2012 г.: 17,814 хил. лв.) се отнасят основно до: имоти (72 хил.лв.), сгради (1,958 хил. лв.) с прилежащи машини и съоръжения (1,564 хил. лв.), съоръжения, апаратура, компютри и сървъри за основни системи за аеронавигационно обслужване (2,016 хил. лв.).

Част от новопридобитите активи на стойност 3,594 хил. лв. са предоставени на Предприятието от едноличния собственик Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, съгласно Заповед № РД-16-50 от 04.10.2013 г.

Съществената част от отписаните през периода нетекущи активи с балансова стойност общо в размер на 301 хил. лв. (2012 г.: 9 549 хил. лв.), представляват активи, отнети от едноличния собственик Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, съгласно Заповед № РД-16-50 от 04.10.2013 г. с балансова стойност 181 хил. лв.

Предприятието няма имоти, машини и/или съоръжения, заложени като обезпечения по свои задължения.

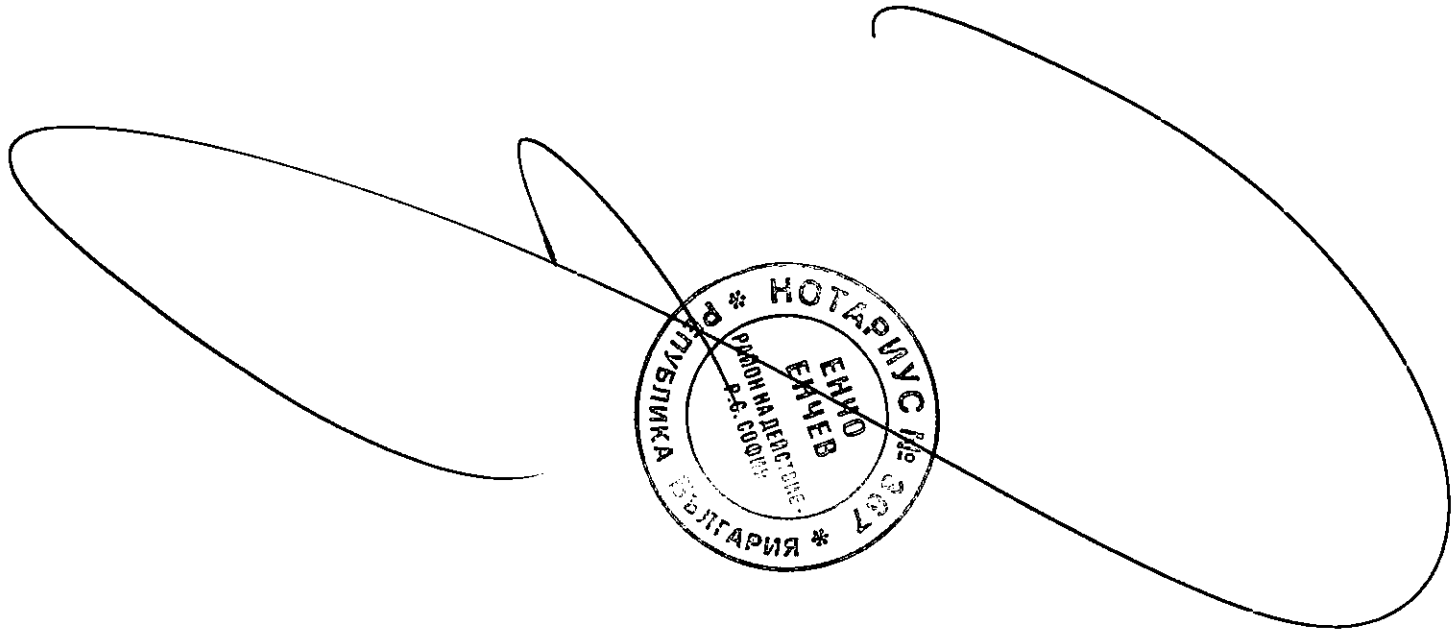
НОТАРИУС
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НАДЕЖДИНО
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

6. Нематериални активи

Нематериалните активи на Предприятието включват специализиран и стандартен софтуер и разходи за придобиване на софтуер. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Софтуер '000 лв.	Разходи за придобиване на софтуер '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2013 г.	45,674	5,763	51,437
Рекласификация от имоти, машини и съоръжения	-	786	786
Новопридобити активи, закупени	380	2,770	3,150
Трансфери	4,399	(4,399)	-
Отписани активи	(255)	-	(255)
Салдо към 31 декември 2013 г.	50,198	4,920	55,118
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2013 г.	(36,946)	-	(36,946)
Амортизация	(4,141)	-	(4,141)
Отписани активи	255	-	255
Салдо към 31 декември 2013 г.	(40,832)	-	(40,832)
Балансова стойност към 31 декември 2013 г.	**9,366**	**4,920**	**14,286**

	Софтуер '000 лв.	Разходи за придобиване на софтуер '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2012 г.	45,515	1,530	47,045
Новопридобити активи, закупени	36	4,454	4,490
Трансфери	221	(221)	-
Отписани активи	(98)	-	(98)
Салдо към 31 декември 2012 г.	45,674	5,763	51,437
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2012 г.	(30,271)	-	(30,271)
Амортизация	(6,773)	-	(6,773)
Отписани активи	98	-	98
Салдо към 31 декември 2012 г.	(36,946)	-	(36,946)
Балансова стойност към 31 декември 2012 г.	**8,728**	**5,763**	**14,491**

Специализираният софтуер на Предприятието представлява лицензи за ползването на програмни продукти (софтуер) за управление на въздушното пространство и предоставеното аеронавигационно обслужване.

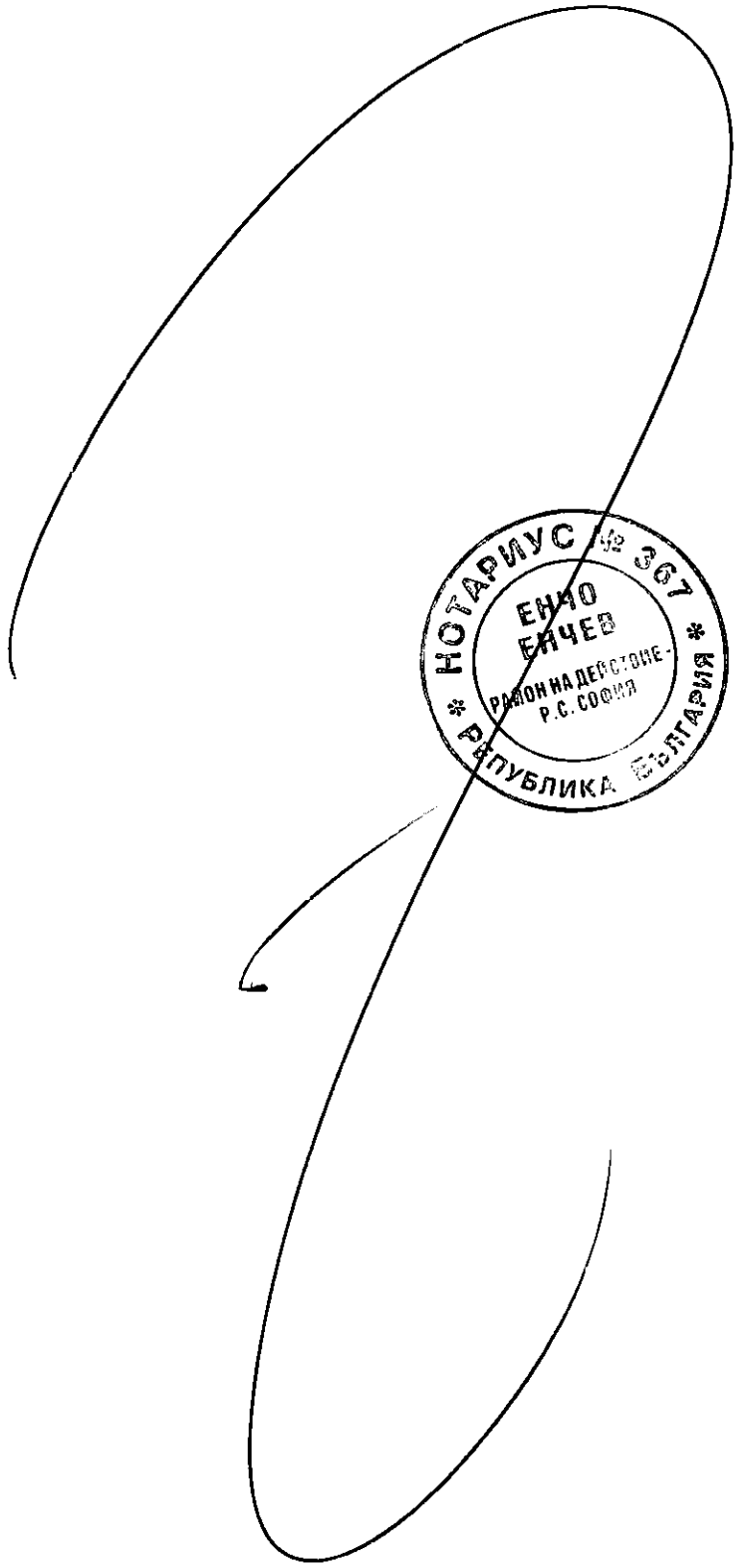
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕРВЕНТЕ-
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Стандартният софтуер на Предприятието представлява лицензи за ползването на програмни продукти, с които Предприятието осъществява оперативната и финансовата си дейност.

По-значими нетекущи нематериалните активи, придобити през годината, са специализиран софтуер за системата за управление на въздушното движение (3,212 хил. лв.), AFTN/AMNS, OPS (732 хил. лв.), апаратура за облитане (184 хил. лв.).

През 2013 г. значими разходи за придобиване на нематериални активи в размер на 2,112 хил. лв. са направени за A-SMGCS – система за наземно движение и 448 хил. лв., свързани с модернизация на система SATCAS.

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи".
Предприятието не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

Най-значимите нематериални активи са от групата на специализирано приложно програмно осигуряване /ППО/ на Предприятието към 31.12.2013 г., както следва:

Наименование	Обяснение	Балансова стойност '000 лв.	Оставащ полезен живот
SW SATCAS LINUX	ППО за автоматизирана система за управление на въздушното движение	4,699	5 години
SW SATCAS LINUX КУЛА ВАРНА		784	1 години
SW SATCAS LINUX КУЛА БУРГАС		748	1 година
SW SATCAS LINUX Симулатор		706	2 години
SW SATCAS LINUX TDS		708	5 години
SW AWOS AVIMET	ППО за метеорологично наблюдение	85	2 години
ARTAS COST	ППО за обработка на многорадарна информация	55	2 години
AFTN/AMHS	ППО за обмен на аеронавигационни съобщения	597	4 години
RNAV	ППО за облитане на аеронавигаци- онни съоръжения	150	4 години
RAPS	ППО за анализ и възпроизвеждане на аеронавигационна информация	89	4 години
МТО РАДАР	ППО за метеорологично наблюдение	82	3 години
AVIMET 5.0	ППО за метеорологично наблюдение	73	5 години

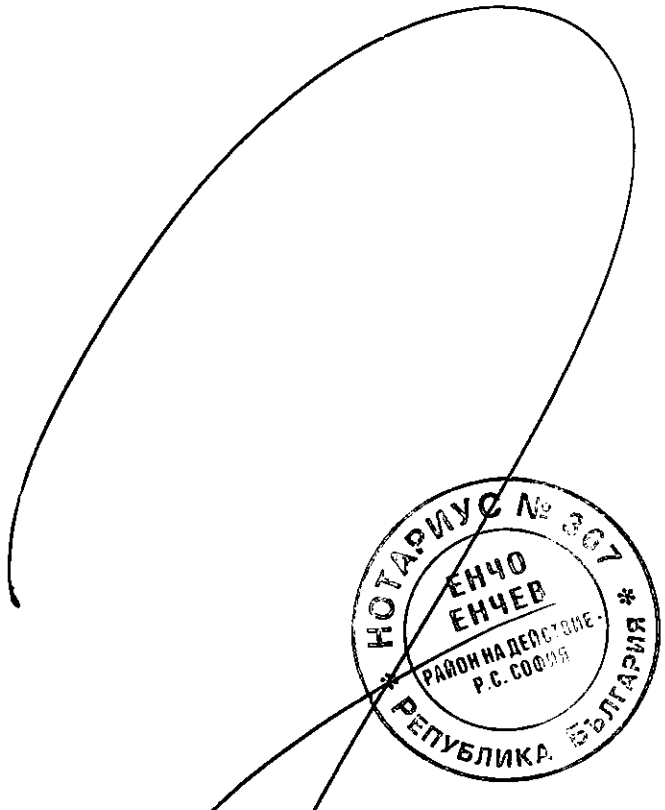
НОТАРИУС № 307
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

7. Отсрочени данъчни активи

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни данъчни разлики и могат да бъдат представени, като следва:

Отсрочени данъчни (активи)/пасиви	1 януари 2013	Признати в печалбата или загубата	Признати в капитала/ друг всеобхватен доход	31 декември 2013
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Нетекущи активи				
Имоти, машини и съоръжения	3,480	(270)	(8)	3,202
Текущи активи				
Търговски и други вземания	(377)	(10)	-	(387)
Нетекущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	(1,005)	257	-	(748)
Провизии за конструктивни задължения	(954)	641	-	(313)
Текущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	(1,282)	(248)	(29)	(1,559)
Провизии по съдебни задължения	(154)	-	-	(154)
Провизии за конструктивни задължения	(2,235)	1,276	-	(959)
	(2,527)	**1,646**	**(37)**	**(918)**
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	(6,007)			(4,120)
Отсрочени данъчни пасиви	3,480			3,202
Нетно отсрочени данъчни активи	**(2,527)**			**(918)**

Всички отсрочени данъчни активи са признати в отчета за финансовото състояние.

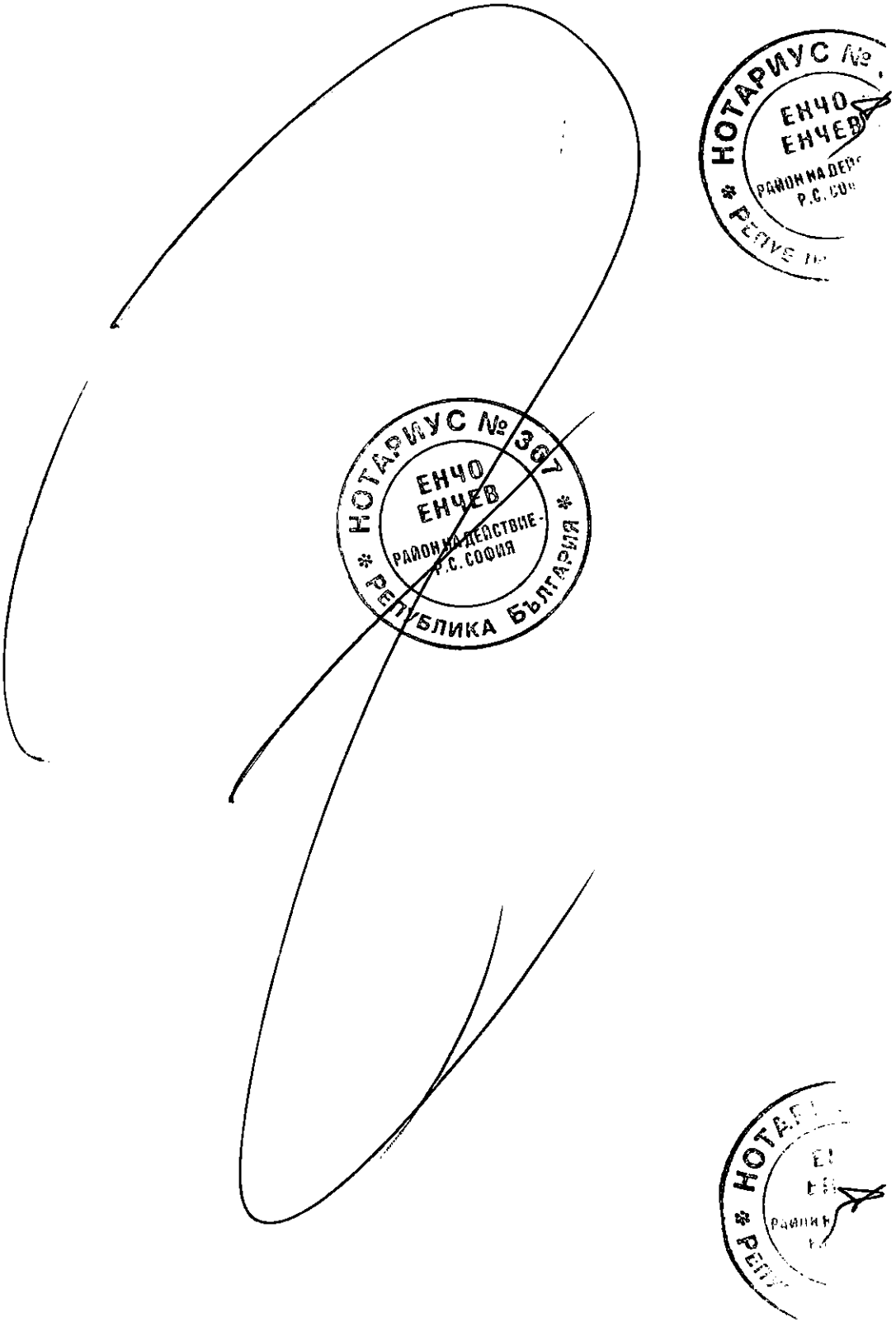
НОТАРИУС № 387
ЕНЧО ЕНЧЕВ
РАЙОНА ДЕЙСТВИЕ - Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Отсрочените данъци за сравнителния период могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни (активи)/пасиви	1 януари 2012	Признати в печалбата или загубата	Признати в капитала/ друг всеобхватен доход	31 декември 2012
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Нетекущи активи				
Имоти, машини и съоръжения	4,474	(989)	(5)	3,480
Текущи активи				
Търговски и други вземания	(328)	(49)	-	(377)
Нетекущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	(1,258)	253	-	(1,005)
Провизии за конструктивни задължения	(2,684)	1,730	-	(954)
Текущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	(1,823)	657	(116)	(1,282)
Провизии по съдебни задължения	(160)	6	-	(154)
Провизии за конструктивни задължения	(1,911)	(324)	-	(2,235)
	(3,690)	**1,284**	**(121)**	**(2,527)**
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	(8,164)			(6,007)
Отсрочени данъчни пасиви	4,474			3,480
Нетно отсрочени данъчни активи	**(3,690)**			**(2,527)**

8. Материални запаси

Материалните запаси, признати в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Материали и консумативи	2,351	2,433
Стоки	102	76
Материални запаси	**2,453**	**2,509**

През 2013 г. общо 1,658 хил. лв. от материалните запаси са отчетени като разход в печалбата или загубата (2012 г.: 1,542 хил. лв.). Тази сума включва и бракуване на материални запаси в размер на 50 хил. лв. (2012 г.: 17 хил. лв.).Обезценените материални запаси са с нулева балансова стойност към датата на финансовия отчет.
Основната част от материалите представляват резервни части.

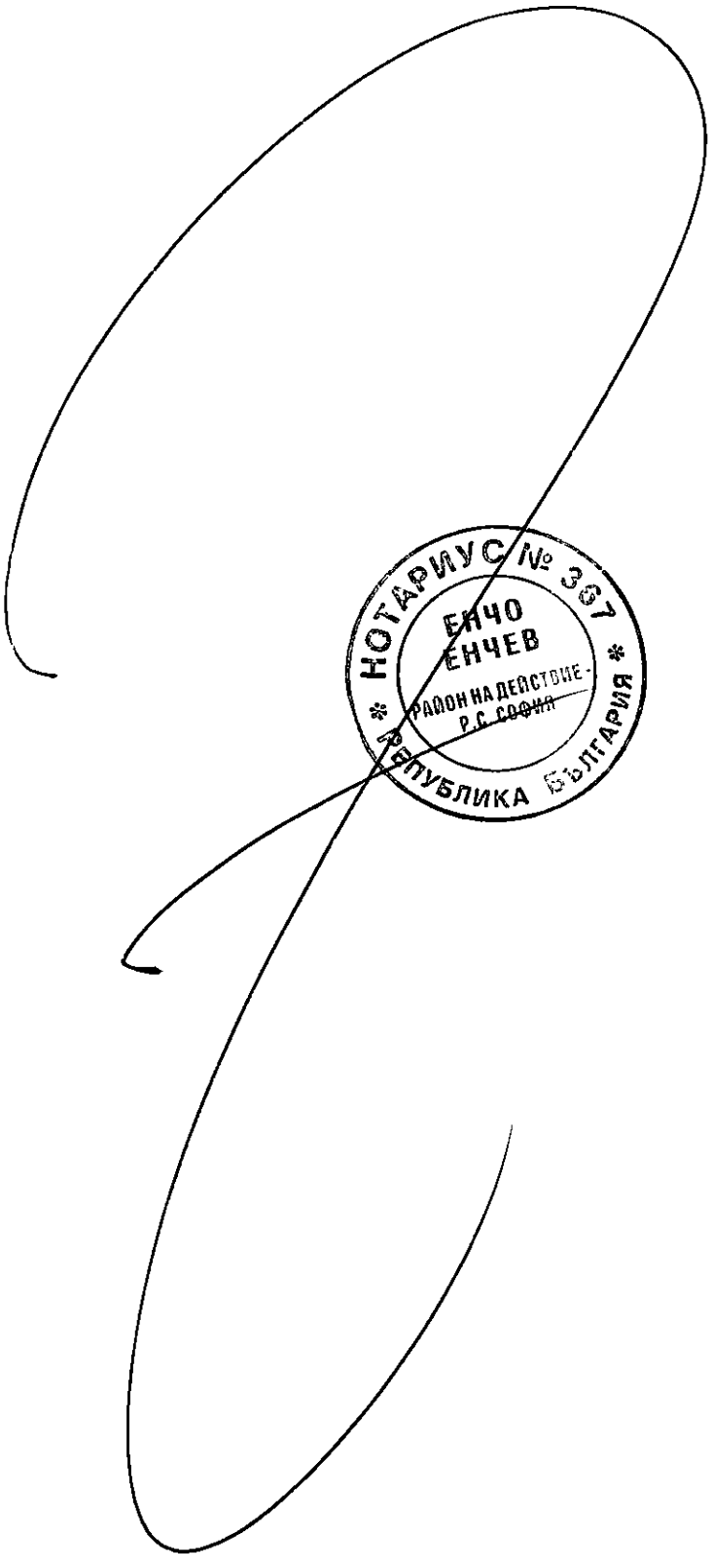
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ -
РС СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Във връзка с изменение на МСС 16 е извършен преглед на материалните запаси и не е констатирано наличие на резервни части и обслужващо оборудване, за които да е приложима дефиницията за имоти, машини и съоръжения и да са със срок на използване повече от една година.

Материалните запаси не са предоставяни като обезпечение по задължения.

9. Търговски вземания

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Търговски вземания, брутно	28,833	29,649
Обезценка	(4,474)	(4,375)
Търговски вземания	**24,359**	**25,274**

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.
Всички търговски вземания на Предприятието са прегледани относно индикации за обезценка. Съгласно счетоводната политика на Предприятието приблизителната оценка за загуби от трудносъбираеми и несъбираеми вземания се прави в края на всеки отчетен период. Вземанията с изтекъл срок на плащане между 3 месеца и 6 месеца се класифицират като трудносъбираеми, а такива с изтекъл срок на плащане над 6 месеца – като несъбираеми. Ръководството на Предприятието е възприело, че трудносъбираемите вземания се обезценяват до 50 % от тяхната брутна стойност, а несъбираемите вземания се обезценяват напълно. На база възрастов анализ търговски вземания, които са с изтекъл падеж над 3 месеца, са били обезценени и съответната обезценка в размер на 1,102 хил. лв. (2012 г.: 878 хил. лв.) е била призната в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватния доход на ред „Други разходи".

Измененисто в обезценката на търговските вземанията може да бъде представено по следния начин:

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Салдо към 1 януари	4,375	3,883
Отписани суми (несъбираеми)	(650)	(267)
Загуба от обезценка	1,102	878
Възстановяване на загуба от обезценка	(353)	(119)
Салдо към 31 декември	**4,474**	**4,375**

Няма необезценени просрочени търговски вземания.

НОТАРИУС
ЕНЧО
ЕНЧЕВ

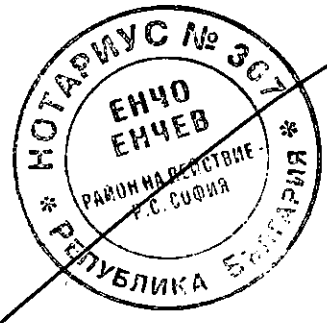
НОТАРИУС № 307
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА РЕЗИДЕНЦИЯ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Най-значимите търговски вземания към 31 декември са представени, както следва:

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Вземания от Евроконтрол за такси за АНО-прелитане	24,610	25,303
Обезценка	(3,472)	(3,659)
Вземания от Евроконтрол за такси за АНО- в зоните и районите на летищата	2,043	-
Обезценка	(65)	-
Вземания за такси АНО – подход и кацане	572	2,029
Обезценка	(570)	(347)
Предоставени аванси за изграждане на активи	1,112	1,722
Други търговски вземания	496	595
Обезценка	(367)	(369)
	24,359	**25,274**

Най-съществените търговски вземания са от Евроконтрол в размер на 26,653 хил. лв. (2012 г: 25,303 хил. лв.). Евроконтрол е Европейска организация за безопасност на въздухоплаването, на която Република България е член от 1998 г. Организацията осъществява своята дейност в сътрудничество с националните граждански и военни власти. Организацията осъществява посредничеството на взаимоотношенията между ДП РВД и всички клиенти на Предприятието, на които се оказват аеронавигационно обслужване за прелитащ трафик, а от 01.01.2013 г. и в зоните и районите на летищата за въздухоплавателни средства над два тона излетно тегло.

Вземанията за предоставени аванси са възникнали във връзка с договори за изграждане на автоматизирани метеорологични наблюдателни системи (АМНС) за ЛЦ за ОВД Пловдив и Горна Оряховица и доставка и инсталация на тренажорен комплекс.

10. Други вземания

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Съдебни и присъдени вземания	13,845	13,845
Обезценка	(13,778)	(13,778)
Предплатени разходи	3,364	3,048
Вземания за лихви	1,780	2,121
Данък добавена стойност за възстановяване	374	1,971
Вземания по проект Danube FAB финансиран от ЕК	55	310
Гаранции, депозити и други	152	95
Обезценка	(63)	(63)
Вземания от подотчетни лица	11	-
	5,740	**7,549**

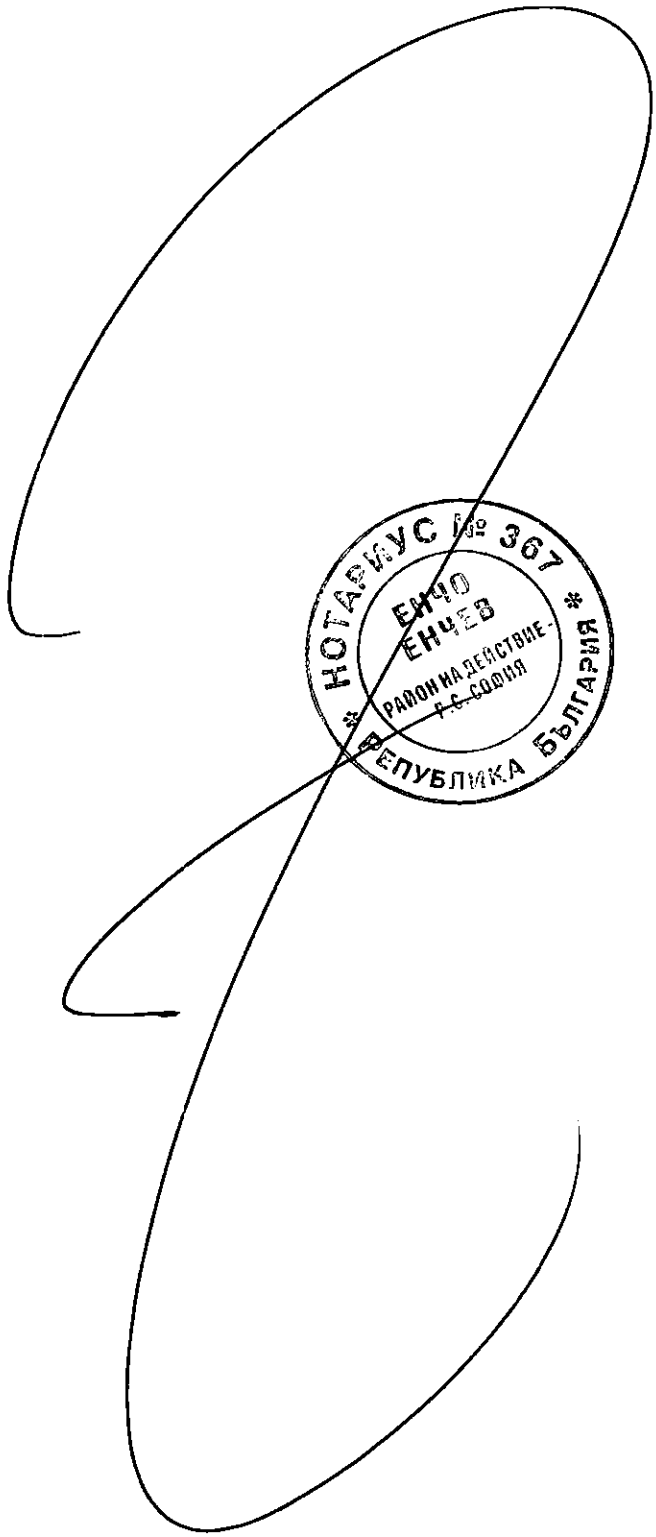
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ-
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Изменението в обезценката на другите вземанията може да бъде представено по следния начин:

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Салдо към 1 януари	13,841	13,856
Отписана обезценка	-	(15)
Салдо към 31 декември	**13,841**	**13,841**

11. Пари и паричии еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- евро	56,501	67,251
- български лева	4,312	6,969
- британски лири	6	8
- щатски долари	3	7
- швейцарски франкове	3	6
Краткосрочни депозити	37,161	46,956
Паричен резерв в БНБ (депозит)	21,514	21,514
Пари и парични еквиваленти в т.ч.	**119,500**	**142,711**
Паричен резерв в БНБ	21,514	21,514

Сумата от 21,514 хил. лв., равняваща се на левовия еквивалент на 11 милиона евро, представлява срочен депозит в Българска Народна Банка в съответствие с издадената „Наредба №140 на Министерството на транспорта и съобщенията и Министерство на финансите от 04.12.2001 г. за установяване режима, реда и условията за поддържане и разходване на паричния резерв на ДП РВД".

Депозитите в търговски банки са в евро и са със срок до 12 месеца. Депозитите са направени при лихвени равнища от 5.15 % и 5.60 %.

Предприятието няма блокирани пари и парични еквиваленти.

12. Собствен капитал

12.1. Основен капитал

Основният капитал на Предприятието е в размер на 129,758 хил. лв. и е 100% държавна собственост. Стойността му представлява размера на капитала на ГД РВД към датата на преобразуването му по реда на чл. 62 от Търговския закон.

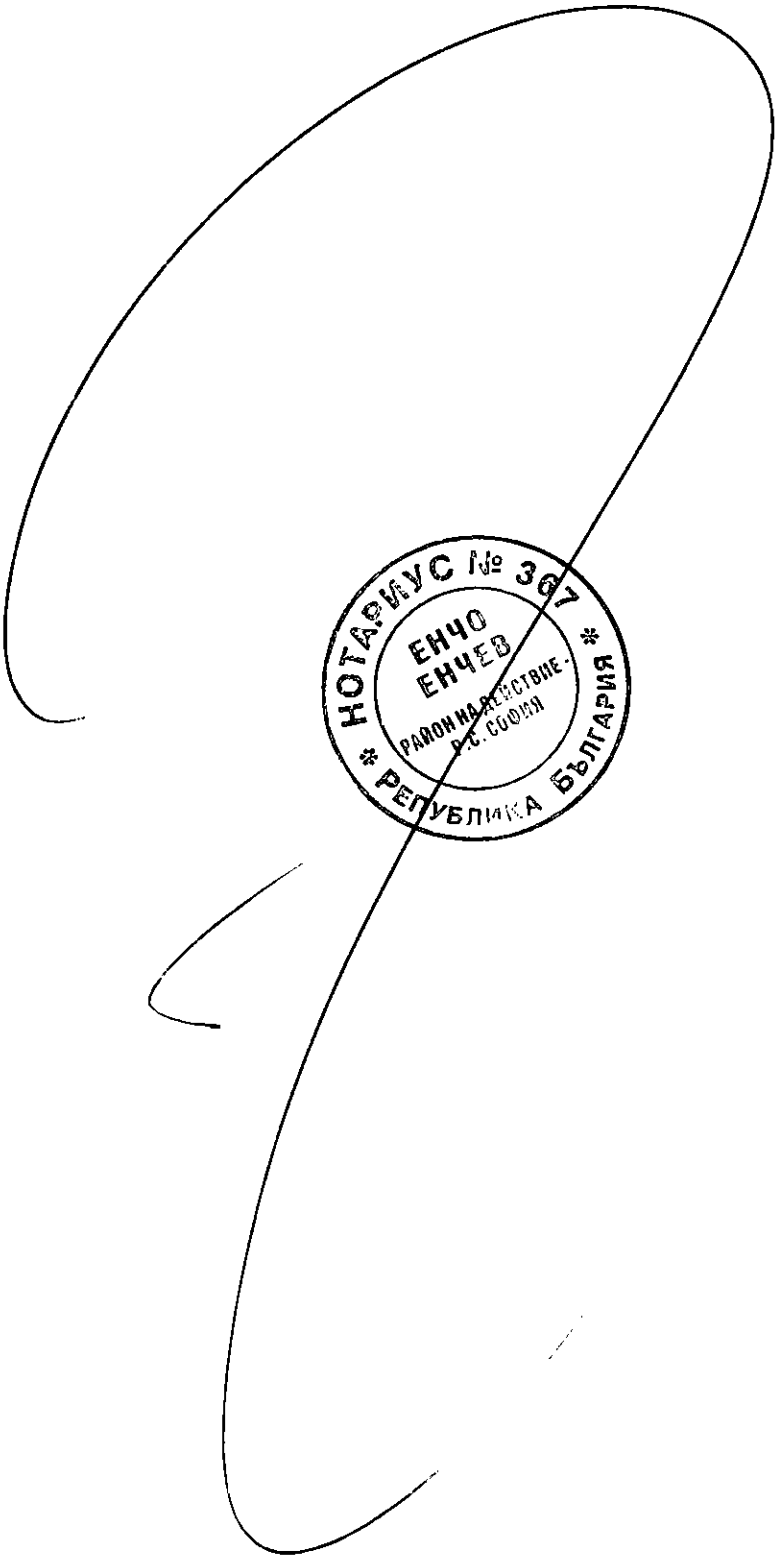
НОТАРИУС № 387
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОНЕН СЪДИЯ
Р.С. СОФИЯ
* РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ *

12.2. Резерви

Всички суми са в '000 лв.	Законови резерви	Други резерви	Общо
Салдо към 01 януари 2012 г. преизчислено	**37,713**	**108,501**	**146,214**
Ефект от промени в счетоводната политика – МСС 19 (ревизиран)	-	469	469
Разпределение на печалбата за 2011 г.	875	875	1,750
Безвъзмездно придобити активи, отписани през периода	-	(1,193)	(1,193)
Данъчен ефект на отписаните активи	-	5	5
Друга всеобхватна загуба			
Преоценки на задълженията за обезщетения при пенсиониране	-	(1,161)	(1,161)
Друга всеобхватна загуба за годината преди данъци	-	(1,161)	(1,161)
Данъчен приход	-	116	116
Друга всеобхватна загуба за годината след данъци	-	(1,045)	(1,045)
Салдо към 31 декември 2012 г. преизчислено	**38,588**	**107,612**	**146,200**
Ефект от промени в счетоводната политика – МСС 19 (ревизиран)	-	1,045	1,045
Разпределение на печалбата за 2012 г.	1,753	1,753	3,506
Безвъзмездно придобити активи		3,594	3,594
Безвъзмездно придобити активи, отписани през периода	-	(181)	(181)
Данъчен ефект на отписаните активи	-	8	8
Допълнителна вноска в централния бюджет	-	(40,000)	(40,000)
Друга всеобхватна загуба			
Преоценки на задълженията за обезщетения при пенсиониране	-	(295)	(295)
Друга всеобхватна загуба за годината преди данъци	-	(295)	(295)
Данъчен приход		29	29
Друга всеобхватна загуба за годината след данъци		(266)	(266)
Салдо към 31 декември 2013 г.	**40,341**	**73,565**	**113,906**

Законови резерви

Законовите резерви представляват резерв, формиран от преотстъпен данък печалба, регламентиран при изпълнението на определени условия съгласно чл.180 от ЗКПО (отм.). Предприятието е формирало специфичен резерв, равен на преотстъпения до края на 2009г. корпоративен данък в размер на 60 % от задължението за данък върху печалбата. Общият размер на резервите, акумулирани от преотстъпен корпоративен данък, възлиза на 22,582 хил. лв. за периода 2001 г. - 2009 г. С промяна на ЗКПО в сила от 01.01.2010 г. е отменена разпоредбата за преотстъпване на 60 % от корпоративния данък на ДП РВД.

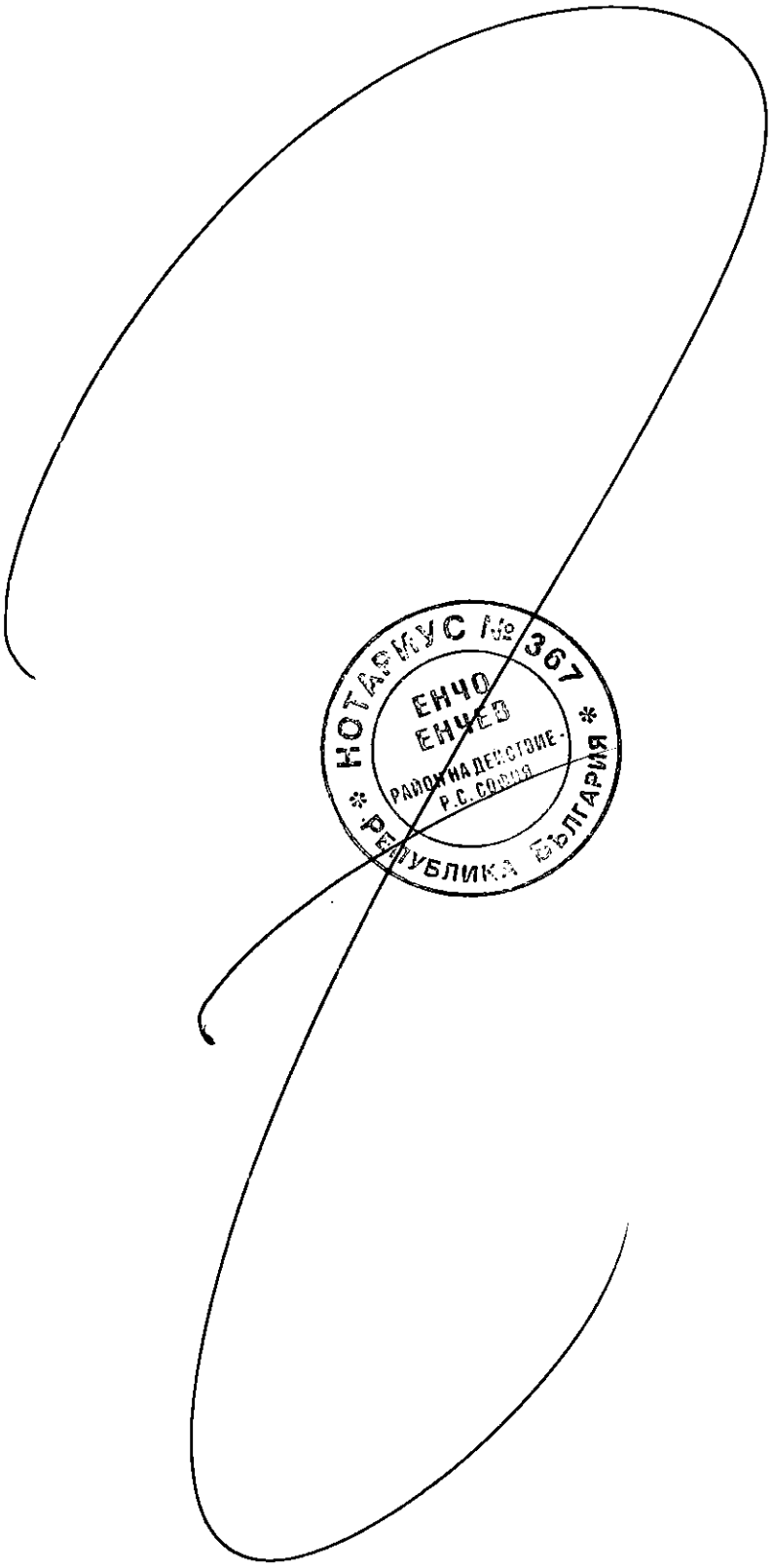
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЛОТО
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Законовите резерви включват още и законови резерви, равняващи се на 10 % от нетната печалба за периода от 2001 г. до 2012 г. в съответствие с Наредба 140 от 04.12.2001 г., издадена от Министерството на транспорта и съобщенията и Министерството на финансите, за поддържане на паричния резерв на Предприятието. Общият размер на резервите, акумулирани от 10% от нетната печалба, възлиза на 16,006 хил. лв. за периода 2001 г. – 2012 г.

Увеличението на законовите резерви през 2013 г. в размер на 1,753 хил. лв. представлява отчисление от печалбата за 2012 г. във връзка с Наредба 140 от 04.12.2001 за поддържане на паричния резерв.

Общата стойност на законовите резерви към 31.12.2013 г. е в размер на 40,341 хил. лв.

Други резерви

Другите резерви на Предприятието представляват резерви, формирани при придобиването на нетекущи активи - държавна собственост, предоставени за управление от едноличния собственик на капитала, както и натрупаните печалби след всички разпределения от предходни периоди.

Увеличението на другите резерви през 2013 г. представлява разпределението на остатъка от печалбата за 2012 г. – 1,753 хил. лв. Увеличението с 3,594 хил. лв. и намалението със 181 хил. лв. на други резерви е във връзка с активи предоставени безвъзмездно на Предприятието и отписани от патримониума на Предприятието, съгласно Заповед № РД-16-50 от 04.10.2013 г. на Министъра на транспорта информационните технологии и съобщенията и свързаните с тях данъчни ефекти в размер на 8 хил. лв.

Измененията на МСС 19 в сила от 01.01.2013 г. премахват метода на коридора и изискват представянето на финансовите разходи и приходи на нетна база. Актюерските печалби и загуби са преименувани на преоценки и следва да бъдат признати незабавно в другия всеобхватен доход. Те не се рекласифицират в печалбата или загубата през следващи периоди.

Предприятието не е прилагало досега метода на коридора и е признавало в пълен размер актюерските печалби и загуби в предходни периоди. Ефектът от прилагането на ревизираният МСС 19 върху отчета за финансовото състояние е в създаването на специален резерв като част от другите резерви формиран от натрупаните актюерски загуби за периода от 2011 г. до 2013 г.

Предприятието е приложило измененията ретроспективно съгласно преходните разпоредби на МСС 19 и МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки". В резултат на това Предприятието е преизчислило финансовите резултати за предходните периоди и отчита общия ефект към 31 декември 2012 г. като корекция в началното салдо на други резерви в размер на 1,514 хил. лв. нетно от отсрочени данъци (2011 г.: (469) хил. лв. и 2012 г. (1,045) хил. лв.). Загубата от преоценки на задължения за обезщетения при пенсиониране за 2013 г. е в размер на 266 хил. лв., нетно след данъци, отчетена за сметка на другите резерви.

12.3. Отчисления от печалбата

В изпълнение на ПМС № 1 от 09.01.2013 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2013 г. ДП РВД прави отчисление в размер на 80% от печалбата за

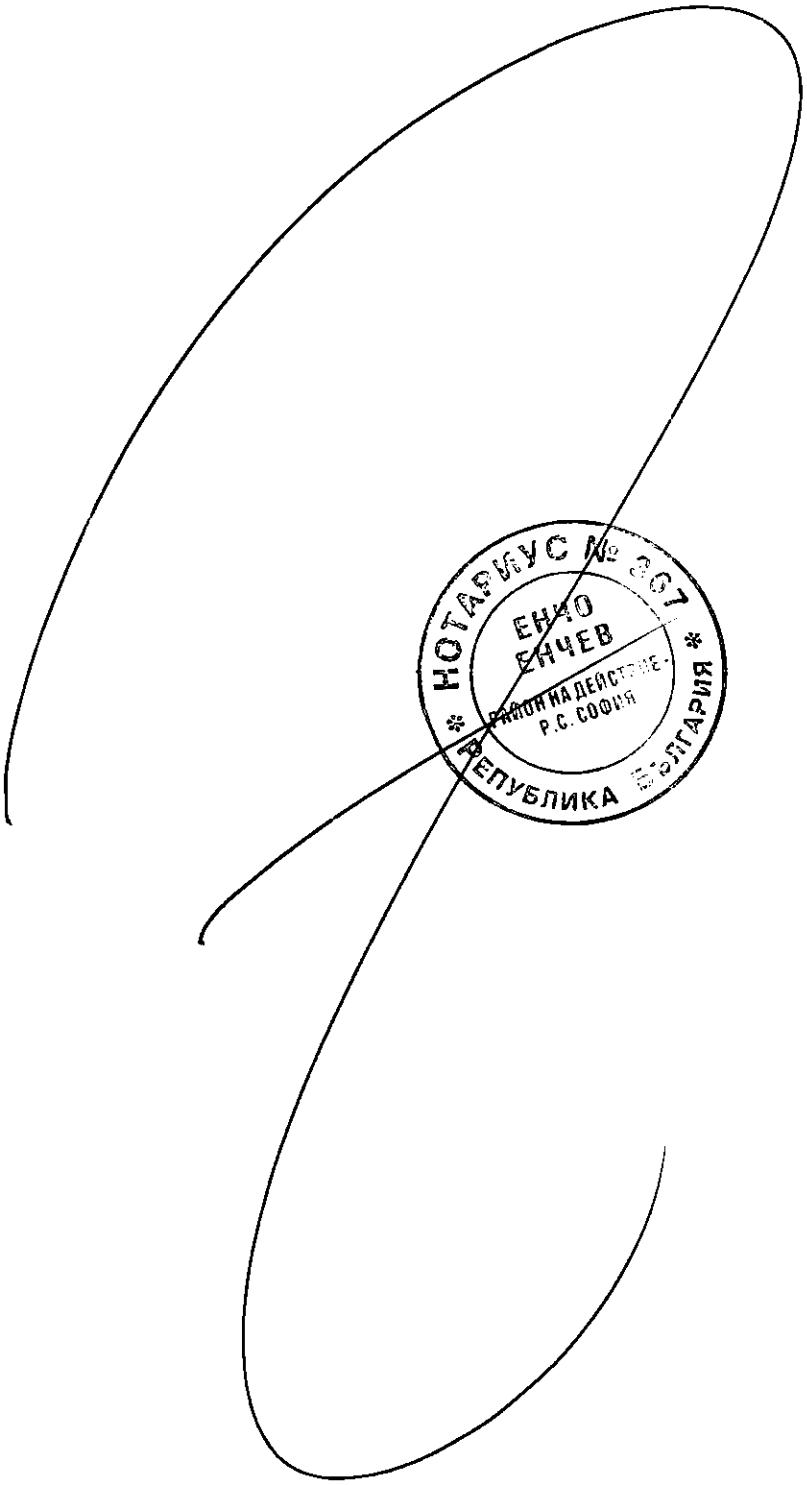
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

2012 г. след данъчно облагане, което се изплаща на Държавата. Стойността на отчисленията от печалбата, изплатено през 2013 г., е в размер на 14,027 хил. лв. (2012 г.: 7,002 хил. лв.).

В изпълнение на ПМС № 285 от 13.12.2013 г. ДП РВД е направило допълнителна вноска в централния бюджет в размер на 40,000 хил. лв. От Ръководството на предприятието съвместно с Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията са предприети действия за прилагане на чл.3, ал.2 от ПМС № 285 от 13.12.2013 г. Към датата на изготвяне и одобрение на финансовия отчет процедурата не е приключила.

13. Възнаграждения на персонала

13.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
		Преизчислено
Разходи за заплати и възнаграждения	(85,574)	(84,651)
Разходи за социални осигуровки	(6,720)	(6,046)
Разходи за социални надбавки	(8,218)	(8,647)
Провизии за обезщетения при пенсиониране	(566)	(572)
Обезщетения при пенсиониране по Кодекса на труда и Колективния трудов договор	(280)	(312)
Разходи за персонала	**(101,358)**	**(100,228)**

13.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Нетекущи:		
Обезщетения при пенсиониране по Кодекса на труда и Колективния трудов договор	7,480	10,053
Нетекущи пенсионни задължения към персонала	**7,480**	**10,053**
Текущи:		
Обезщетения при пенсиониране по Кодекса на труда и Колективния трудов договор	6,621	3,954
Задължения към осигурителни предприятия	1,546	1,499
Краткосрочни задължения към персонала	9,347	9,240
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	**17,514**	**14,693**

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи и бивши служители на Предприятието, които следва да бъдат уредени през 2014 г. Другите краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и текущите задължения свързани с възнагражденията на персонала.

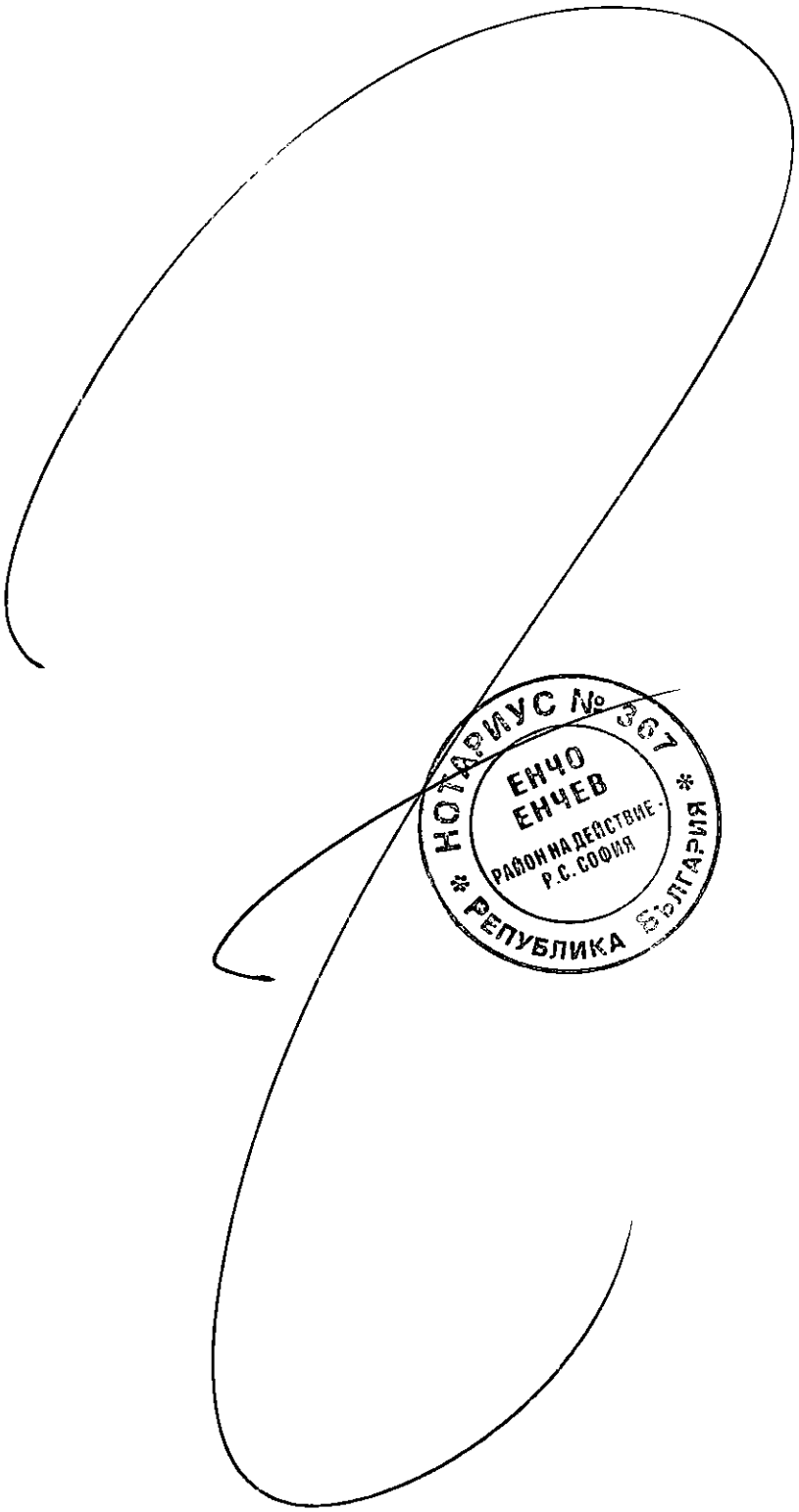
НОТАРИУС № 391
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ
Р.С. СОФИЯ
* РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ *

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и Колективния трудов договор, при прекратяване на договора на служител по повод на неговото пенсиониране, ДП РВД е задължено да изплати определена компенсация, базирана на брутното месечно възнаграждение на служителите. Провизията за компенсиране на пенсионираните служители на Предприятието в съответствие с условията и изискванията, регламентирани в Кодекса на труда и Колективния трудов договор, е изчислена за периода от месец януари 2014 г. до месец декември 2018 г. включително. Предприятието е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица" на база на прогнозирани плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент по безрискови ценни книжа. Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда и Колективния трудов договор през годината са представени, както следва:

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Настоящата стойност на задължението към 1 януари	14,007	17,226
Разходи за текущ трудов стаж за периода	375	469
Разходи за лихви	560	818
Разходи за минал трудов стаж	191	103
Изплатени доходи	(1,327)	(5,770)
Актюерски загуби	295	1,161
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 31 декември	**14,101**	**14,007**

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв. Преизчислено
Разходи за текущ трудов стаж	375	469
Разходи за минал трудов стаж	191	103
Разходи за лихви	560	818
Общо разходи, признати в печалбата или загубата	**1,126**	**1,390**

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв. Преизчислено
Актюерски загуби	295	1,161
Общо загуби признати в другия всеобхватен доход	**295**	**1,161**

Ръководството на Предприятието е направило тези предположения след консултации с независим актюер.

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи са изчислени посредством кредитния метод на прогнозираните единици. Кредитният метод на прогнозираните единици представя едно задължение, което ще възникне в един бъдещ момент във времето и се

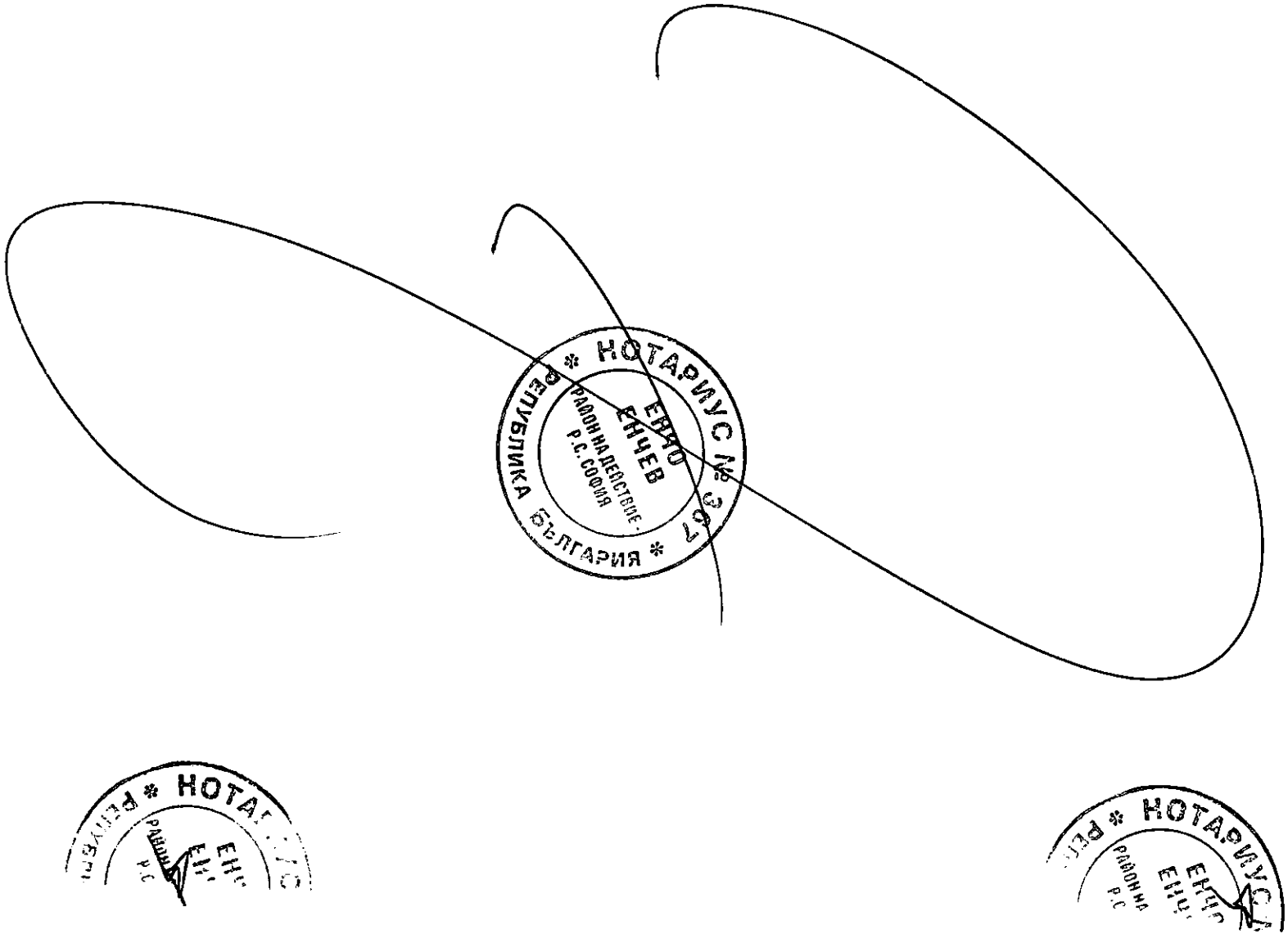
НОТАРИУС № 317
ЕВРО
ЕНЧЕВ
РАЙОНЕН ДЕЙСТВИЕ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

основава на редица предположения. От тази гледна точка методът е чувствителен по отношение на допусканията за стойностите на основните параметри, от които зависи настъпването на задължението и размера на дължимото обезщетение. Основните предположения, от които зависи размерът на задължението, се основават на следните допускания:

- демографски допускания: отразяват вероятността лицата назначени на трудов договор да останат при работодателя и в момента на придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст за тях да възникне задължение за изплащане на обезщетение; лицата могат да отпаднат преди пенсиониране по различни причини - заболяване, смърт и други.
- финансови допускания: прогнозирания ръст на заплатите; процента на дисконтиране, който е използван при изчисляване на задължението е в размер 4.00% годишно, за целия срок на задължението.

Разходите за лихви са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи" (вж. Пояснение 23). Разходите за текущ и минал трудов стаж са включени на ред „Разходи за персонала" в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. При оценяването на задължението Предприятието отчита актюерската печалба или загуба, съгласно МСС 19 „Доходи на наети лица" в печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

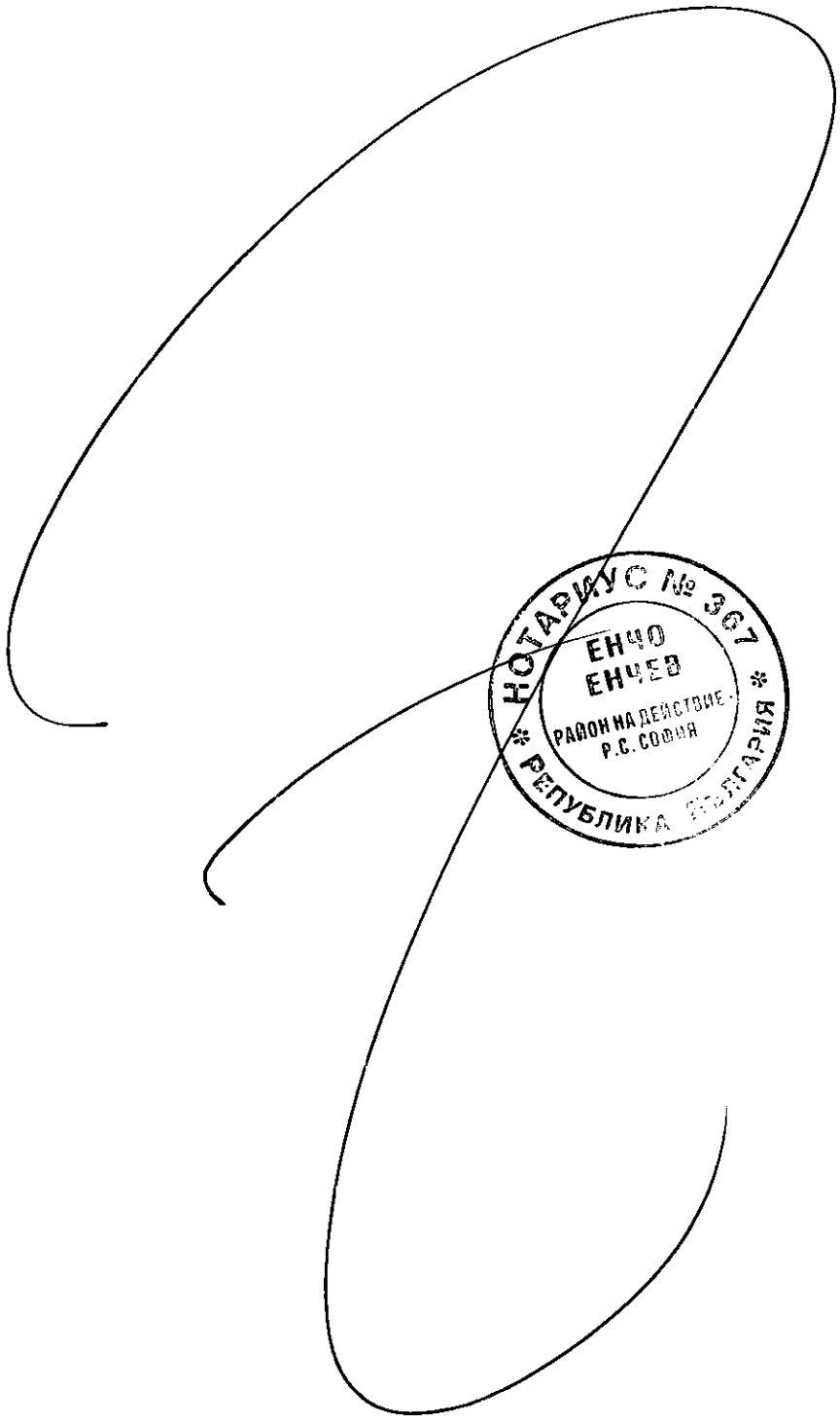
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ
Р.С.СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

14. Провизии

Балансовите стойности на провизиите могат да бъдат представени, както следва:

	Провизия за конструктивно задължение към ползвателите на услуги за АНО при прелитане '000 лв.
Балансова стойност към 1 януари 2012 г.	**45,946**
Начислени провизии	5,623
Възстановена провизия	(19,682)
Балансова стойност към 31 декември 2012 г.	**31,887**
Начислени провизии	3,331
Възстановена провизия	(22,500)
Балансова стойност към 31 декември 2013 г.	**12,718**

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Нетекущи		
Балансова стойност	3,129	9,543
Текущи		
Балансова стойност	9,589	22,344
	12,718	**31,887**

Детайлно описание на характера и елементите на провизията на Предприятието, свързана с конструктивно задължение към ползвателите на услуги за АНО е представена в Пояснение 4.18.5. към финансовия отчет.

Ефектите върху финансовия отчет за представените отчетни периоди, могат да бъдат обобщени както следва:

Провизия във връзка с прилагане метода на пълно възстановяване на разходите

На основание действащият до 31.12.2011 г. механизъм за пълно възстановяване на разходите, натрупаното задължение към 31.12.2011 г. се възстановява на авиооператорите бъдещо чрез приспадане от таксовата единица „прелитане". За 2013 г. е възстановена провизия в размер на 22,500 хил. лв., отчетена в намаление на разходите за провизии за периода.

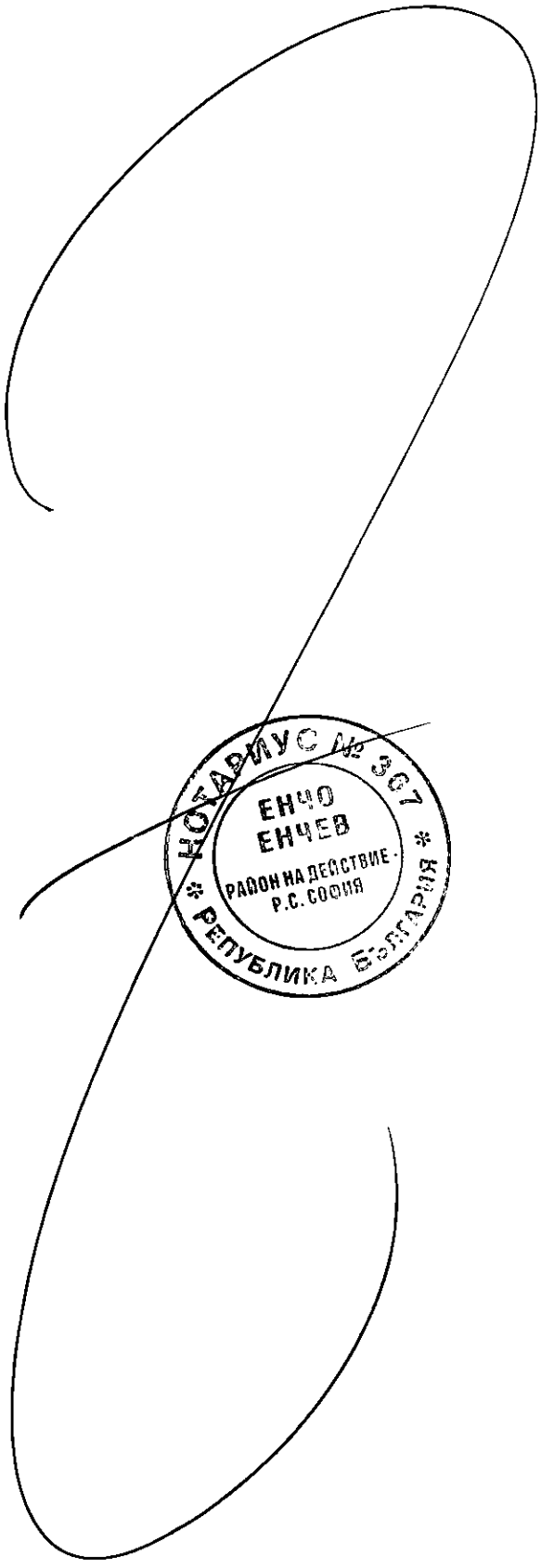
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

- **Провизия във връзка със схема за споделяне на риска**

През 2013 г. обслужените единици превишиха планираните с 0.69%. Вследствие прилагането на режима на установени разходи и механизма на третиране на отклонения на действителния трафик спрямо планирания, за ДП РВД не възниква задължение за възстановяване на суми на потребителите на АНО за 2013 г.
През 2012 г. обслужените единици превишиха планираните с 2.7%. Вследствие прилагането на режима на установени разходи и механизма на третиране на отклонения на действителния трафик спрямо планирания, за ДП РВД възниква задължение за възстановяване на потребителите на АНО с номинален размер 788 хил.лв., с която ще бъде намалена таксовата единица прелитане през 2014 г. Във финансовия отчет тази провизия е призната по дисконтирана стойност, тъй като се очаква тази сум да бъде възстановена на потребителите през 2014 г.

- **Провизия за нереализирани капиталови проекти**

Съгласно дадените в мониторингория доклад на PRB препоръки, необходимост от начисляване на провизия възниква при отклонение породено от отложена във времето реализацията на определени капиталови проекти, тъй като за тези капиталови проекти разходи за амортизация са заложени в установените разходи за RP1 на база очаквано ниво. В момента, в който те бъдат фактически завършени и включени в счетоводните регистри, разходи за тях отново ще бъдат включени в таксовите единици през RP2. Детайлните изчисления сочат, че към този момент надценения разход за амортизация в разходна база „прелитане", чието приспадане може да бъде изискано от ползвателите през RP2, възлиза на 3,217 хил. лв. към 31.12.2013 г.
Към момента Европейската комисия няма предложени детайлни указания за начина и сроковете на възстановяване на надценения разход за амортизация на ползвателите на услуги АНО. Ръководството на Предприятието счита, че връщането на тези суми на ползвателите не е практически възможно преди приемането на таксовите единици за 2016 г. Поради това, провизията за конструктивно задължение е представена във финансовия отчет по нейната дисконтирана стойност, която към 31.12.2013 г. възлиза на 3,129 хил. лв. Приложената дисконтова норма е доходността на безрискови ценни книжа. Такъв дисконтов фактор е избран доколкото Предприятието не се финансира с привлечени средства и ръководството е на мнение, че подобна норма в максимална степен се доближава до приложимата цена на капитала за Предприятието.
Дисконтираната сума на очакваното задължение е посочено на ред „Други разходи" в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на стойност 3,129 хил. лв. (2012 г.: 3,600 хил. лв.) Разходите за лихви са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи" (вж. Пояснение 23).

При оценяването на провизията, ръководството на Предприятието е взело предвид всички обстоятелства, които имат ефект върху очакваното задължение. Сумата на признатата провизия е най-добрата приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на настоящото задължение към края на отчетния период.

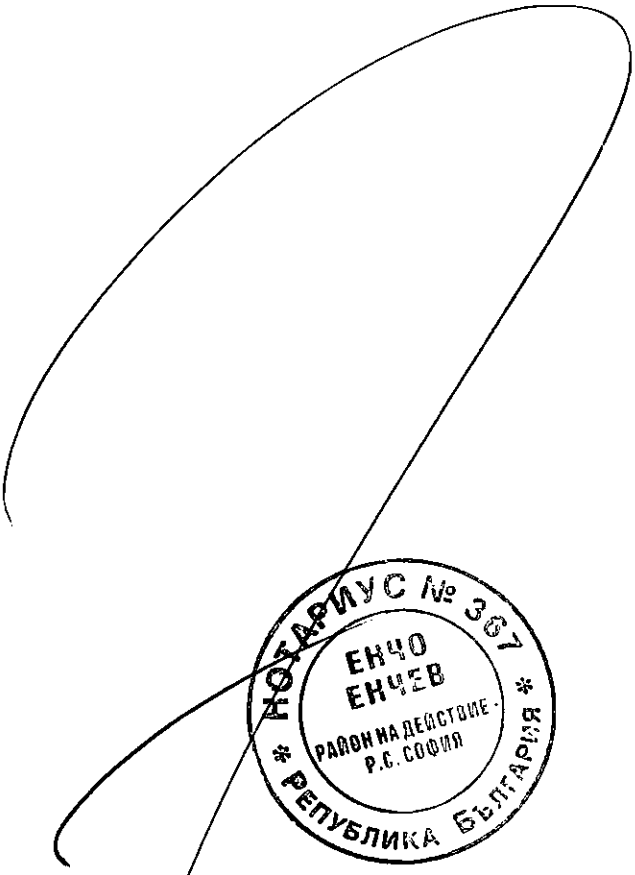
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

15. Търговски задължения

Търговските задължения, представени в отчета за финансовото състояние, включват следните задължения:

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Текущи задължения, свързани с:		
членство в Евроконтрол	1,640	1,724
изграждане на система за управление на наземното движение	1,568	-
за придобиване на права за ползване и поддръжка на софтуерни продукти	419	-
за консултантски услуги	67	221
изграждане на Летищна контролна кула	-	1,483
изграждане на система за управление на въздушното движение SATCAS	-	2,351
изграждане на навигационни съоръжения	-	581
изграждане система за обмен на аеронавигационни съобщения	-	140
Други	1,088	1,259
	4,782	**7,759**

Всички задължения се погасяват в съответствие с договорените условия.

16. Данъчни задължения

Данъчните задължения включват:

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Данъци върху разходите по ЗКПО	956	135
Данъци върху доходите на физическите лица	771	685
Данъци по ЗМДТ	4	-
	1,731	**820**

17. Други задължения

Другите задължения на Предприятието имат краткосрочен характер и могат да бъдат обобщени, както следва:

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Следбюджетни задължения	1,536	1,536
Начети по застраховане	878	571
Гаранции	400	212
Удръжки по заплати на персонала	345	376
Други	40	90
	3,199	**2,785**

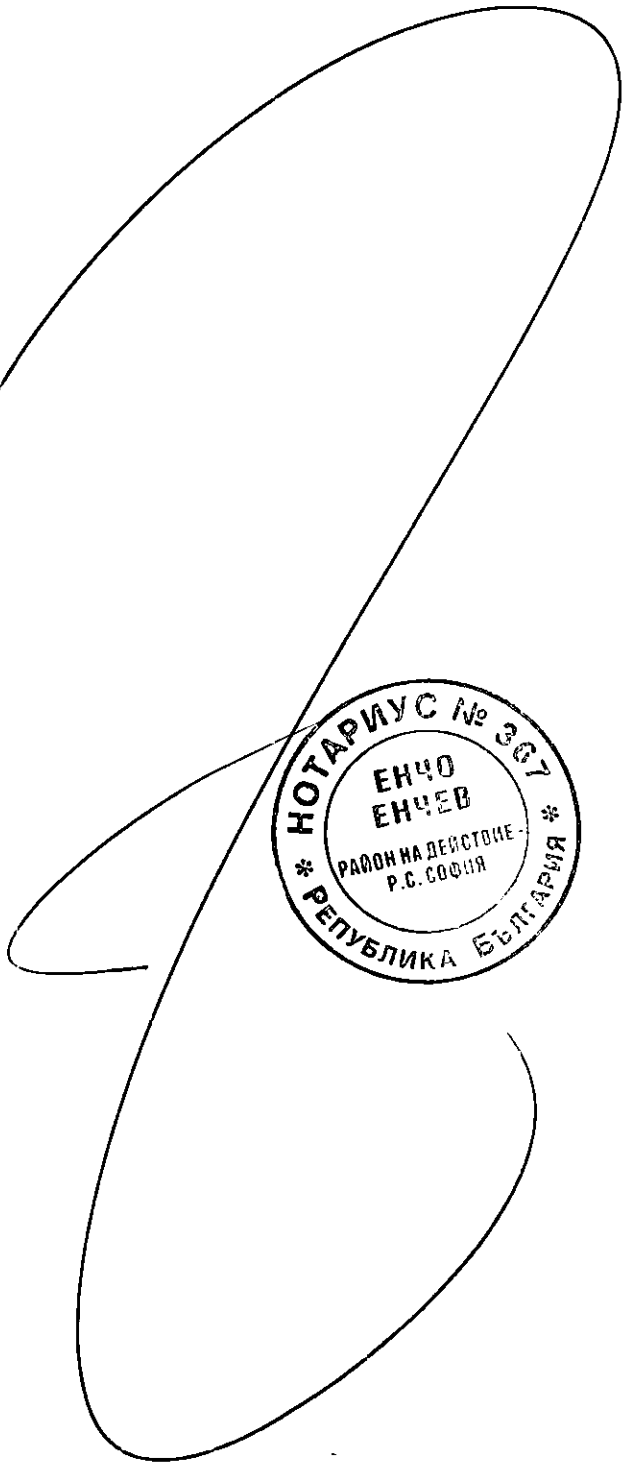
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ -
Р.С. СОФИЯ
* РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ *

18. Приходи от предоставени услуги

Приходите от предоставени услуги от Предприятието могат да бъдат анализирани, както следва:

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Приходи от пътни такси за прелитане в обслужваното въздушно пространство на Република България	145,381	143,190
Приходи от такси за използване на радионавигационни средства и полетно обслужване в зоната на летищата	15,772	15,707
	161,153	**158,897**

19. Други приходи

Другите приходи на Предприятието включват:

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Неустойки по договори	944	53
Приходи от финансирания	182	900
Печалба от продажба на нетекущи активи	170	1,221
Консултантски и технически услуги	53	63
Наеми от ведомствени жилища	21	60
Провеждане на тестове по авиационен английски език и обучение	7	73
Други	270	190
	1,647	**2,560**

Приходите от неустойки на Предприятието са свързани с неизпълнение на определени клаузи от договори за придобиване на нетекущи активи и получени услуги.

Приходите от финансирания са признати във връзка с изпълнението на проекти, финансирани от Европейската комисия (ЕК): „Дейности в подкрепа на изпълнението на Междинната програма за разгръщане (МПР) в рамките на Функционален блок въздушно пространство — Дунав (DANUBE FAB)"и „Координация на Доставчици на аеронавигационно обслужване (ДАНО) в рамките на Междинното звено за управление на внедряването (IDSG) на програмата SESAR" в областта на транс европейските транспортни мрежи (TEN –T), както и проекта „Support ad-Hoc to Eastern Region with Pre-Operational Actions on GNSS" (SHERPA), който се финансира по Седма Рамкова програма FP7 на ЕК. За 2013 г. сумата на приходите от финансиране са оценени на 182 хил.лв. (2012 г.: 900 хил.лв.).

През отчетните периоди Предприятието е продало имоти (апартаменти) на свои служители, от които е реализирана печалба в размер на 170 хил. лв. (2012 г.: 1,221 хил. лв.) Балансовата стойност на продадените имоти е в размер на 59 хил. лв., а тяхната продажна цена е в размер на 229 хил. лв.

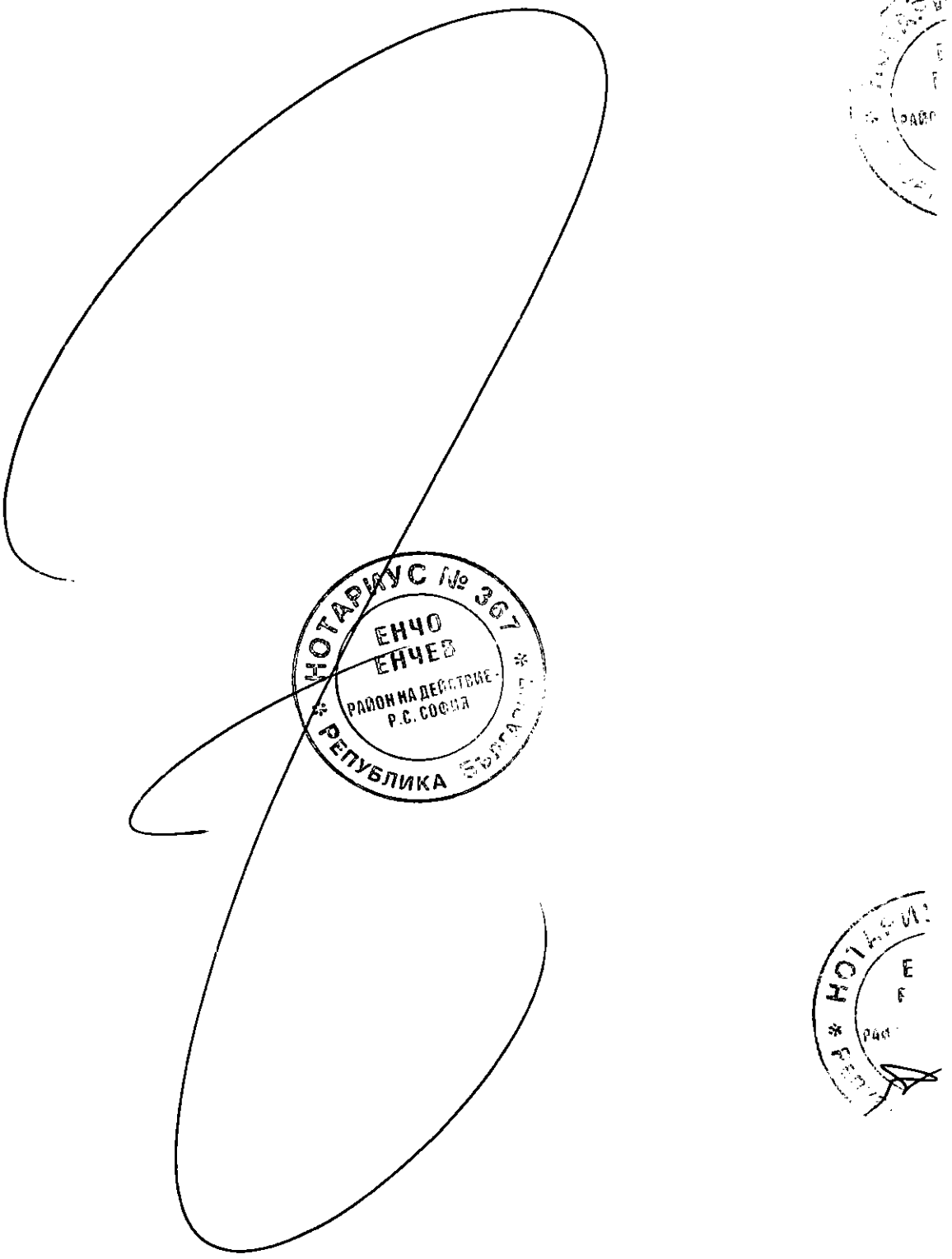
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА

20. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Ел.енергия	(1,903)	(1,944)
Резервни части	(697)	(402)
Топлоенергия	(591)	(671)
Консумативи	(229)	(282)
Гориво и смазочни материали	(217)	(226)
Вода	(90)	(144)
Канцеларски материали	(89)	(73)
Работно облекло и предпазни средства	(71)	(62)
Други материали	(225)	(298)
	(4,112)	**(4,102)**

21. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Членство в Евроконтрол и административни такси	(7,606)	(7,725)
Разходи по надзор на навигационно обслужване (ННО) за изпълнение на функциите по чл. 16в от ЗГВ	(1,652)	(901)
Разходи за застраховки	(1,237)	(1,373)
Поддръжка на оборудване	(1,001)	(772)
Лицензни такси	(781)	(1,452)
Комплексно обслужване на УВБ	(601)	(641)
Охрана	(599)	(594)
Облитане на ОРСТС	(546)	(675)
Разходи за комуникация	(518)	(593)
Повишаване на квалификацията	(404)	(504)
Обслужване на сграден фонд и околни пространства	(392)	(345)
Консултантски услуги и одити	(390)	(963)
Поддръжка на сграден фонд	(180)	(40)
Такса двустранно споразумение с Евроконтрол	(117)	-
Наем	(105)	(124)
Транспорт	(36)	(33)
Пощенски и куриерски услуги	(29)	(29)
Абонамент за периодични издания	(22)	(36)
Финансов одит	(22)	(21)
Реклама	(19)	(37)
Други разходи (бриветн, такси, измервания и др.)	(233)	(341)
	(16,490)	**(17,199)**

НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ -
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Бъдещите минимални плащания за следващия период от 1 година по договори за наем са в размер на 102 хил. лв. Плащанията, признати като разходи за оперативен наем за периода, възлизат на 105 хил. лв. (2012 г.: 124 хил. лв.). Тази сума включва минималните лизингови плащания. Сублизингови плащания или условни плащания по наеми не са извършени или получени. Приход от сублизинг не се очаква да бъде реализиран, тъй като всички активи, ползвани по договори за наем, се използват само от Предприятието. Разходите за наем включват основно наем на помещения, съоръжения и кули по сключен договор с „НУРТС България" АД, „ХЕЛИ ЕР САУ"АД, БАН – Институт по астрономия.

22. Други разходи

Другите разходи на Предприятието включват:

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Възстановена провизия за конструктивни задължения към авиопревозвачи	22,500	19,682
Възстановена обезценка на вземания	353	119
Разходи за провизия за конструктивни задължения към авиопревозвачи	(3,129)	(3,600)
Разходи за данъци	(2,015)	(2,156)
Командировки в страната и чужбина	(1,404)	(1,479)
Обезценка на вземания	(1,102)	(878)
Дарения	(188)	(159)
Балансова стойност на отписани нетекущи активи	(42)	(7,833)
Други	(111)	(98)
	14,862	**3,598**

Детайлно описание на разходите и възстановените суми за провизия за конструктивни задължения е представено в Пояснение 14.

23. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Разходи за лихви по изплащане на задължения за обезщетения при пенсиониране	(560)	(818)
Разходи за лихви по конструктивни задължения към авиопревозвачи	(202)	(2,023)
Други финансови разходи (банкови такси)	(53)	(54)
Финансови разходи	**(815)**	**(2,895)**

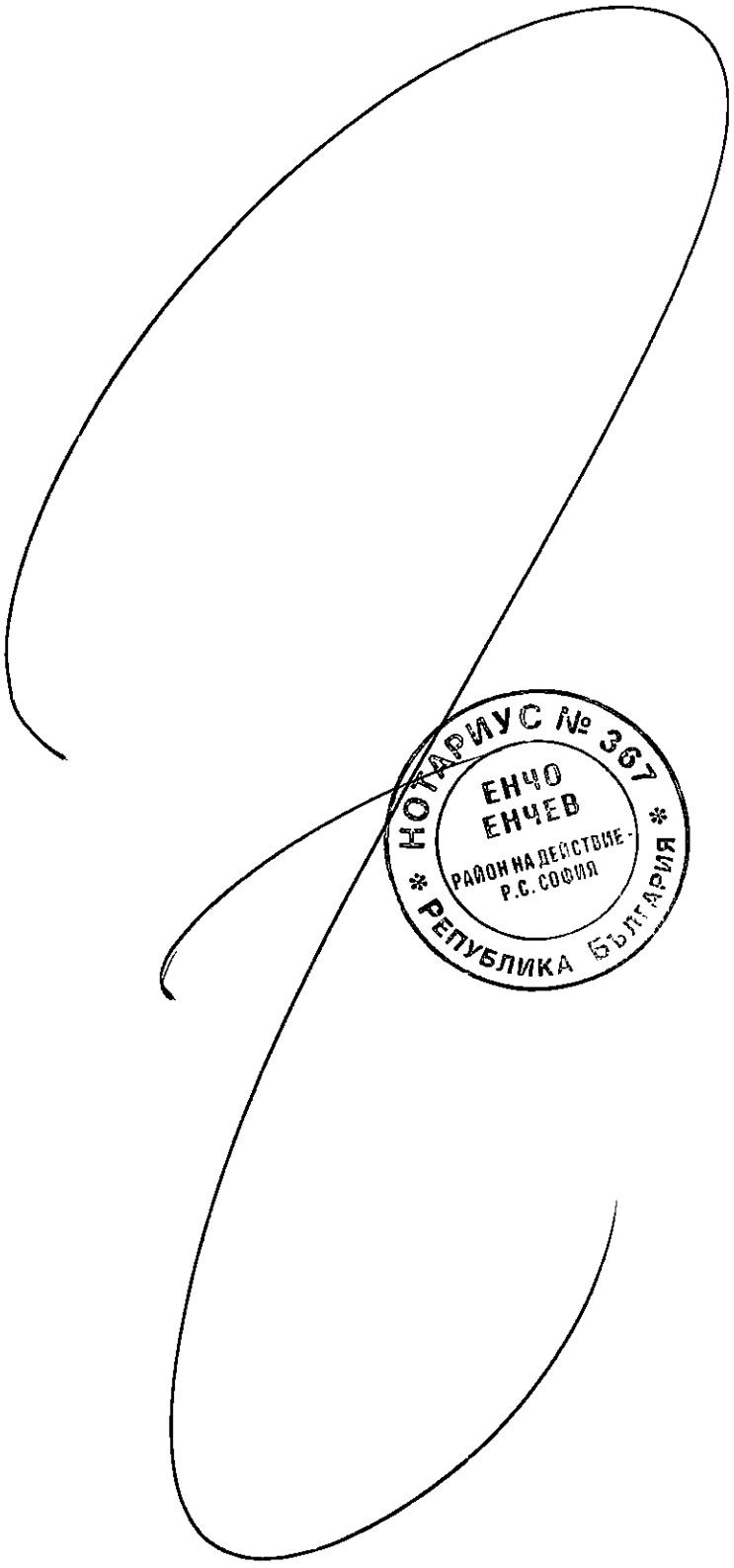
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ -
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Приходи от лихви по предоставени депозити	2,322	2,638
Приходи от лихви по текущи банкови сметки	457	263
Приходи от лихви по закъснели плащания от клиенти	120	148
Печалба от промяна във валутните курсове за вземания и задължения	99	40
Финансови приходи	**2,998**	**3,089**

24. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка в размер на 10 % (2012 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Печалба преди данъчно облагане	**39,070**	**20,679**
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък	(3,907)	(2,068)
Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане	4,654	5,742
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели	(3,029)	(4,491)
Текущ разход за данък	**(2,282)**	**(817)**
Отсрочени данъчни разходи	**(1,646)**	**(1,284)**
Възникване на временни разлики	1,131	1,291
Обратно проявление на временни разлики	(2,777)	(2,575)
Разходи за данъци върху дохода	**(3,928)**	**(2,101)**
Отсрочени данъчни приходи, признати директно в другия всеобхватен доход	**29**	**116**
Отсрочени данъчни приходи, признати директно в капитала	**8**	**5**

Пояснение 7 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви.

25. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Предприятието включват сделки с предприятия с над 50% държавно участие в системата на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията и ключов управленски персонал.

НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ -
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

25.1. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Получени услуги		
Летище София ЕАД	81	112
ГД ГВА	13	1,086
Български пощи ЕАД	28	9
Летище Пловдив ЕАД	78	80
Предоставени услуги		
Летище София ЕАД	514	1,392
Летище Стара Загора ЕАД	1	1

25.2. Сделки с ключов управленски персонал

Възнагражденията на ключовия управленски персонал имат краткосрочен характер и за 2013 г. са с общ размер 455 хил. лв., който включва разходи за възнаграждения и разходи за социални осигуровки. За ключов управленски персонал през 2013 г. са изплатени обезщетения в размер на 51 хил.лв.

26. Разчети със свързани лица в края на годината

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Текущи		
Вземания от:		
Летище София ЕАД	460	543
Общо вземания от свързани лица	**460**	**543**
Текущи		
Задължения към:		
Летище София ЕАД	2,688	2,803
Летище Пловдив ЕАД	10	13
Български пощи ЕАД	5	3
Общо задължения към свързани лица	**2,703**	**2,819**

Неуредените разчети от/към Летище София АД са свързани с проект „Реконструкция развитие и разширение на Летище София – ЛОТ Б2 - нова ПИК система и свързаните с нея дейности", по който ДП РВД финансира работите за метеорологично, светотехническото и навигационно оборудване на новата писта за излитане и кацане.

27. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Предприятието е сключило инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или паричи еквиваленти на стойност 1,039 хил. лв. От тях 904 хил.лв. (2012 г. : 29 хил. лв.) са задължения по сделки за придобиване на дълготрайни активи, прихванати с вземания за неустойки от същите контрагенти и 135 хил. лв. (2012 г. : 15 хил. лв.), отнасящи се до начисления на лихви, свързани с финансови активи.

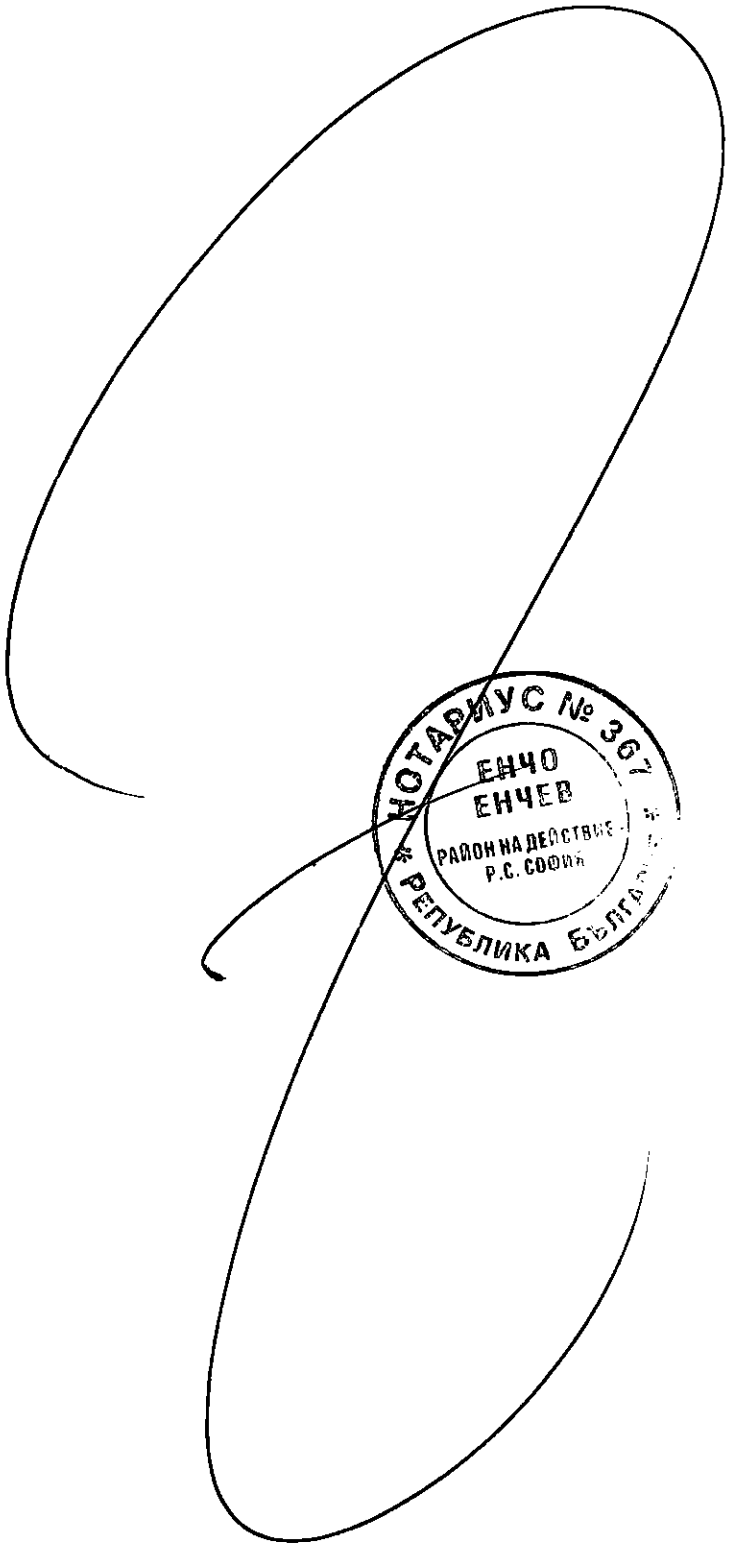
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

28. Условни активи и условни пасиви

Условните активи на Предприятието, представляващи банкови гаранции за изпълнение на договори и авансови плащания, са на стойност 3,683 хил. лв., по-значителни от които по договор със Майкронав Лимитид - 1,245 хил. лв., СЕЛЕКС Е.С. - 930 хил. лв., „Главболгарстрой" ЕАД - 605 хил. лв., Хитт Трафик - 264 хил. лв., Вайсала - 166 хил. лв.

Във връзка с конструктивните си задължения, породени от членството на България в Европейския съюз и в международната организация Евроконтрол и прилагането на принципите и споразуменията, валидни за всички страни-членки, ръководството на ДП РВД е установило, че биха могли да възникнат вземания от/ задължения към авиопревозвачите като резултат от прилагане на механизма за установени разходи и схемата за споделяне на риска. Възможно е да се наложат корекции в разчетите с авиопревозвачите след края на първия референтен период.

През годината са предявени различни правни искове от и към Предприятието. С изключение на тези, за които вече са начислени провизии, ръководството на Предприятието счита, че отправените искове са несъществени и че вероятността те да доведат до разходи за Предприятието при уреждането им е незначителна. Тази преценка на ръководството е подкрепена от информация, предоставена от Отдел Правно осигуряване на Предприятието.

29. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Предприятието могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	**Пояснение**	**2013**	**2012**
		'000 лв.	**'000 лв.**
Кредити и вземания:			
Търговски и други вземания	9,10 ,26	25,172	26,442
Пари и парични еквиваленти	11	119,500	142,711
		144,672	**169,153**

Финансови пасиви	**Пояснение**	**2013**	**2012**
		'000 лв.	**'000 лв.**
Текущи пасиви:			
Търговски и други задължения	15,17,26	10,664	13,277
		10,664	**13,277**

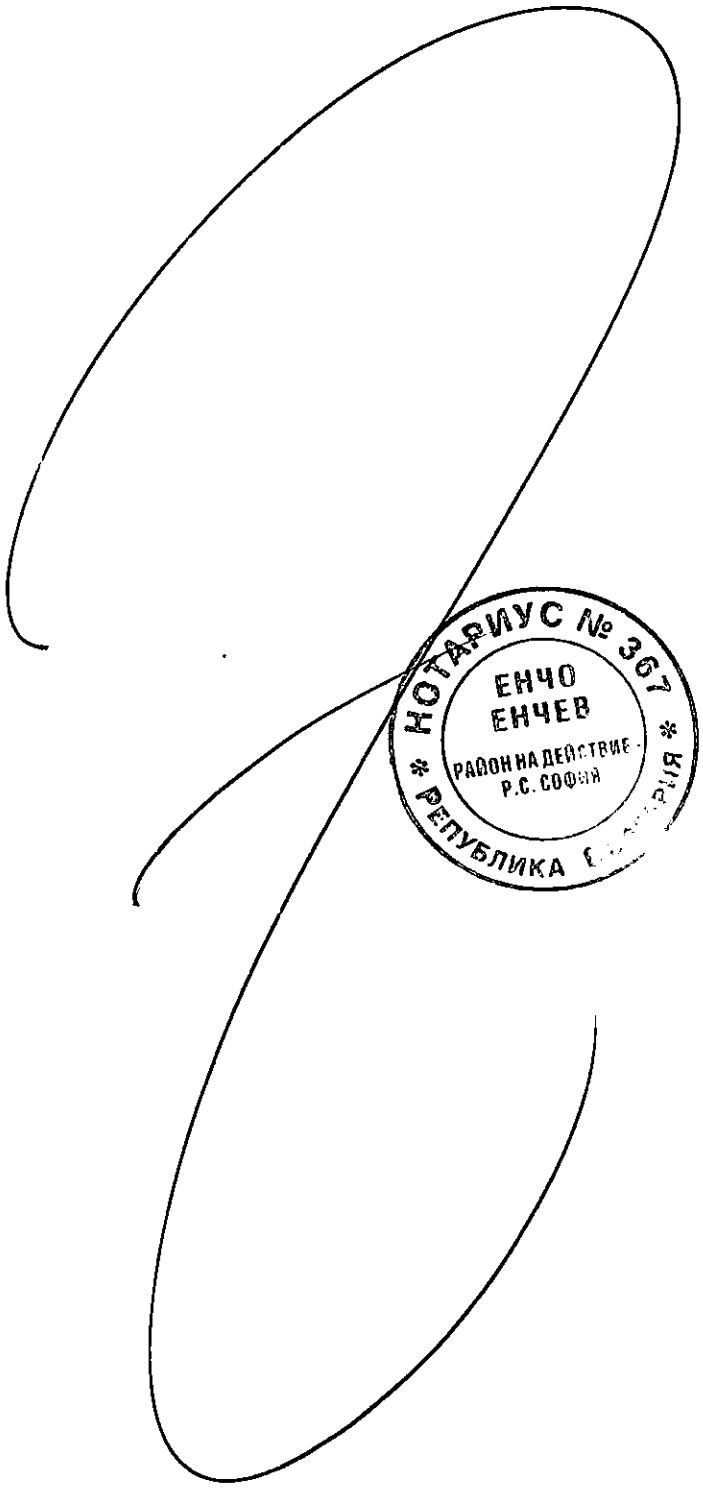
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА

30. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Видовете финансови рискове, на които може да бъде изложено Предприятието, са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Предприятието се осъществява от неговите органи на управление. Приоритет при управлението на риска е да се осигури финансовата стабилност на Предприятието.

30.1. Анализ на пазарния риск

Дейността на Предприятието се осъществява при условията на Валутен борд при който курсът на българския лев е фиксиран на 1.95583 лв. за 1 евро и не се променя в зависимост от състоянието на валутните пазари и лихвените проценти.

По-голямата част от сделките се осъществяват в евро и български лева. Предприятието е изложено на незначителен валутен риск, породен от наличности и транзакции, деноминирани в щатски долари и британски лири. Предприятието няма заеми в чужда валута и не притежава инвестиции в облигации деноминирани в чужда валута.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, са представени, както следва:

	Излагане на краткосрочен риск	
	Щатски долари '000	Британски лири '000
31 декември 2013 г.		
Финансови активи	363	17
Финансови пасиви	(2,371)	(42)
Общо излагане на риск	**(2,008)**	**(25)**
31 декември 2012 г.		
Финансови активи	399	8
Финансови пасиви	(2,480)	-
Общо излагане на риск	**(2,081)**	**8**

30.1.1. Лихвен риск

Предприятието не е изложено на лихвен риск, тъй като няма заеми и не ползва привлечен капитал, за да финансира дейността си.

30.1.2. Ценови риск

Таксите за аеронавигационно обслужване на въздушното движение се събират по реда и в размери, определени съгласно разпоредбите на Многостранното споразумение за пътните такси от 12.02.1981 г., Международната Конвенция на Евроконтрол за сътрудничество по

НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ -
Р.С. СОФИЯ
* РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ *

НОТАРИУС №
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА Б

НОТАРИУС
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТ
Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА Б

безопасност на въздухоплаването от 13.12.1960 г. с последващите изменения и допълнения и консолидирана с Протокола от 27.06.1997 г. и свързаните с тях документи на Евроконтрол и Наредбата за таксите за използване на летищата за обществено ползване и за аеронавигационно обслужване в Република България. Цената на услугата (таксовата единица) е разходноориентирана. Таксовите единици за АНО се формират на базата прогноза на разходите и прогноза за равнището на обслужените единици.

От 2012 г., в изпълнение на Регламент 691/2010 и Регламент 1191/2010 на Европейската комисия, е въведен методът на установени разходи (determined cost) по отношение таксите за АНО при прелитане. За целите на планирането и отчитането са определени референтни периоди (RP). За всеки RP се изготвя план за ефективност (ПЕ), в който са дефинирани установените разходи за всяка година от този RP. Първият RP е тригодишен (2012 - 2014 г.), а следващите са петгодишни от (2015-2019 г.).

30.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си. Предприятието е изложено на този риск във връзка с възникване на вземания от клиенти и депозиране на средства. Излагането на Предприятието на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Пари и парични еквиваленти	119,500	142,711
Търговски и други вземания	25,172	26,442
Балансова стойност	**144,672**	**169,153**

Предприятието редовно следи за неизпълнението на задълженията на своите клиенти и други контрагенти и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Предприема действия за намаляване на кредитният риск, посредством установени правила и процедури за събиране на дължимите и неплатени такси за Аеронавигационно обслужване. Степента на събираемост на вземанията от предоставяне на АНО достига 99%.
Предприятието не е предоставяло финансовите си активи като обезпечение по други сделки.
Към датата на финансовия отчет няма необезценени търговски вземания с изтекъл срок на плащане.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и външна оценка на кредитния рейтинг.

Част от паричните средства, държани като депозит от Предприятието, са в Българска Народна Банка и те са предоставени при условията на Наредба, издадена от министъра на транспорта и съобщенията и министъра на финансите.

30.3. Анализ на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Предприятието отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства

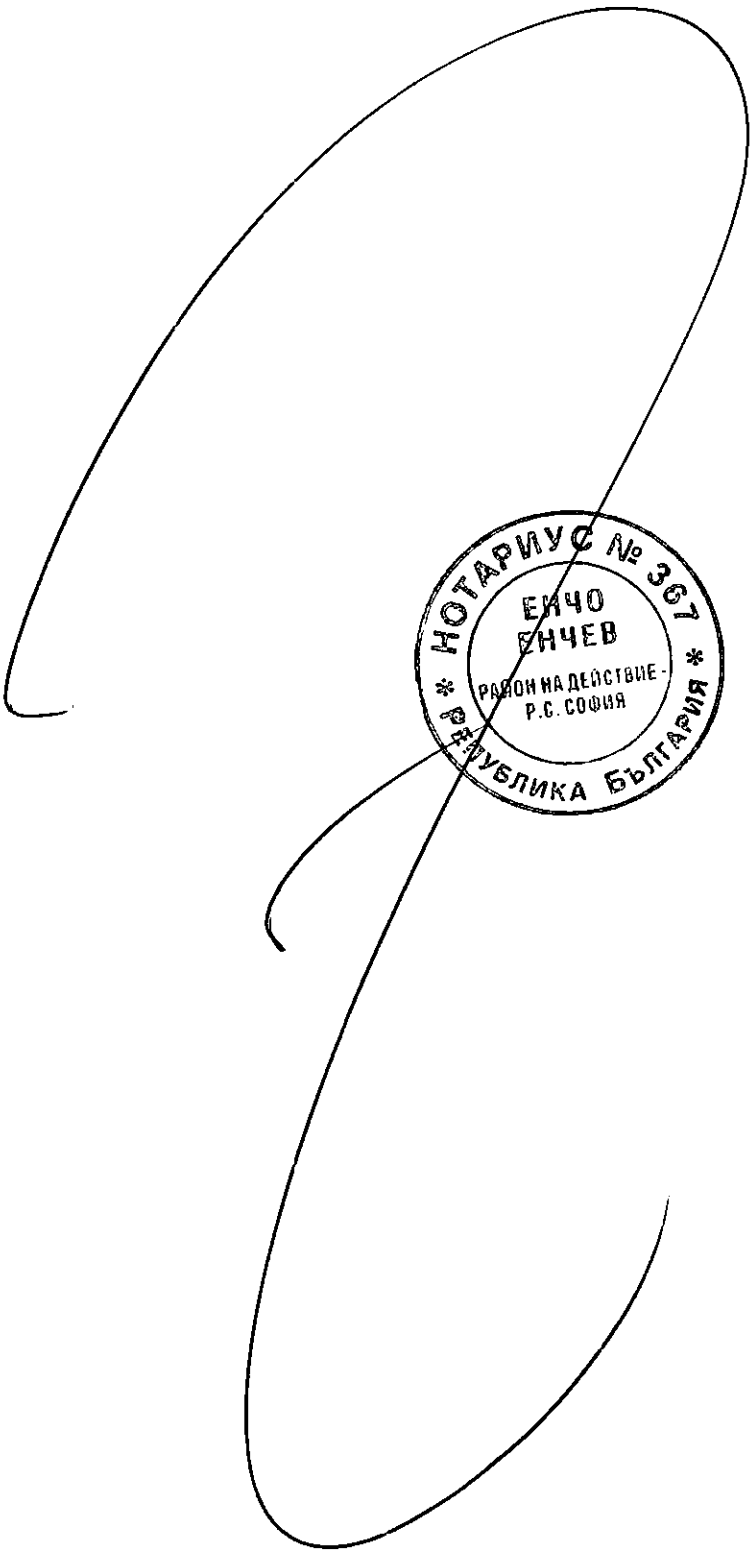
НОТАРИУС № 367
ЕНЧО
ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ -
Р.С. СОФИЯ
* РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ *

и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания са в размер, обезпечаващ изходящия паричен поток.

Със Закона за гражданското въздухоплаване е регламентирано, че срещу имуществото на Предприятието не може да се насочва принудително изпълнение, нито да се открива производство по несъстоятелност.

За гарантиране на платежоспособността на ДП РВД се установява паричен резерв в размер 11 млн. евро, който е регламентиран с Наредба №140 на Министерството на транспорта и съобщенията и Министерство на финансите от 04.12. 2001 г. за установяване режима, реда и условията за поддържане и разходване на паричния резерв на ДП РВД.

Паричният резерв представлява срочен валутен депозит на ДП РВД в БНБ, при съответните общи депозитни условия на банката в размер на 11 млн.евро.

31. Политика и процедури за управление на капитала на ДП РВД

Целите на Предприятието във връзка с управление на капитала са да осигури способността на Предприятието да продължи да съществува като действащо предприятие.

Политиката на Предприятието е да се финансира чрез собствени средства или да използва безвъзмездни финансирания за определени проекти.

32. Събития след края на отчетния период

Не са възниквали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на предоставянето му за одобрение от Управителния съвет, които да имат съществен ефект върху финансовия отчет за 2013 г.

Определен е размерът на осредняната базова таксова единица за аеронавигационно обслужване за прелитане в размер на 37.53 евро за 2014 г. (2013 г.: 36.49 евро).

33. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2013 г. (включително сравнителната информация) е одобрен от Генералния директор на 07.03.2014 г.

Одитираният финансов отчет на Предприятието е предоставен за приемане от Управителния съвет.

На 15.07.2014 г., ЕНЧО ЕНЧЕВ, нотариус в район РС София с рег. № 367 на Нотариалната камара, удостоверявам верността на този препис, снет от: Оригинал на официален (частен) документ представен ми от:
ИВАН СТЕФАНОВ БАКЪРДЖИЕВ, ЕГН: 7406286244 - Пълномощник
като в първообраза нямаше зачеркивания, прибавки, поправки, други особености.
Рег. № 5960 Събрана такса:

Нотариус:

ЕНЧО ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ - Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Помощник нотариус
по заместване
Георги Пешев

НОТАРИУС
ЕНЧО ЕНЧЕВ
РАЙОН НА ДЕЙСТВИЕ - Р.С. СОФИЯ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ